

Η εξέλιξη σε μια πόλη μελισσοδι- αδρομής

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ BeePathNet

Ομάδα BeePathNet

ΠΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ – ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ

Λουμπλιάννα, Σλοβενία

Maruška Markovčič, Συντονίστρια έργου και Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Klemen Strmšnik, Επικεφαλής ειδικός του URBACT, mag. Vesna Erhart, Υπεύθυνη δικτύου επικοινωνίας, Gorazd Maslo, Luka Sešel, Branka Trčak, Urška Stražičar, Ema Mair Šobak και Špela Kodre

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Αμαράντε, Πορτογαλία

Mafalda Alves και Tiago Ferreira, Συντονιστές έργου, Ana Lírio, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Sónia Files, Υπεύθυνη επικοινωνίας, Patrícia Pereira και Adao Ribeiro

Μπάνσκο, Βουλγαρία

Tsvetanka Obetsanova, Συντονίστρια έργου, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Tanja Stancheva, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Elena Gerina, Υπεύθυνη επικοινωνίας, και Elena Todeva

Μπέργκαμο, Ιταλία

Gabriele Rinaldi, Συντονιστής έργου, Mara Sugni, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Cinzia Terruzzi, Υπεύθυνη επικοινωνίας, Nadia Tonoli και Elisabetta Zana

Μπίντγκοτς, Πολωνία

Natalia Majewska και Bożena Katarzyna Napierała, Συντονίστριες έργου και υπεύθυνες επικοινωνίας, Justyna Olszewska, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Agnieszka Kowalska και Agnieszka Kurzeja

Τσεζένα, Ιταλία

Roberto Zoffoli, Συντονιστής έργου, Saveria Teston, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Elena Giovannini και Mario Laghi, Υπεύθυνοι επικοινωνίας

Hegyvidék – 12^ο δημοτικό διαμέρισμα Βουδαπέστης, Ουγγαρία

Attila Varga, Συντονιστής έργου, Nóra Laki, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Viktória Soós και Miklós Kelenffy, Υπεύθυνοι επικοινωνίας, Zsófia Hamza και Erzsébet Puglitsné Szamák

Νέα Προποντίδα, Ελλάδα

Ελισάβετ Παπουλίδου, Συντονίστρια έργου, Δρ. Φανή Χατζήνα, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Αναστασία Λιούρτα, Υπεύθυνη επικοινωνίας, Δρ. Λεωνίδας Χαριστός, Σταύρος Καλπάκης, Αστέριος Παπαστεργίου και Ανδρέας Λέλεκας

Όσιγιεκ, Κροατία

Helena Kolenić, Συντονίστρια έργου και Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Vesna Brezonac, Υπεύθυνη επικοινωνίας, Srećko Kukić και Ivan Kristijan Majić

Σοσνόβιεκ, Πολωνία

Edyta Wykurz, Συντονίστρια έργου, Barbara Kossowska-Siwiak, Συντονίστρια τοπικής ομάδας στήριξης URBACT, Agnieszka Walczak, Υπεύθυνη επικοινωνίας και Ewa Karaban

Κολοφώνας:

Η εξέλιξη σε μια πόλη μελίσσοδιαδρομής – Οι κατευθυντήριες γραμμές και το ταξίδι μεταφοράς των πόλεων του δικτύου BeePathNet

ΚΕΙΜΕΝΟ: Klemen Strmšnik, Maruška Markovčič, Vesna Erhart, Ana Lírio, Attila Varga, Bożena Katarzyna Napierała, Ελισάβετ Παπουλίδου, Φανή Χατζήνα, Justyna Olszewska, Mafalda Alves, Natalia Majewska, Nóra Laki, Roberto Zoffoli, Saveria Teston και Tiago Ferreira
Σύμβουλος εμπειρογνώμονας του URBACT: Stefanie Weber

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Ákos Nagy, Alexandre Vieira, Ana Korač, Ana Lírio, Anna Izdebska, Αντώνης Πάσχος, αρχείο της Apriprodukt, Čebelarstvo Žerjal, αρχείο της BEEing, αρχείο της BTC d.d., αρχείο της Πόλης της Μπάνσκο, αρχείο της Πόλης της Τσεζένα, αρχείο της Πόλης της Λουμπλιάννα, αρχείο της Πόλης της Sosnowiec, αρχείο του Čebelarstvo Jere, αρχείο της Gelateria Leoní, αρχείο της Hegyvidek, 12ου δημοτικού διαμερίσματος της Βουδαπέστης, αρχείο του Il Campo dei Fiori, αρχείο του Κάστρου της Λουμπλιάννα, αρχείο του γραφείου τουρισμού της Λουμπλιάννα, αρχείο του δήμου του Μπίντγκοτς, αρχείο του δήμου του Όσιγιεκ, αρχείο της Quinta da Macieira, αρχείο του Runas Hidromel, αρχείο του Εθνογραφικού Μουσείου της Σλοβενίας, αρχείο του Stay to Talk, αρχείο του Studio Bomba, αρχείο του Wyższa Szkoła Gospodark w Bydgoszczy, αρχείο του Zavod Eneja, Αστέριος Παπαστεργίου, Αθηνά Αποστολούδη, B. Cvetković, αρχείο του BeePathNet, Borut Kajbič, Bożena Katarzyna Napierała, Χαράλαμπος Τουμπέκης, Dawid Kilon, αρχείο Dolmen, Doris Kordić, Dunja Wedam, Ελευθέριος Παντελάκης, Elena Ferrario, Ελισάβετ Παπουλίδου, Ευαγγελία Μπίνιου, Φανή Χατζήνα, György Sárközy, Guido Cortese, Ιωάννης Σαρακατσάνος, Irena Zdovc, István Rácz, Jože Bavcon, Jure Rus, Klemen Strmšnik, Lucija Žvokelj, Luka Dakskobler, Maj Valerij, Μαρίνα Παναγιωτίδου, Marko Habič, Miha Fras, Miha Špiček, Monika Wójcik-Musiał, Νίκος Πασχαλίδης, Νίκος Τσαλδάρης, Nina Ilić, Pedro Fonseca, Péter Csontos, Urška Ilić, Βασίλειος Τσιγγάνος, Biku Φαντίδου, Biku Τσιγγάνου, Vlasta Jenčič και Žiga Koritnik

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Solten Group

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Borut Kajbič

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟ: Mestna občina Ljubljana / Πόλη της Λουμπλιάννα και Πρόγραμμα URBACT III, στο πλαίσιο του δικτύου BeePathNet Reloaded URBACT

Δωρεάν αντίτυπο
Λουμπλιάννα, 2022

Αγαπητέ αναγνώστη /
Αγαπητή αναγνώστρια,

Αυτή είναι μια συντομευμένη έκδοση των πλήρων κατευθυντήριων γραμμών με τίτλο **Στάδια εξέλιξης μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες**, στην οποία συνοψίζουμε όλες τις βασικές πτυχές του ταξιδιού μεταφοράς και η οποία δημιουργήθηκε για πρώτη φορά το 2020, σε στενή συνεργασία με τις πέντε πρώτες πόλεις μεταφοράς, εταίρους του δικτύου BeePathNet. Αυτή είναι μια έκδοση τσέπης -ωστόσο, για αρκετά μεγάλη τσέπη- που σκοπό έχει να παροτρύνει κι άλλες πόλεις να ακολουθήσουν τα βήματά μας και, μακάρι κάποια στιγμή, να διαβάσουν και την πλήρη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών – η οποία είναι σχεδόν πέντε φορές πιο μεγάλη. Σε αυτήν την έκδοση τσέπης προσθέσαμε συνδέσμους για μερικές ιστορίες που πραγματικά προκαλούν έμπνευση, καθώς και για καλές πρακτικές από άλλες τέσσερις πόλεις που μπήκαν στο δίκτυο BeePathNet-Reloaded, από το 2021 έως το 2022.

Πρέπει να τονίσουμε ότι και τα δύο έγγραφα είναι αποτέλεσμα των δικτύων μεταφοράς BeePathNet και BeePathNet-Reloaded, τα οποία συγχρηματοδοτούνται και υλοποιούνται υπό το δίκτυο URBACT. Αυτός είναι επίσης ο λόγος που τα δύο έγγραφα βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στις μεθόδους, στα εργαλεία, ακόμα και στο λεξιλόγιο του URBACT. Για παράδειγμα, το **Δίκτυο Μεταφοράς (ΔΜ)** είναι ένας από τους τρεις τύπους έργων που αναπτύχθηκαν υπό το πρόγραμμα URBACT III. Παρομοίως, η τοπική ομάδα στήριξης **URBACT (URBACT Local Group – ULG)** είναι μια ομάδα ενδιαφερόμενων μερών που συνεργάζονται για να θέσουν επί τάπητος σχετικά ζητήματα και για να σχεδιάσουν μαζί μια μακροπρόθεσμη στρατηγική σε τοπικό επίπεδο. Για να γίνει η εμπειρία από την ανάγνωση και των δύο εγγράφων με τις κατευθυντήριες γραμμές ακόμα πιο επικοινωνιακή, σας καλούμε να διερευνήσετε περαιτέρω τη μέθοδο, τα εργαλεία και τις προσεγγίσεις του URBACT μέσα από τον ιστότοπο urbact.eu. Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τη συμμετοχική προσέγγιση και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται και στα δύο έργα, ανατρέξτε στη σελίδα 15 της πλήρους έκδοσης των κατευθυντήριων γραμμών.

Η ψηφιακή έκδοση τσέπης των κατευθυντήριων γραμμών είναι διαθέσιμη στα βουλγαρικά, κροατικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ουγγρικά, ιταλικά, πολωνικά, πορτογαλικά, σλοβενικά και ισπανικά, αλλά οι πλήρεις κατευθυντήριες γραμμές είναι διαθέσιμες μόνο στα αγγλικά. Μπορείτε να βρείτε όλες τις εκδόσεις στον ιστότοπο urbact.eu/bees.

Η εξέλιξη σε μια πόλη μελισσοδι- αδρομής

Έχετε ακούσει τι βουίζει σε όλη η Ευρώπη; Υπάρχει μόλικη τροφή για σκέψη...

Οι μέλισσες είναι οι πιο σημαντικοί επικονιαστές στο οικοσύστημά μας. Σύμφωνα με την έκθεση του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών «Γιατί οι μέλισσες έχουν σημασία;» τρεις στις τέσσερις καλλιέργειες που προορίζονται για χρήση από τους ανθρώπους σε όλον τον κόσμο εξαρτώνται με κάποιον τρόπο από τους επικονιαστές. Στην πραγματικότητα, οι επικονιαστές επηρεάζουν το 35% των καλλιεργούμενων εκτάσεων παγκοσμίως. Το ίδιο ισχύει και για τις πόλεις μεταφοράς του URBACT.

Δυστυχώς, λόγω των αλλαγών που συντελούνται στις περιβαλλοντικές συνθήκες, με απώλεια ενδιατημάτων και με την εισβολή κωροκατακτητικών ειδών, της έκτακτης κατάστασης σχετικά με το κλίμα και της χρήσης φυτοφαρμάκων, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κόκκινη Λίστα ειδών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι μέλισσες είναι είδος που απειλείται με εξαφάνιση. Η γεωργία και σε γενικότερο πλαίσιο τα συστήματα παραγωγής τροφίμων συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου. Αποτελούν την κύρια αιτία για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και παίζουν έναν αδιαμφισβήτητο ρόλο στις κοινωνικοοικονομικές και υγειονομικές ανισότητες. Οι συμβατικοί τρόποι με τους οποίους παράγουμε, διανέμουμε, μεταποιούμε, μεταφέρουμε και καταναλώνουμε τρόφιμα αποτελούν τροχοπέδη, αλλά και κίνητρο για την ανάληψη δράσης.

Οι πόλεις αποτελούν ζωτικής σημασίας κινητήρια δύναμη για πολιτισμικές, κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές, ενώ εκτιμάται, επίσης, ότι το 70% των τροφίμων παγκοσμίως καταναλώνεται σε αστικές περιοχές. Οι προσπάθειες που κάνει η Λουμπλιάνα (Σλοβενία), ως επικεφαλής πόλη των καλών πρακτικών του URBACT, αλλά και μέσα από τις δύο εκδόσεις του δικτύου μεταφοράς BeePathNet, αποτελούν ζωντανή απόδειξη του τι μπορεί να επιτευχθεί σε τοπικό επίπεδο, αλλά και σε πανευρωπαϊκή κλίμακα. Οι συνεργαζόμενες πόλεις του BeePathNet είναι μάρτυρες του τι μπορούν να αποφέρουν οι μέλισσες όσον αφορά την στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων, την εκπαίδευση των παιδιών, τη δημιουργία ακμαίων κοινωνιών και την προώθηση περισσότερων πράσινων μεθόδων για την παραγωγή και κατανάλωση τροφίμων.

Υπό αυτό το πρίσμα, το URBACT διαθέτει ένα μεγάλο μενού με διαφορετικά έργα, δίκτυα και άλλες πρωτοβουλίες, τα οποία εκτείνονται από τις μέλισσες μέχρι τους αστικούς κήπους, ακόμα και τα σχολικά κυλικεία. Χάρη στο URBACT, περισσότερες από 60 πόλεις έχουν πρωτοστατήσει προς πιο βιώσιμα τοπικά οικοσυστήματα παραγωγής τροφίμων. Το πρόγραμμα συνεργάζεται με το δίκτυο Eurocities, το σύμφωνο Milan Urban Food Policy Pact, το πάνελ IPES-Food, τη Nourish Scotland και την ΜΚΟ ICLEI – Τοπική αυτοδιοίκηση για τη βιωσιμότητα. Έχει παράσχει, επίσης, στήριξη για τις πολιτικές και τη διάδοση της διακήρυξης της Γλασκώβης για τα τρόφιμα και το περιβάλλον και την πρόταση της Un Plus Bio για τα τρόφιμα που πρέπει να εξαιρούνται από τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

Όλα τα προαναφερθέντα περιεχόμενα είναι διαθέσιμα στο ευρύ κοινό μέσα από τον Κόμβο Γνώσεων του URBACT (urbact.eu/food). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται σε 10 βασικά συστατικά για αλλαγή: στρατηγική χάραξη πολιτικών, παραγωγή, μεταποίηση, διανομή, θέσεις εργασίας και δεξιότητες, αλληλεγγύη, δημιουργία κοινοτήτων, μάρκετινγκ και προώθηση επωνυμίας, κυκλική εκπαίδευση για τα τρόφιμα και ευαισθητοποίηση. Παρομοίως, ο παρών οδηγός «τσέπης» είναι μια πλούσια πηγή για την ενίσχυση των γνώσεων και την κοινοποίηση πρακτικών στην κοινωνία των πολιτών σε υπεύθυνους αστικού σχεδιασμού και εκλεγμένους αντιπροσώπους στην ΕΕ και εκτός αυτής.

Σας ευχόμαστε καλή και γόνιμη ανάγνωση και βοηθήστε να βουίξει ο κόσμος!
Η ομάδα του URBACT

Πρόλογος από την Maruška

Εμπλουτισμός της ζούγκλας των πόλεων με μέλισσες

Πώς μια ιδέα μετατρέπεται σε καλή πρακτική και η καλή πρακτική σε ταξίδι μεταφοράς; Και πώς το ταξίδι μεταφοράς έγινε αποστολή για δέκα πόλεις.

Μπροστά σας δεν έχετε απλώς έναν οδηγό αστικής μελισσοκομίας – αν και κατά βάθος αυτό είναι! Ωστόσο, για εμένα είναι κάτι περισσότερο από απλές κατευθυντήριες γραμμές...

Γι' αυτό σας καλώ να τον διαβάσετε περισσότερο ως μια ιστορία για μια ταπεινή ιδέα, τα γεμάτα αμηχανία ξεκινήματα και όλους τους υπέροχους ανθρώπους που αναγνώρισαν τη δυναμική της, τις προσπάθειές τους να φροντίσουν ώστε να αναπτυχθεί, και ένα μοναδικό πρόγραμμα συνεργασίας της ΕΕ, το οποίο, τελικά, αποκάλυψε την αρχική ιδέα ως αυτό που ήταν πάντοτε: μια καλή πρακτική αναγνωρισμένη με το σήμα του URBACT.

Και αυτό ήταν μόνο η αρχή, γιατί από εκείνη τη στιγμή η ιστορία μετατράπηκε σε ένα ταξίδι, στο οποίο τα μέλη της ομάδας της Λουμπλιάνα βρέθηκαν ξαφνικά να έχουν ως συνοδούς εννέα γεμάτες πάθος και δημιουργικότητα πόλεις-εταίρους, καθώς και άριστους και αφοσιωμένους ειδικούς. Μόνο στο τέλος αυτού του ταξιδιού μπορώ να δω πόσο τυχεροί πραγματικά ήμασταν και τι υπέροχη ήταν η όλη εμπειρία.

Αρκετά φορτισμένος πρόλογος, σωστά; Μια απαραίτητη προειδοποίηση σε όλους εσάς που ενδιαφέρεστε για την αστική μελισσοκομία: η ορθή πρακτική BEE PATH ή η μεταφορά της στην πόλη σας αποτελεί ένα μείγμα από 10% δημιουργικότητα, 20% σκληρή δουλειά και επιχειρησιακή στήριξη, 30% εθελοντισμό, επιμονή και δύναμη της θέλησης, και 40% καθαρό πάθος. Χρειάζεται ένα συγκεκριμένο «κοκτέιλ» για να μπορέσει να συντελεστεί μια αλλαγή στα μυαλά των πολιτών και στις αστικές ζούγκλες μας προς το καλύτερο.

Και ξέρετε κάτι; Όπως ακριβώς και εσείς τώρα, η Λουμπλιάνα ξεκίνησε μόνο με μία ιδέα.

Βασισμένοι στη συνταγή του «κοκτέιλ» και τη στήριξη από τη διοίκηση της πόλης, μέσα σε μόλις τρία χρόνια δημιουργήσαμε ένα δίκτυο 35 εθελοντών με διαφορετικό υπόβαθρο – μελισσοκόμοι, εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και υγειονομικά ιδρύματα, εταιρείες, ΜΚΟ, κ.λπ. Σχεδιάσαμε το BEE PATH ώστε να γίνει ένα δίκτυο ενδιαφερόμενων μερών, μια τουριστική και εκπαιδευτική διαδρομή, ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όπως και μια δεξαμενή σκέψης και ένα εκκολαπτήριο για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών σε στενή συνεργασία με τα μέλη.

Αλλά τότε συναντήσαμε τη φανταστική ευκαιρία να μεταφέρουμε την ορθή πρακτική BEE PATH σε άλλες πέντε πόλεις της ΕΕ, στα πλαίσια ενός δικτύου μεταφοράς του URBACT. Και έτσι γεννήθηκε το δίκτυο BeePathNet. Σχεδιάστηκε ως ένα πιλοτικό έργο με στόχο να επιβεβαιώσει ότι είναι εφικτή η μεταφορά της ορθής πρακτικής BEE PATH, όπως και για να ελέγξει την ευελιξία και τη βιωσιμότητα των λύσεων που προτείνει. Με τον πρώτο γύρο, το δίκτυο BeePathNet, μεταφέραμε την ορθή πρακτική μας σε πέντε πόλεις της ΕΕ. Η επιτυχής μεταφορά επιβραβεύτηκε για άλλη μια φορά από το URBACT και μας δόθηκε το προνόμιο να μοιραστούμε τις γνώσεις που αποκομίσαμε μέσα από αυτήν την εμπειρία με άλλες τέσσερις πόλεις, μέσα από το δίκτυο μεταφοράς BeePathNet-Reloaded.

Maruška Markovčič,
τη «Βασίλισσα Μέλισσα»
του BeePathNet

Στη αρχή οι συνεργάτες μεταφοράς ήταν κι αυτοί κάπως επιφυλακτικοί, αναφέροντας περιβαλλοντικές, πολιτιστικές, επιχειρησιακές, πολιτικές, ακόμα και νομικές διαφορές. Ωστόσο, τέσσερα χρόνια αργότερα, έχουν όλοι προσαρμόσει με επιτυχία την ορθή πρακτική BEE PATH στις δικές τους πόλεις. Και, εκτός αυτού, έχουν ενσωματώσει και τις δικές τους μικροδιορθώσεις, αλλαγές και ιδιαίτερες ορθές πρακτικές. Έχουν εντάξει τη διαδικασία μεταφοράς στις δικές τους μοναδικές μελισσοδιαδρομές, ενώ στηρίζουν ταυτόχρονα τη βελτίωση και μελλοντική εξέλιξη του BEE PATH της Λουμπλιάνα.

Αλλά οι πόλεις μεταφοράς δεν το έκαναν μόνες τους. Όπως κάναμε εμείς στη Λουμπλιάνα, δημιούργησαν εθελοντικές τοπικές ομάδες πολιτών, οι οποίες επίσης αποκαλούνται τοπικές ομάδες στήριξης URBACT (URBACT Local Groups) – η καρδιά και η ψυχή της κάθε μελισσοδιαδρομής. Σήμερα, στο τέλος του δικτύου BeePathNet, μπορούμε υπερηφανευόμαστε για τα πάνω από 450 μέλη των τοπικών ομάδων στις δέκα πόλεις μελισσοδιαδρομής. Και αυτό είναι μόνο η αρχή...

Πώς το κάναμε, λοιπόν; Εμείς πρέπει να το εξηγήσουμε και εσείς πρέπει να το ανακαλύψετε μέσα από αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές.

Ωστόσο, δεν χρειάζεται απλώς να αντιγράψετε όλες τις ιδέες που περιγράφονται στα ακόλουθα κεφάλαια. Ελπίζουμε απλώς να σας δώσουμε έμπνευση, οπότε μπορείτε να τις τροποποιήσετε όπως πιστεύετε ότι ταιριάζει στις ανάγκες σας. Βάλτε σε πράξη τις πρωτοβουλίες με τον τρόπο που θεωρείτε ότι είναι ο καλύτερος για εσάς ή, ακόμα καλύτερα, κατεβάστε τις δικές σας ιδέες, επικοινωνήστε μαζί μας και μπειτε στο δίκτυο των πόλεων μελισσοδιαδρομής. Αφήστε μας να μάθουμε από εσάς!

Αγαπτοί και αγαπτες Adele, Kristijan, Nuala, Eddy, Stefanie και όλα τα μέλη της μοναδικής γραμματείας του URBACT

Σας ευχαριστούμε που αναδείξατε τις δυνατότητές μας και μας βοηθήσατε να αναπτυχθούμε και να εξαπλωθούμε σε όλη την Ευρώπη. Μπορούμε μόνο να ελπίζουμε ότι η σκληρή δουλειά μας και η ειλικρινής ευγνωμοσύνη που νιώθουμε αρκούν για όλη τη στήριξη που λάβαμε από εσάς.

Αγαπτοί ξεχωριστοί και υπέροχοι συνεργάτες μεταφοράς, ζείτε όλοι σας σε πόλεις με τον δικό τους υπέροχο χαρακτήρα.

Είτε το πιστεύετε είτε όχι, όταν κοιτάζω τις μελισσοδιαδρομές σας, βλέπω να αντανakλούν τη φύση της δικής σας πόλης, αλλά και τον χαρακτήρα, τον ενθουσιασμό και τις υπέροχες ιδέες σας, όπως και των μελών της τοπικής ομάδας στήριξης URBACT. Έμαθα τόσα πολλά από εσάς κατά τη διάρκεια αυτών των τεσσάρων ετών. Σας ευχαριστώ που δώσατε τόσα σ' εμένα και στη μελισσοδιαδρομή της Λουμπλιάνα. Ειλικρινά πιστεύω πως θα συνεχίσουμε να προσδεύουμε και να αναπτυσσόμαστε μαζί στο μέλλον.

Αγαπτε Δήμαρχε και συνάδελφοι της Λουμπλιάνα.

Χωρίς τη δική σας πίστη σε αυτήν την «ανόητη ιδέα» και τη στήριξή σας όλα τα χρόνια που ακολούθησαν, δεν θα υπήρχε BEE PATH και δίκτυα BeePathNet. Μπορούμε να είμαστε όλοι μας πολύ υπερήφανοι για τα όσα καταφέραμε μαζί και αυτά που μπορούμε να προσβλέπουμε στο μέλλον.

Αυτό που θα πω εννοείται, αλλά θέλω να το τονίσω... Όλα αυτά τα αποτελέσματα δεν θα ήταν δυνατά χωρίς την κεντρική ομάδα διαχείρισης του δικτύου BeePathNet και την αφοσιωμένη εξωτερική στήριξη. Οπότε, Gorazd, Luka, Branka, Urška, Klemen, Vesna, Ema και Špela, σας ευχαριστώ για τις ιδέες, την ενέργεια, τη σκληρή δουλειά και τον ενθουσιασμό σας. Νιώθω ότι αυτή η περιπέτεια μάς έφερε πιο κοντά και μας έκανε ένα πραγματικό μελίσσι!

Maruška Markovčič

τη «Βασίλισσα Μέλισσα» του BeePathNet

Η εξέλιξη σε μια πόλη μελισσοδιαδρομής – Οι κατευθυντήριες γραμμές και το ταξίδι μεταφοράς των πόλεων του δικτύου BeePathNet

Σε αυτήν τη συντομευμένη έκδοση των πλήρων κατευθυντήριων γραμμών «Στάδια εξέλιξης μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες» συνοψίζουμε όλες τις βασικές πτυχές του ταξιδιού μεταφοράς. Ελπίζουμε ότι θα παροτρύνει και άλλες πόλεις να ακολουθήσουν τα βήματά μας και, αργότερα, να ανοίξουν και να διαβάσουν την πλήρη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών – η οποία είναι πέντε φορές μεγαλύτερη από αυτόν τον οδηγό. Η αρχική έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών καταρτίστηκε το 2020, σε στενή συνεργασία με τις πέντε πρώτες συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς του δικτύου BeePathNet. Σε αυτήν την έκδοση προσθέσαμε συνδέσμους για ορισμένες ιστορίες που προκαλούν έμπνευση και για τις ορθές πρακτικές που ακολουθούν οι τέσσερις νέες πόλεις που μετέφεραν επίσης το πνεύμα της Λουμπλιάνα, στα δύο χρόνια που ακολούθησαν, ως συνεργάτιδες του δικτύου BeePathNet-Reloaded.

Σε αυτήν την έκδοση «τσέπης» θα βρείτε το θεωρητικό μέρος από τις βασικές ενότητες και παραδείγματα καινοτομιών από τις δέκα συμμετέχουσες πόλεις που προέρχονται από οκτώ χώρες της ΕΕ. Λουμπλιάνα (Σλοβενία), Μπάνσκο (Βουλγαρία), Όσιγιεκ (Κροατία), Νέα Προποντίδα (Ελλάδα), Hegynidék – 120 Δημοτικό Διαμέρισμα της Βουδαπέστης (Ουγγαρία), Μπέργκαμο και Τσεζένα (Ιταλία), Μπίντγκοστς και Σοσνόβιεκ (Πολωνία) και, τέλος, Αμαράντε (Πορτογαλία). Αυτό το ευρετήριο θα σας πει, επίσης, ποιες πρόσθετες πληροφορίες σας περιμένουν στην πλήρη έκδοση του οδηγού.

Κεφάλαιο I

1

Εξέλιξη: από το BEE PATH της Λουμπλιάνα στο δίκτυο BeePathNet

Οι δημιουργοί του προγράμματος BEE PATH της Λουμπλιάνα δεν αρκέστηκαν απλώς στη δημιουργία μιας τουριστικής διαδρομής, αλλά το εξέλιξαν σε ένα δίκτυο διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, ανέπτυξαν εκπαιδευτικά προγράμματα και μια «δεξαμενή σκέψης» σχετικά με τη μελισσοκομία...

Βραβευμένη με το σήμα ορθής πρακτικής του **URBACT**, η Λουμπλιάνα αποφάσισε να μεταφέρει την ορθή πρακτική του BEE PATH και σε άλλες πόλεις. Αυτές οι ευρωπαϊκές πόλεις έχουν ήδη κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Συνολικά, πληρούν τις περισσότερες από τις σωστές κλιματικές συνθήκες για μελισσοκομία, φιλοξενούν διάφορα είδη μέλισσας και έχουν διαφορετικές καταστάσεις σε σχέση με το πώς βλέπει το ευρύ κοινό τις μέλισσες. Υπήρξαν πολύ διαφορετικά, αλλά ταυτόχρονα άριστα αποτελέσματα, σε όλες τις πόλεις που επιβεβαίωσαν τη δυνατότητα μεταφορά της αρχικής ορθής πρακτικής BEE PATH, η οποία απονεμήθηκε από το URBACT.

Κεφάλαιο II

17

Οι βασικές θεματικές ενότητες που χρησιμοποιήσε το δίκτυο BeePathNet

Ειδικό από τη Λουμπιάνα (Σλοβενία), το Αμαράντε (Πορτογαλία), το Μπίντγκοστς (Πολωνία), την Τσεζένα (Ιταλία), το Hegynidek (Ουγγαρία) και τη Νέα Προποντίδα (Ελλάδα) ανέπτυξαν έξι θεματικές ενότητες στις οποίες μπορείτε επίσης να βρείτε ιστορίες που εμπνέουν από δέκα πόλεις.

Βιοποικιλότητα – ο ακρογωνιαίος λίθος της ορθής πρακτικής Bee Path	17
Εκπαίδευση – επενδύοντας στο μέλλον μας	23
Τουρισμός – δημιουργία μια ιστορίας για τις μέλισσες και μιας μελισσοδιαδρομής μέσα στην πόλη	29
Μελισσοκομικά προϊόντα στη μελισσοδιαδρομή – ατελείωτες δυνατότητες για καινοτομία και δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας	36
Ευαισθητοποίηση – από ένα απλό έργο σε ένα αστικό κίνημα φιλικό προς τις μέλισσες	42
Σημνουργία – προσαρμογή των ανθρώπων στις συνήθειες των μελισσών στις πόλεις	47

Κεφάλαιο III

53

Όλα τα καλά έρχονται σε τριάδες!

Πριν ξεκινήσετε το δικό σας ταξίδι μεταφοράς, σας δίνουμε τρία πράγματα που πρέπει να έχετε κατά νου, τρεις πτυχές που πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή συνδεδεμένες:

ΝΟΥΣ – μια επισκόπηση των βασικών στοιχείων του BeePathNet για να διευρύνετε τους ορίζοντές σας

ΛΕΞΕΙΣ – μερικές φιλικές συμβουλές από τον Klemen Strmšnik, Επικεφαλής ειδικό του URBACT, και τη Vesna Erhart, Υπεύθυνη δικτύου επικοινωνίας. Και οι δύο ήταν βαθιά αφοσιωμένοι στη διαχείριση αυτού του ταξιδιού της μέλισσας

ΔΡΑΣΗ – μια πρόσκληση να συμμετάσχετε στο κίνημα των πόλεων με μελισσοδιαδρομές

Κεφάλαιο I

Εξέλιξη: από το BEE PATH της Λουμπλιάνα στο δίκτυο BeePathNet

Οι δημιουργοί του προγράμματος BEE PATH της Λουμπλιάνα δεν αρκέστηκαν απλώς στη δημιουργία μιας τουριστικής διαδρομής, αλλά το εξέλιξαν σε ένα δίκτυο διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, ανέπτυξαν εκπαιδευτικά προγράμματα και μια «δεξαμενή σκέψης» σχετικά με τη μελισσοκομία...

Βραβευμένη με το σήμα ορθής πρακτικής του URBACT, η Λουμπλιάνα αποφάσισε να μεταφέρει την ορθή πρακτική του BEE PATH και σε άλλες πόλεις. Αυτές οι ευρωπαϊκές πόλεις έχουν ήδη κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Συνολικά, πληρούν τις περισσότερες από τις σωστές κλιματικές συνθήκες για μελισσοκομία, φιλοξενούν διάφορα είδη μέλισσας και έχουν διαφορετικές καταστάσεις σε σχέση με το πώς βλέπει το ευρύ κοινό τις μέλισσες. Υπήρξαν πολύ διαφορετικά, αλλά ταυτόχρονα άριστα αποτελέσματα, σε όλες τις πόλεις που επιβεβαίωσαν τη δυνατότητα μεταφορά της αρχικής ορθής πρακτικής BEE PATH, η οποία απονεμήθηκε από το URBACT.

1. Ορθή πρακτική της Λουμπλιάνα

Μελίσσια στην ταράτσα της
SKB Bank
Συντάκτης: Luka Dakskobler

**Το BEE PATH έγινε
συνώνυμο όλων των
δραστηριοτήτων
που σχετίζονται με
τις μέλισσες και την
αστική μελισσοκομία
στη Λουμπλιάνα.**

BEE PATH – κοιτώντας πίσω στην παράδοση της Λουμπλιάνα και προς το μέλλον

Το 2014, το Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης της Λουμπλιάνα ξεκίνησε διάφορες δραστηριότητες -ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης Μελισσοκόμων της Σλοβενίας- για την καθιέρωση ενός αστικού περιβάλλοντος φιλικού προς τις μέλισσες και για την ενεργή ανάπτυξη της μελισσοκομίας σε τοπικό και αστικό επίπεδο.

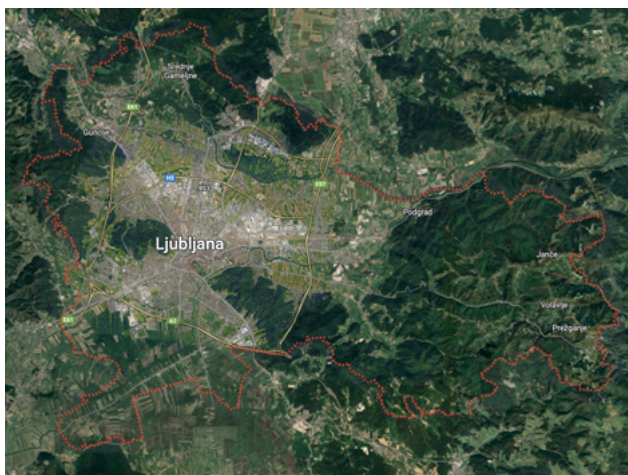
Λόγω της πολυπλοκότητας των προκλήσεων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες, δημιουργήθηκε μια ομάδα εργασίας η οποία επιφορτίστηκε με την αποστολή να πετύχει τους θεσπισμένους στόχους. Η ομάδα εργασίας ετοίμασε ένα πρόγραμμα το οποίο ονόμασε «BEE PATH». Αυτό το πρόγραμμα είναι, στην ουσία, ένα σχέδιο δράσης για να τεθεί στην πράξη η Στρατηγική Περιφερειακής Ανάπτυξης της Λουμπλιάνα για την περίοδο 2014-2020. Οι δραστηριότητές του χρηματοδοτούνταν και συνεχίζουν να χρηματοδοτούνται από τον δημοτικό προϋπολογισμό.

Το BEE PATH σχεδιάστηκε και βασίζεται στις αρχές μιας συμμετοχικής δράσης που συμφωνήθηκαν από τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη της πόλης. Στηρίχθηκε στη στήριξη των ειδικών και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής. Αυτό αποδείχθηκε μια άριστη πρακτική, η οποία έδωσε τη δυνατότητα στο BEE PATH να γίνει πολλά περισσότερα από ένα απλό πρόγραμμα εργασίας ή έργο. Έγινε συνώνυμο όλων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις μέλισσες και τη μελισσοκομία στη Λουμπλιάνα. Έχοντας ξεπεράσει σε μέγεθος την αρχική του ιδέα, το BEE PATH αντιστοιχεί σήμερα στα εξής:

- **ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΦΥΣΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ** σχεδιασμένη να συνδέει τις αστικές και επαρχιακές περιοχές της Λουμπλιάνα σε μια γερά συνδεδεμένη ενότητα. Συνδέει τους μελισσοκόμους που παράγουν μέλι και άλλα μελισσοκομικά προϊόντα με ένα δίκτυο

Ο ορίζοντας της Λουμπλιάνα
Πηγή: Κάστρο της Λουμπλιάνα

Χώροι πρασίνου στη Λουμπλιάνα
Πηγή: Google maps

**Το BEE PATH ξεπέρασε
σε μέγεθος την αρχική
του ιδέα!**

Σήμερα περνάει μηνύματα σχετικά με τη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος, η διατροφική αυτάρκεια και η διατήρηση της βιοποικιλότητας.

από διαφορετικά ιδρύματα και οργανισμούς που σχετίζονται με τις μέλισσες και τη μελισσοκομία. Με αυτόν τον τρόπο, οι επισκέπτες μπορούν να δουν τη Λουμπλιάνα από μια άλλη οπτική, να γνωρίσουν την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά που σχετίζεται με τη μελισσοκομία και να παρακολουθήσουν από κοντά τις διαδικασίες της μελισσοκομίας, αλλά και να δοκιμάσουν και να αγοράσουν μέλι και άλλα είδη μελισσοκομικών προϊόντων.

- **ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΔΙΚΤΥΟ** από ντόπιους μελισσοκόμους και τις ενώσεις τους, πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και υγειονομικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και ΜΚΟ, καθώς και ανθρώπους που ενδιαφέρονται για τη μελισσοκομία και την ανάπτυξή της σε αστικές περιοχές.
- **ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** που εστιάζει στην ευαισθητοποίηση ορισμένων καίριων κοινωνικών ομάδων σχετικά με τη σημασία που έχουν οι μέλισσες, καθώς και στην προώθηση μιας ολιστικής και βιώσιμης διαχείρισης των αστικών και επαρχιακών περιοχών.
- **ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑ ΕΚΚΟΛΑΠΗΡΙΟ** για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών στα πεδία της μελισσοκομίας, των μελισσοκομικών προϊόντων και των σχετικών υπηρεσιών.
- **ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑ** που συνδέει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολίτες που νοιάζονται για να συντηρήσουν ένα υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, να διατηρήσουν τις μέλισσες στις αστικές περιοχές και να προωθήσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της αστικής μελισσοκομίας στη Λουμπλιάνα, αλλά και να γίνουν ισχυροί υπερασπιστές της πρωτοβουλίας για την Παγκόσμια Ημέρα Μέλισσας.

Η κύρια εργασία των μελών της ομάδας του BEE PATH σήμερα είναι να προωθούν διαφορετικές δραστηριότητες σε σχέση με την αστική μελισσοκομία και τη συνύπαρξη με τις μέλισσες, περνώντας, παράλληλα, μηνύματα σχετικά με τη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος, η διατροφική αυτάρκεια και η διατήρηση της βιοποικιλότητας. Χάρη στις δικές τους από κοινού προσπάθειες και επιτεύγματα, οι μέλισσες καθίστανται σιγά-σιγά ένα όλο και πιο σημαντικό κομμάτι της καθημερινότητας της Λουμπλιάνα.

Ωστόσο, η ιστορία συνεχίζεται με τις εμπειρίες από το δίκτυο BeePathNet, στο πλαίσιο των δικτύων μεταφοράς του URBACT. Η αστική μελισσοκομία, σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, προσφέρει στις συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς του δικτύου BeePathNet και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις πολλαπλές δυνατότητες για περαιτέρω ανάπτυξη της ιδέας BEE PATH, καθώς και νέα προϊόντα και υπηρεσίες που προκύπτουν από αυτήν την ιδέα. Αυτό αποδεικνύεται καλύτερα από το γεγονός ότι το BEE PATH δεν είναι σε καμία περίπτωση ένα ολοκληρωμένο έργο, παρά ένα έργο σε εξέλιξη, το οποίο μεγαλώνει και αναπτύσσεται καθημερινά.

**290.000 πολίτες
και πάνω από
180 εκατομμύρια
μέλισσες θεωρούν
τη Λουμπλιάνα σπίτι
τους.**

**Το BEE PATH βασίζεται
σε μια απλή ιδέα...**

**Αν δημιουργήσουμε
καλύτερες συνθήκες
διαβίωσης για τους
επικονιαστές, δημι-
ουργούμε καλύτερες
συνθήκες ζωής για
τους πολίτες μας!**

Σχετικά με τη Λουμπλιάνα

Η Λουμπλιάνα είναι το πολιτικό, διοικητικό, πολιτιστικό και οικονομικό κέντρο της Σλοβενίας, όπου 290.000 άνθρωποι και πάνω από 180 εκατομμύρια μέλισσες όχι μόνο συνυπάρχουν αλλά και ευημερούν.

Από άποψη μεγέθους, η Λουμπλιάνα είναι μια μεσαίου μεγέθους πόλη της Κεντρικής Ευρώπης. Έχει μια σημαντική γεωστρατηγική θέση, καθώς βρίσκεται σε ένα φυσικό σταυροδρόμι ανάμεσα στην Κεντρική Ευρώπη, στην Αδριατική και στη Χερσόνησο των Βαλκανίων, και αποτελεί το πιο χαμηλό πέρασμα από τη Δυτική Ευρώπη μέσω των Άλπεων στην Πεδιάδα της Παννονίας. Οι πανευρωπαϊκοί διάδρομοι V και X συναντιούνται εδώ, και, έτσι, καθιστούν τη Λουμπλιάνα ένα καλό σημείο σύνδεσης προς τις μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις. Γεωγραφικά βρίσκεται στο βόρειο μέρος της πεδιάδας της Λουμπλιάνα και κατά μήκος των οχθών των ποταμών Σάβα και Λιουμπλιάνιτσα. Το έλος της Λουμπλιάνα και οι λόφοι Rožnik, Golovc και Ljubljanski είναι οι χώροι πρασίνου που δίνουν στην πόλη της Λουμπλιάνα το χαρακτηριστικό αστεροειδές σχήμα της. Σχεδόν τα τρία τέταρτα της έκτασης της Λουμπλιάνα καλύπτονται από φυσικά δάση, λειμώνες και αγρούς, με το 20% αυτών των περιοχών να έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες.

Η Λουμπλιάνα ήταν από πάντοτε μια πράσινη πόλη με μεγάλες εκτάσεις από αστικά δάση, πάρκα και κήπους. Χάρη στους κατοίκους της, έχει διατηρηθεί ο πράσινος χαρακτήρας της πόλης καθ' όλη τη διάρκεια της πλούσιας ιστορίας της, και, σήμερα, διαθέτει 542 τετραγωνικά μέτρα δημόσιου χώρου πρασίνου ανά κάτοικο. Αυτό το περιβάλλον ενισχύεται από την αγροτική περιοχή έξω από τη Λουμπλιάνα, την «πράσινη είσοδο της πόλης», όπως αποκαλείται, και παίζει έναν σημαντικό ρόλο για τη διατροφική αυτάρκεια. Πάνω από 800 αγροκτήματα και 350 μελισσοκόμοι φροντίζουν 4.500 μελίτσια, διατηρώντας πραγματικά ζωντανή τη σύνδεση μεταξύ αστικής και αγροτικής ζωής.

Από οικονομικής άποψης, η Λουμπλιάνα είναι μια σύγχρονη πόλη με ανεπτυγμένους τους τομείς των υπηρεσιών, του εμπορίου και του τουρισμού, και διαθέτει μια γερή βιομηχανική βάση, ιδιαίτερως στη φαρμακοβιομηχανία, στα πετροχημικά και στην επεξεργασία τροφίμων. Τα τελευταία χρόνια, η πόλη έχει αναζωογονηθεί μέσα από πολλές βελτιώσεις. Οι προσπάθειες που έχουν γίνει για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στις αστικές περιοχές έχουν αναγνωριστεί και η Λουμπλιάνα έχει κερδίσει διάφορα σημαντικά βραβεία από το 2017 – Έχει ενταχθεί στους 100 βιώσιμους προορισμούς παγκοσμίως (2017), ανακηρύχθηκε ο πιο φιλικός δήμος απέναντι στις μέλισσες (2017) και Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης (2016).

Συνεργαζόμενος οργανισμός	Πόλη της Λουμπλιάνα (Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, Σλοβενία)
Περιφέρεια και χώρα	Στατιστική περιφέρεια Κεντρικής Σλοβενίας, Σλοβενία
Πληθυσμός εντός των ορίων της πόλης	290.000 κάτοικοι
Περιοχή επιρροής/αντικτύπου του έργου	Αστική περιοχή της Λουμπλιάνα (535.000 κάτοικοι)
Περιοχή εντός των ορίων της πόλης	274,99 τετ. χλμ.
Τύπος κλίματος/Οικοπεριοχή	Μεταξύ αλπικού και ηπειρωτικού
Τύπος χρήσης γης εντός των ορίων της πόλης	Αστικές περιοχές – 44,143 τετ. χλμ. (16,05%) Αγροτικές περιοχές – 106,67 τετ. χλμ. (38,79%) Δάσος – 106,68 τετ. χλμ. (38,79%) Υδάτινες και άλλες περιοχές – 17,497 τετ. χλμ. (6,36%)
Απασχόληση ανά βασικούς οικονομικούς τομείς	Υπηρεσίες – 54% Μεταποίηση, εξόρυξη και βιομηχανία – 20% Εμπόριο και τουρισμός – 17% Κατασκευές – 8% Γεωργία, δασοκομία και αλιεία – 1%
Τρέχον ποσοστό ανεργίας	7,5%

Σήμερα η Λουμπλιάνα είναι μια πόλη γεμάτη ζωή, αποφασισμένη να υλοποιήσει το όραμά της για βιώσιμη ανάπτυξη, να δώσει λύση στα ανοικτά περιβαλλοντικά ζητήματα, να προστατεύσει τη φύση και να διασφαλίσει ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο για τους πολίτες της. Η Λουμπλιάνα ενισχύει σταθερά τη θέση της, ανταγωνιζόμενη τις άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Αστική ανανέωση της Πλατείας Κογκρέσου στο κέντρο της Λουμπλιάνα.
Δημιουργοί: αριστερή φωτογραφία Dunja Wedam, δεξιά φωτογραφία Doris Kordić

Το υπόβαθρο της ορθής πρακτικής

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η Λουμπλιάνα γνώρισε μια ολοένα πιο έντονη διαδικασία βιομηχανοποίησης και αστικοποίησης. Αυτό οδήγησε σε σημαντική αύξηση της αστικής περιοχής εις βάρος της καλλιεργήσιμης γης, των δασών και των αστικών χώρων πρασίνου. Πολλά χωριά γύρω από τη Λουμπλιάνα ενσωματώθηκαν στον αστικό ιστό της πόλης ή μετατράπηκαν σε προάστια της. Σε συνδυασμό με τον ολοένα αυξανόμενο πληθυσμό, αυτή η κατάσταση οδήγησε σε σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.

Ως αποτέλεσμα, τις δεκαετίες του 1980 και του 1990 όλο και περισσότερες νέες οικογένειες μετακόμισαν στα προάστια λόγω των καλύτερων συνθηκών διαβίωσης περιφερειακά της πόλης. Αυτή η επικρατούσα τάση μετοίκησης στα προάστια οδήγησε αναπόφευκτα στη γήρανση του κέντρου της πόλης και των παλαιότερων γειτονιών, καθώς και στην αργή υποβάθμιση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμα και στην εξαχρείωση τους. Ωστόσο, όπως συμβαίνει και στη φύση, το παλιό έπρεπε να κάνει χώρο για να έρθει το νέο, κι έτσι η πόλη μπήκε στη νέα χιλιετία έτοιμη για μια αναβίωση του αστικού περιβάλλοντος.

Κατά την αναζήτηση νέων αναπτυξιακών ιδεών, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής είδαν τον πράσινο χαρακτήρα της Λουμπλιάνα ως πλεονέκτημα και ευκαιρία. Οι πολίτες γρήγορα ανταποκρίθηκαν και στήριξαν την ιδέα, η οποία έγινε μία από τις βασικές αναπτυξιακές πολιτικές. Τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της Λουμπλιάνα οδήγησαν στην ανάπτυξη δύο διαφορετικών προσεγγίσεων, μία για τις αστικές περιοχές της πόλης και μία για τις αγροτικές.

Στις αστικές περιοχές, η Λουμπλιάνα αναγνώρισε την αξία των αστικών δασών και των χώρων πρασίνου και αποφάσισε να τα συντηρεί και να τα διατηρεί ενεργά. Επίσης, αναγνώρισε την αξία ενός υψηλού βιοτικού επιπέδου και αντιμετώπισε τα περιβαλλοντικά ζητήματα μέσα από βιώσιμες πολιτικές για την ενέργεια, τις μεταφορές, τα απορρίμματα και το νερό. Ταυτόχρονα, έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Η Λουμπλιάνα έθεσε σε εφαρμογή μηχανισμούς στήριξης -όπως συγχρηματοδότηση, υποστήριξη των τοπικών προϊόντων, μικρές εφοδιαστικές αλυσίδες- οι οποίοι έδωσαν τη δυνατότητα στους αγρότες να συνεχίσουν να καλλιεργούν με μια πιο οικολογική και βιώσιμη προσέγγιση. Οι νέες στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης βασίστηκαν σε αυξημένη παραγωγή των ντόπιων αγροτικών και δασοκομικών προϊόντων. Ακολουθώντας, η Λουμπλιάνα ξεκίνησε να επεκτείνει το δικό της δυναμικό διατροφικής αυτάρκειας.

Μέσω της υλοποίησης μιας νέας ενεργειακής πολιτικής «Όραμα 2050» και ενός νέου χωροταξικού σχεδίου, η Λουμπλιάνα πέτυχε να ανανεώσει τις αστικές και τις αγροτικές περιοχές της. Μια απόδειξη αυτής της επιτυχίας ήρθε το 2014, όταν απονεμήθηκε στη Λουμπλιάνα ο τίτλος «Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 2016».

Αυτό ήταν ένα ξεκάθαρο σημάδι τόσο για τους πολίτες όσο και για τον δήμο: βάδιζαν προς τη σωστή κατεύθυνση. Επίσης, παρείχε ένα υποστηρικτικό και ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη ιδεών για πιο τολμηρές πρωτοβουλίες και έργα. Κατά τα χρόνια που ακολούθησαν, η Λουμπλιάνα ενθάρρυνε και υποστήριξε νέες αστικές έννοιες, όπως οι αστικοί κήποι, η αστική δασοκομία και η αστική μελισσοκομία.

**Το BEE PATH ταίριαξε
απολύτως με τις ανά-
γκες αστικής αναβίω-
σης της Λουμπλιάνα
στις αρχές της νέας
χιλιετίας.**

Το πρώτο αστικό μελίσσι στη Λουμπλιάνα – σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Jože Plečnik περίπου πριν από 100 χρόνια.
Συντάκτης: Doris Kordič

Η ανάπτυξη του προγράμματος BEE PATH ήταν μια συμμετοχική διαδικασία!

Η διαδικασία ορθής πρακτικής βήμα προς βήμα

ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ... Οι πρώτες ενέργειες για την προστασία των μελισσών και την ευαισθητοποίηση του κόσμου σχετικά με τη σημασία τους ήταν πολύ περιορισμένες, δεν υπήρχε κάποιος συντονισμός ή κοινοί στόχοι, όπως δεν υπήρχε και καμία βάση για τέτοιου είδους στρατηγικές συμβάσεις δημοσίων έργων. Παρόλο που η βιοποικιλότητα ήταν αναγνωρισμένη ως περιβαλλοντική προτεραιότητα, δεν δινόταν κάποια ιδιαίτερη έμφαση στις μέλισσες και σε άλλους άγριους επικονιαστές. Στην πραγματικότητα, αυτά τα δύο θέματα αντιμετωπιζόνταν ξεχωριστά.

Σε αυτό το στάδιο, οι μέλισσες και άλλοι άγριοι επικονιαστές δεν ήταν αναγνωρισμένοι ως ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας ή τη διατροφική αυτάρκεια. Αν και η αστική μελισσοκομία παρουσίαζε ήδη άνοδο εντός της μελισσοκομικής κοινότητας, δεν θεωρούνταν ένα σημαντικό περιβαλλοντικό κίνημα και έμενε απ' έξω από οποιονδήποτε αστικό σχεδιασμό ή αναπτυξιακά σχέδια. Η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τη σημασία των μελισσών ήταν σε χαμηλό επίπεδο, και, λόγω της υπερβολικής χρήσης φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων στους δημόσιους χώρους πρασίνου, η ίδια η τοπική αυτοδιοίκηση δεν υποστήριζε ένα φιλικό προς τις μέλισσες περιβάλλον. Εκείνον τον καιρό, το μόνο που έκανε ο δήμος ήταν να συγχρηματοδοτεί τις υπάρχουσες ενώσεις μελισσοκόμων, όπως οποιαδήποτε άλλη ΜΚΟ.

Ωστόσο, με τον καιρό, ο δήμος της Λουμπλιάνα αναγνώρισε ότι η μείωση του πληθυσμού των επικονιαστών, κυρίως λόγω της χρήσης φυτοφαρμάκων και παρασιτοκτόνων που σκοτώνουν τις μέλισσες, αποτελεί ένα σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα. Το 2014, το Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης της Λουμπλιάνα ξεκίνησε διάφορες δραστηριότητες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης Μελισσοκόμων της Σλοβενίας, για τη δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος φιλικού προς τις μέλισσες και για την ενεργή ανάπτυξη της αστικής μελισσοκομίας.

Η διαδικασία υλοποίησης των δραστηριοτήτων ήταν αρκετά πολύπλοκη, γι' αυτό δημιουργήθηκε μια ομάδα εργασίας η οποία αποτελούνταν από εκπροσώπους της Λουμπλιάνα, μελισσοκόμους και ειδικούς από ινστιτούτα, μεταξύ άλλων ενδιαφερομένων μερών. Αυτή η ομάδα ετοίμασε ένα πρόγραμμα που το ονόμασε **BEE PATH**, το οποίο ήταν κάτι παρόμοιο με ένα σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης 2014–2020 σε τοπικό επίπεδο, χρησιμοποιώντας δημοτικά κονδύλια.

ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ... Η διαδικασία πίσω από το έργο BEE PATH δεν άργησε πολύ να για να ολοκληρωθεί. Διήρκεσε περίπου μόνο τρία χρόνια, αλλά κατά τη διάρκεια αυτού του μικρού διαστήματος οι προκλήσεις ήταν πολλές:

Εσωτερικές προκλήσεις σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση και τα μέλη του BEE PATH:

1. Πώς να προσελκυστούν μέλη στην ομάδα εργασίας και να διατηρηθεί η ενεργή συμμετοχή τους μακροπρόθεσμα;
2. Πώς να συμπεριληφθεί η αστική μελισσοκομία στο συνολικό αστικό πλαίσιο της πόλης;
3. Πώς να ρυθμιστεί η αστική μελισσοκομία ώστε να διασφαλιστεί η χρήση οικολογικών, επαγγελματικών πρακτικών και ο περιορισμός πιθανών διαμαχών;
4. Πώς να εκπληρωθούν οι ανάγκες των αστικών μελισσοκόμων και να συμπεριληφθούν στις αστικές πολιτικές και στα σχέδια;
5. Πώς να ενδυναμωθούν οι αστικοί μελισσοκόμοι και να αναγνωριστεί η σημασία τους για το περιβάλλον;

6. Πώς να προσελκυστούν ιδρύματα και εταιρείες για να χτίσουν τη δική τους πράσινη εικόνα με βάση την αστική μελισσοκομία;
7. Πώς να σχεδιαστούν αστικές δομές για μελίτσια και κυψέλες προκειμένου να ρυθμιστούν ως αστικός εξοπλισμός που συμβάλλει στην αρχιτεκτονική πολιτιστική κληρονομιά;
8. Πώς να αναδειχθούν οι μέλισσες ως ένας σημαντικός δείκτης υγιούς περιβάλλοντος;

Εξωτερικές προκλήσεις σχετικά με τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Λουμπλιάνα:

1. Πώς θα μπορούσε να συνδεθεί ο κατά κύριο λόγο αστικός πληθυσμός με τη φύση και τις διαδικασίες της;
2. Πώς να αλλάξουν οι αντιλήψεις και να περιοριστούν τα αρνητικά στερεότυπα σχετικά με τις μέλισσες;
3. Πώς να ενημερωθούν οι πολίτες και οι επισκέπτες για τη σημασία που έχουν οι μέλισσες;
4. Πώς να αναπτυχθούν αποτελεσματικά και αποδοτικά εκπαιδευτικά προγράμματα που να απευθύνονται σε συγκεκριμένο κοινό;
5. Πώς να γίνει η ένταξη της αστικής μελισσοκομίας και να παρουσιαστούν τα μελισσοκομικά προϊόντα στους πολίτες της Λουμπλιάνα, αλλά και σε άλλους, όπως τουρίστες, επαγγελματίες του κλάδου της εστίασης και της φαρμακοβιομηχανίας, μεταξύ άλλων;

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ... Για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που περιγράφηκαν παραπάνω και να στηθεί ένα λειτουργικό και μακροπρόθεσμα βιώσιμο επιχειρησιακό μοντέλο, το BEE PATH λειτουργεί σήμερα υπό τις ακόλουθες βασικές αρχές:

Αρχή «Χείρα βοήθειας» – Ο δήμος της Λουμπλιάνα υποστήριξε το έργο BEE PATH με το προσωπικό της, παρέχοντας έναν συντονιστή, ο οποίος δούλεψε για το έργο σε ποσοστό 20% του συνολικού του χρόνου εργασίας. Ο δήμος εξασφάλισε, επίσης, χώρους για συνελεύσεις καθώς και χρηματοδότηση, όπως για τον μισθό του συντονιστή και έναν μικρό προϋπολογισμό. Ωστόσο, ο συντονιστής είναι απλώς ένας διαμεσολαβητής που παρέχει υποστήριξη, καθώς τα μέλη είναι πλήρως υπεύθυνα για την ανάπτυξη, τη χρηματοδότηση και την προώθηση των ιδεών τους. Η ευθύνη για το έργο, όπως και η επιτυχία ή αποτυχία των δραστηριοτήτων έγκειται αποκλειστικά στα χέρια των μελών της ομάδας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η πόλη ενθαρρύνει κυρίως πρακτικές και χειροπιαστές ιδέες, με την ενεργή συμμετοχή ενός ή περισσότερων μελών της ομάδας εργασίας. Αν ο δήμος αποφασίσει να αναπτύξει ένα αυτόνομο έργο ή να συμμετάσχει σε κάποια από τις πρωτοβουλίες της ομάδας, παρέχει τα δικά του ξεχωριστά κονδύλια και την απαραίτητη στήριξη.

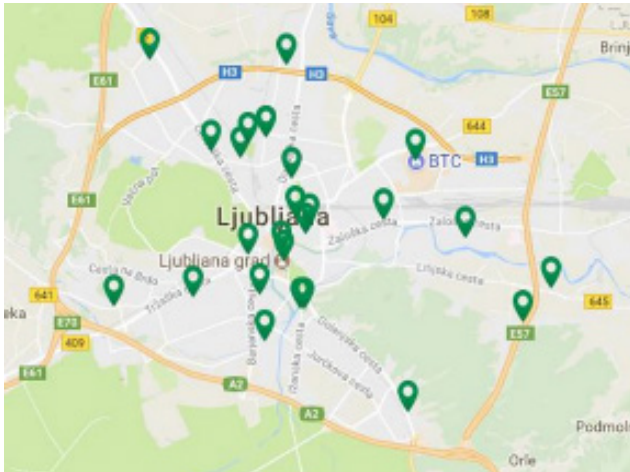
Αρχή «Συμμετοχική δράση και εθελοντισμός» – Οποιοδήποτε άτομο, ίδρυμα ή εταιρεία μπορεί να γίνει μέλος του BEE PATH, αλλά και να βγει από την ομάδα εργασίας ανά πάσα στιγμή. Δεν υπάρχει συνδρομή μέλους, αλλά όλα τα εμπλεκόμενα μέρη εργάζονται σε εθελοντική βάση. Τα μέλη μπορούν να επικοινωνούν ανοιχτά ή να συνεργάζονται εντός ή εκτός του πλαισίου του BEE PATH, υπό την προϋπόθεση ότι σέβονται τα πρότυπα και τις αρχές του. Μπορούν, επίσης, να αυτοπροβληθούν μέσω του ιστοτόπου του BEE PATH και των εκδηλώσεων υπό την επωνυμία του BEE PATH.

Αρχή «Μικρή εφοδιαστική αλυσίδα» – Ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται σε μεγάλο βαθμό η άμεση συνεργασία μεταξύ των μελών του BEE PATH, εφόσον η συνεργασία μεταξύ των τοπικών παραγόντων δίνει τη δυνατότητα για τη δημιουργία μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων. Επιπλέον, αυτή η αρχή προάγει τη διαφάνεια και την υψηλότερη ποιότητα των τελικών προϊόντων.

Πριν εντυφλήσουμε σε μια πιο λεπτομερή περιγραφή των πρακτικών του BEE PATH, είναι ουσιώδες να καταλάβουμε ότι αυτές αναπτύχθηκαν προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου και σε συνεργασία με τα μέλη του BEE PATH. Ακολούθως, θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως ένα ευέλικτο μοντέλο, το οποίο μπορεί να προσαρμοστεί σε συγκεκριμένες νομικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές συνθήκες σε οποιαδήποτε πόλη επιθυμεί να χρησιμοποιήσει αυτές τις ορθές πρακτικές. Το ίδιο ισχύει και για τις κατά τόπους ομάδες εργασίας, οι οποίες μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικό τρόπο σκέψης από το ένα μέρος στο άλλο. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει πάντοτε να τηρούνται οι αρχές που περιγράφονται παραπάνω!

Παρόλο που το έργο BEE PATH εδρεύει και εστιάζει κυρίως στον δήμο της Λουμπλιάνα, έχει έναν θετικό αντίκτυπο σε ολόκληρη την αστική περιοχή της Λουμπλιάνα. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής μετακινούνται καθημερινά από και προς τη Λουμπλιάνα, είτε για δουλειά είτε για εκπαίδευση. Το αποτέλεσμα είναι ότι όλοι ωφελούνται από το έργο BEE PATH. Η ίδια η πόλη χωρίζεται σε μια αστική και μια αγροτική περιοχή. Ενώ

Ξεπέρασμα των αρχικών προκλήσεων που αντιμετώπισε η πόλη – συνεργασία των πολιτών, αμοιβαία στήριξη, δημιουργικότητα και ενθουσιασμός.

Δίκτυο μελών του BEE PATH στη Λουμπλιάνα
Πηγή: Δήμος της Λουμπλιάνα

Τακτικές συνελεύσεις του BEE PATH.
Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο BeePathNet

η αγροτική περιοχή εστιάζει στην παραγωγή μελιού και μελισσοκομικών προϊόντων, ο κύριος στόχος της αστικής περιοχής είναι να ενημερώσει, να εκπαιδεύσει, να προωθήσει και να πουλήσει αυτά τα προϊόντα και τις σχετικές υπηρεσίες, σε συνδυασμό με κάποιες δραστηριότητες αστικής μελισσοκομίας.

Από επιχειρησιακής άποψης, το έργο BEE PATH αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

1. **Διαχείριση και συντονισμός** – Αυτά είναι τα καθήκοντα της συντονίστριας του BEE PATH Maruška Markončič. Είναι η διαμεσολαβήτρια, υπεύθυνη δικτύωσης, υπεύθυνη κινητοποίησης της ομάδας και πάροχος γενικής στήριξης για το BEE PATH. Από το 2016, ένα από τα επίσημα καθήκοντά της είναι ο συντονισμός του BEE PATH.
2. **Τακτικές συνελεύσεις** – Όπως θα δείτε από το χρονοδιάγραμμα που εμφανίζεται στις ακόλουθες σελίδες, οι τακτικές συνελεύσεις ήταν και εξακολουθούν να είναι το βασικό στοιχείο που χρησιμοποιείται για την ενημέρωση, την κινητοποίηση και τον συντονισμό των μελών του BEE PATH. Η συχνότητα των συνελεύσεων μειώθηκε, ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, από 12 σε μόνο δύο ετησίως. Όπως παραδόξως, αυτή ήταν μια θετική εξέλιξη, καθώς τα μέλη του BEE PATH έγιναν πιο ανεξάρτητα και ξεκίνησαν να συνεργάζονται μεταξύ τους με πιο απευθείας τρόπο. Η διαμεσολάβηση μεταξύ των παραγόντων έγινε λιγότερο απαραίτητη με τον καιρό.
3. **Ετήσιο πρόγραμμα εργασιών και ημερολόγιο** – Από τη στιγμή που τα μέλη του BEE PATH έγιναν πιο ανεξάρτητα, αυτό έγινε ένα από τα βασικά επιχειρησιακά στοιχεία. Τα μέλη του BEE PATH συναντιούνται μία φορά τον χρόνο για να καταρτίσουν το πρόγραμμα και, στη συνέχεια, εργάζονται το καθένα ξεχωριστά, σύμφωνα με τις προγραμματισμένες δραστηριότητες για το έτος. Συναντιούνται ξανά στο τέλος του έτους για να αξιολογήσουν την απόδοσή τους.
4. **Κοινός γραφιστικός σχεδιασμός** – Όπως συμβαίνει με κάθε κύριο έργο, μια κοινή οπτική ταυτότητα είναι θεμελιώδης ως εργαλείο προώθησης. Δίνει επίσης τη δυνατότητα για μια σαφή ετικέτα των βασικών τοποθεσιών, προϊόντων και υπηρεσιών του BEE PATH. Το εμπορικό σήμα είναι εύκολα αναγνωρίσιμο, για παράδειγμα, σε εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης.
5. **Εργαλεία επικοινωνίας** – Η εσωτερική επικοινωνία είναι επίσης ζωτικής σημασίας, ειδικά όταν τα μέλη του BEE PATH γίνονται πιο ανεξάρτητα. Η επικοινωνία εντός του δικτύου γίνεται κυρίως μέσω τηλεφώνου ή email, ενώ η επαφή με το ευρύ κοινό γίνεται μέσω διαφόρων εξωτερικών καναλιών επικοινωνίας.
 - Ο ιστότοπος του δήμου της Λουμπλιάνα, όπου υπάρχουν όλες οι σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αποστολή του έργου BEE PATH: πώς γίνεται κάποιος μέλος, οι καλές πρακτικές, παιδαγωγικά προγράμματα και άλλες σχετικές πληροφορίες.
 - Το προφίλ του δήμου της Λουμπλιάνα στο Facebook και τα προφίλ των μελών στο Facebook χρησιμοποιούνται για την προσέγγιση των πολιτών και του ευρύτερου κοινού. Το Facebook χρησιμοποιείται ιδίως για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις διάφορες εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα.
 - Η εφημερίδα και το μηνιαίο ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο του δήμου της Λουμπλιάνα.

Κάθε έργο BEE PATH χρειάζεται έναν ενθουσιώδη, διορατικό, επικοινωνιακό και επίμονο τοπικό συντονιστή!

- Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι τα μέλη του BEE PATH κοινοποιούν τακτικά πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές τους και τη στήριξη δραστηριοτήτων άλλων μελών που σχετίζονται με την αστική μελισσοκομία, και παίζουν έναν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία διάδοσης αυτών των πληροφοριών.

6. **Το έργο BEE PATH και οι μάρκες μελιού της Λουμπλιάνα** – Όπως προαναφέρθηκε, η εγγραφή ως μέλος του BEE PATH είναι δωρεάν και τα μέλη μπορούν να βάλουν το εμπορικό σήμα του BEE PATH στα προϊόντα τους ή στην πλατφόρμα παροχής των υπηρεσιών τους, και να ωφεληθούν από αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν αφοσιωθεί στην αποστολή του BEE PATH και τη στηρίζουν ενεργά. Για να φέρει ένα προϊόν το εμπορικό σήμα «Ljubljana Honey» («Μέλι της Λουμπλιάνα»), πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το μέλι πρέπει να παράγεται στην περιοχή της Λουμπλιάνα,
- Το μέλι πρέπει να είναι αποκλειστικά καστανιάς, ανθέων ή δάσους, καθώς αυτά είναι τα είδη μελιού που βγάζει η περιοχή,
- Οι μελισσοκόμοι πρέπει να είναι μέλη του BEE PATH και πρέπει να είναι πιστοποιημένοι παραγωγοί μελιού της Σλοβενίας, το οποίο φέρει το σήμα προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ.
- Το μέλι της Λουμπλιάνα έχει γίνει ένα από τα πιο χαρακτηριστικά δώρα που αγοράζει κανείς από τη Λουμπλιάνα!

Εμπορικό σήμα «Ljubljana Honey»
Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο
BeePathNet

7. **Εκδηλώσεις του BEE PATH** – Η Λουμπλιάνα οργανώνει δύο παραδοσιακές εκδηλώσεις. Η πρώτη είναι η «Ημέρα μελιού», μια έκθεση που διεξάγεται στο κέντρο της πόλης το πρώτο μισό του Οκτωβρίου για την προώθηση των μελών του BEE PATH και των προϊόντων και υπηρεσιών τους. Η δεύτερη εκδήλωση τιτλοφορείται «Βοηθήστε τη μέλισσα της πόλης: Φυτέψτε λουλούδια στην πόλη». Πρόκειται για μια εκδήλωση η οποία πραγματοποιείται την άνοιξη σε συνεργασία με το BTC City, το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της πόλης. Ενθαρρύνει τους κατοίκους να φυτέψουν φυτά για τις μέλισσες στους κήπους και στα μπαλκόνια τους ώστε να παρέχουν επιπλέον σημεία βοσκής για τις μέλισσες, αλλά και ταυτόχρονα να βελτιώσουν την εμφάνιση της πόλης. Το 2016 ξεκίνησε για πρώτη φορά μια εκδήλωση γαστρονομίας με τίτλο «Εβδομάδα μήλου και μελιού» με σκοπό να προωθήσει πιάτα με το μέλι ως συστατικό τους. Αυτή η πρωτοβουλία χαιρετίστηκε και εγκωμιάστηκε ένθερμα από τους συμμετέχοντες. Τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια δημιούργησαν νέα πιάτα, τα οποία στη συνέχεια έγιναν μέρος του καθημερινού τους μενού. Επιπλέον, τα μέλη του BEE PATH οργάνωσαν μικρότερη εμβέλειας εκδηλώσεις, όπως η «Εμπειρία μελιού», σε συνεργασία με το εθνογραφικό μουσείο της Σλοβενίας, με θέμα την παράδοση της μελισσοκομίας, τα «Προγράμματα βιοποικιλότητας» στους βοτανικούς κήπους, την «Αστική μελισσοκομία», σε συνεργασία με την ένωση αστικών μελισσοκόμων, καθώς και διάφορες εκθέσεις φωτογραφίας.

8. **Προγράμματα και έργα** – Τα μέλη του BEE PATH έχουν εξελίξει μέχρι τώρα διάφορα προγράμματα και έργα, μερικά εκ των οποίων είναι τα εξής:

- Προώθηση του προγράμματος αστικής μελισσοκομίας. Πρόκειται για ένα από τα πιο σημαντικά προγράμματα που εστιάζει στην προώθηση της αστικής μελισσοκομίας και την ευαισθητοποίηση των πολιτών, μέσα από διαλέξεις, εκθέσεις φωτογραφίας και ημέρες ανοικτών επισκέψεων στα μελίσσια.
- Ο δήμος της Λουμπλιάνα ετοίμασε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για να στηρίξει τους μελισσοκόμους και άλλους αγρότες ώστε να αναπτύξουν τις επιχειρηματικές ιδέες τους. Αρκετές ιδέες αναπτύχθηκαν με τη χρήση αυτού του εργαλείου. Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες ήταν η ιδέα να νοικιάζονται τα μελίσσια και οι υπηρεσίες του μελισσοκόμου σε εταιρείες της πόλης ώστε να ενισχύεται έτσι η πράσινη εικόνα τους και να τους δίνεται η δυνατότητα να χρησιμοποιούν το δικό τους μέλι για εταιρικά και επαγγελματικά δώρα.
- Οι φοιτητές αρχιτεκτονικής από το Πανεπιστήμιο της Λουμπλιάνα ανέπτυξαν οκτώ ιδέες για μελίσσια και κυψέλες σε αστικές περιοχές. Τα σχέδια και των οκτώ ιδεών είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο για οποιονδήποτε θέλει να φτιάξει μια κυψέλη σε έναν δημόσιο χώρο.
- Η κεντρική υπηρεσία τουρισμού της Λουμπλιάνα ετοίμασε εκπαιδευτικά μαθήματα για τους ξεναγούς και δημιούργησε ειδικές εκδρομές κατά μήκος της μελισσοδιαδρομής BEE PATH στη Λουμπλιάνα σε διάφορες γλώσσες. Οι ξεναγοί μπορούν να ενημερώνονται κάθε χρόνο για τις όποιες εξελίξεις στο πρόγραμμα.

Εκδηλώσεις του BEE PATH – Από εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης του κόσμου μέχρι το φύτεμα μελισσοκομικών φυτών και την προώθηση του αστικού μελιού. Πηγή φωτογραφιών αριστερά και στη μέση: Φωτογραφικό αρχείο BeePathNet, δημιουργός φωτογραφίας δεξιά: Luka Dakskobler

9. **Κανονισμοί και βέλτιστες πρακτικές** – Με σκοπό να υπάρξουν κανόνες για τη μελισσοκομία στους δημόσιους χώρους πρασίνου, η Λουμπλιάνα ετοίμασε ειδικές συστάσεις και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την απαραίτητη εκπαίδευση που θα πρέπει να λάβουν οι μελισσοκόμοι, αλλά και για την απόσταση που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στα μελίσσια. Η τοπική αρχή ενέκρινε ένα πρωτόκολλο για την εγκατάστασή τους σε δημόσιους χώρους. Συνεπώς, οι οδηγίες για την κατασκευή μελισσιών σε δημόσιους χώρους συμπεριλήφθηκαν στο χωροταξικό σχέδιο, ενώ το τμήμα αγροτικής ανάπτυξης ενέταξε τη μελισσοκομία στην αναπτυξιακή στρατηγική της πόλης και δημιουργήθηκαν συστήματα συγχρηματοδότησης για τη στήριξη της μελισσοκομίας στη Λουμπλιάνα.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ BEE PATH – Η εξέλιξη του BEE PATH μπορεί να χωριστεί χρονολογικά σε τρεις κύριες φάσεις:

Η προσέλκυση μια ποικιλόμορφης ομάδας ενθουσιωδών ενδιφερόμενων μερών αποδείχθηκε ζωτικής σημασίας για την εξέλιξη του προγράμματος BEE PATH μέχρι τώρα...

...και συνεχίζουμε να εξελισσόμαστε!

Φάση ανάπτυξης (Δεκέμβριος 2014 – Οκτώβριος 2015): σύλληψη και ανάπτυξη της ιδέας του BEE PATH μετά από δημόσιες διαβουλεύσεις και ερωτηματολόγια. Δημιουργία μια ομάδας εργασίας και διεξαγωγής της πρώτης εκδήλωσης «Ημέρα μελιού» για τα εγκαίνια της μελισσοδιδρομής. Κατόπιν της επιτυχίας της εκδήλωσης, διασφαλίστηκαν νέα κονδύλια για μελλοντικές δραστηριότητες την επόμενη χρονιά.

Φάση βελτίωσης (Νοέμβριος 2015 – Δεκέμβριος 2016): υιοθέτηση ενός ετήσιου προγράμματος εργασιών για τα μέλη του BEE PATH, με τακτικές συνελεύσεις ανά δύο μήνες και συνέχιση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, όπως η «Ημέρα μελιού» και η κατασκευή αστικών μελισσιών. Ως Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 2016, η Λουμπλιάνα αφιέρωσε ολόκληρο τον Ιούλιο στην ποικιλομορφία και στις μέλισσες.

Φάση δημοφιλίας (Ιανουάριος 2017 – σήμερα): το BEE PATH έγινε μια τακτική δημόσια δραστηριότητα – ο δήμος του έχει εκχωρήσει ξεχωριστό μερίδιο από τον δημοτικό προϋπολογισμό και έναν συντονιστή πλήρους απασχόλησης. Με μια βελτιστοποιημένη ροή εργασιών μεταξύ όλων των μελών, οι συνελεύσεις μειώθηκαν σε δύο τον χρόνο: μία τον Ιανουάριο για την προετοιμασία του προγράμματος για όλη τη χρονιά και μία τον Δεκέμβριο για την αξιολόγηση της δουλειάς που έγινε. Νέες πρωτοβουλίες αναδύονται, όπως εκδηλώσεις, εκστρατείες ενημέρωσης -συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης μιας ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας- και κανονισμοί σχετικά με τη μελισσοκομία σε δημόσιους χώρους πρασίνου.

Έργα του BEE PATH – αποτελέσματα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο. Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο BeePathNet

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΣ – Στην αρχή του ταξιδιού μεταφοράς, το 2017, όταν το έργο έφερε την ετικέτα Ορθή πρακτική URBACT, το BEE PATH είχε 35 μέλη στην τοπική ομάδα εργασίας του. Ωστόσο, χάρη στην αντίληψη «πόρτες ανοικτές για όλους», ο αριθμός των μελών ανέβηκε στα 46 το 2022. Τα μέλη του BEE PATH, τα οποία απαρτίζουν τις ομάδες εργασίας, προέρχονται από τρεις τύπους ενδιαφερόμενων μερών:

- Μελισσοκόμοι και οι ενώσεις τους, παραγωγοί μελισσοκομικών προϊόντων και άλλες εταιρείες που ασχολούνται με την πώληση μελιού ή άλλων μελισσοκομικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Εταιρείες όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, τράπεζες, πάροχοι τηλεπικοινωνιών και εμπορικά κέντρα, καθώς και οργανισμοί στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας, της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
- ΜΚΟ και άλλα άτομα ή οργανισμοί.

Καθώς ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης, από πολιτική, επιχειρησιακή και οικονομική άποψη, είναι πολύ σημαντικός για την επιτυχία μιας τέτοιας πρωτοβουλίας, επτά τομείς και τμήματα του δήμου συμμετέχουν στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων του BEE PATH. Καταπίνονται με θέματα όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η αγροτική ανάπτυξη, η κτηματαγορά, ο αστικός σχεδιασμός, η χάραξη στρατηγικών, η οικονομία, οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι διεθνείς σχέσεις και η επικοινωνία.

Από την άλλη, οι βασικές ομάδες-στόχος μπορούν να χωριστούν στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες:

- Κάτοικοι της περιοχής της Λουμπλιάνα, πιο συγκεκριμένα παιδιά, ενήλικες, ηλικιωμένοι, οικογένειες και άτομα με αναπηρία.
- Εταιρείες, ειδικά όσες εφαρμόζουν πολιτική εταιρικής ευθύνης, σχετίζονται με τον κλάδο του τουρισμού και/ή ενδιαφέρονται για την προώθηση ή αγορά των προϊόντων και υπηρεσιών του BEE PATH.
- Διάφορα ιδρύματα, εκπαιδευτικά, ερευνητικά, πολιτιστικά και φυσικής κληρονομιάς, αλλά και από άλλους τομείς.
- Τουρίστες και καθημερινοί επισκέπτες της πόλης.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – Η ολοκλήρωση του BEE PATH ήταν αρκετά σύντομη, καθώς χρειάστηκε περίπου τρία χρόνια για να σχηματιστεί αυτή η ορθή πρακτική όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Το αστείο είναι ότι πήρε περίπου τον ίδιο χρόνο για τη Λουμπλιάνα να μεταφέρει την εμπειρία της σε άλλες πόλεις της ΕΕ στο πλαίσιο του δικτύου μεταφοράς του URBACT. Πάνω απ' όλα, είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη ότι οι πόλεις που θέλουν να αναπαράγουν το μοντέλο του BEE PATH έχουν διαφορετικά σημεία εκκίνησης. Δεν μπορούν να βασίσουν όλο το ταξίδι της μεταφοράς στην υπόθεση ότι θα μπορέσουν να αντιγράψουν επακριβώς το ίδιο επιχειρησιακό μοντέλο από τη Σλοβενία.

Η ορθή πρακτική θα πρέπει να αντανakλάται και να είναι κατανοητή στην πόλη που θέλει να συμμετάσχει στο έργο Bee Path, σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες συνθήκες της πόλης, η οποία εφεξής θα αποκαλείται συνεργαζόμενη πόλη μεταφοράς. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το περιβάλλον σε αυτές τις πόλεις μεταφοράς. Μπορεί το τοπικό πλαίσιο, λόγω διαφόρων λόγων, να μην είναι τόσο ευνοϊκό όσο ήταν στην περίπτωση της Λουμπλιάνα το 2014. Δεν υπάρχει μία απάντηση για όλα τα ερωτήματα και το απαραίτητο χρονικό πλαίσιο για την υλοποίηση ενός παρόμοιου έργου μπορεί να αλλάξει σε μεγάλο βαθμό από τη μία πόλη μεταφοράς στην άλλη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΟΜΗ – Ο δήμος της Λουμπλιάνα στηρίζει το έργο BEE PATH καλύπτοντας τα ακόλουθα έξοδα:

- Έξοδα προσωπικού για έναν συντονιστή (20% του μισθού): εκτιμώνται στα 5.000 ευρώ τον χρόνο.
- Εγκαταστάσεις και άλλα έξοδα συνελεύσεων: εκτιμώνται στα 2.000 ευρώ τον χρόνο.
- Προϋπολογισμός έργου: 10.000 ευρώ τον χρόνο κατά τα πρώτα δύο χρόνια δραστηριοτήτων. Το 2018 ο προϋπολογισμός αυξήθηκε στα 20.000 ευρώ τον χρόνο.

Αυτό σημαίνει ότι κάθε χρόνο ο δήμος της Λουμπλιάνα επενδύει από 17.000 και 27.000 ευρώ. Σε αυτά τα νούμερα δεν περιλαμβάνονται όλα τα έξοδα και οι συνεισφορές από τα μέλη του BEE PATH που συνεργάζονται σε εθελοντική βάση. Όπως και με το χρονικό πλαίσιο, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι τα αναφερόμενα έξοδα δεν είναι τα ίδια παντού στην Ευρώπη, οπότε το ύψος των απαραίτητων επενδύσεων θα εξαρτάται από την τοποθεσία του έργου. Παρομοίως, τα δημόσια κονδύλια μπορεί συχνά να μεταβάλλονται, ανάλογα με την εκάστοτε πολιτική στήριξη για τον σκοπό, αλλά και την οικονομική κατάσταση της κάθε χώρας.

Το BEE PATH αποτελεί ζωντανή απόδειξη ότι οι πρωτοβουλίες που βασίζονται στους πολίτες και έχουν μικρής κλίμακας χρηματοδότηση μπορούν να αποφέρουν εντυπωσιακά αποτελέσματα!

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ – Στα πρώτα τρία χρόνια της ύπαρξής του, το BEE PATH είχε πετύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα: δημιουργία μιας ενεργής τοπικής ομάδας εργασίας BEE PATH αποτελούμενη από 35 μέλη, πραγματοποίηση τακτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον ετήσιο προγραμματισμό, μαζί με μια σειρά από εκδηλώσεις, και την κατασκευή αστικών μελισσιών με εκπαιδευτικά προγράμματα για τις μέλισσες. Επιπλέον, αναπτύχθηκαν και υλοποιήθηκαν παιδαγωγικές και τουριστικές δραστηριότητες, όπως και επισκέψεις στο BEE PATH. Αναπτύχθηκε, επίσης, μια δραστηριότητα αναψυχής, η «Εμπειρία μελιού», στο Εθνογραφικό Μουσείο της Σλοβενίας και δύο εκδηλώσεις έγιναν ετήσια ορόσημα της Λουμπλιάνας: η «Ημέρα μελιού» για όλα τα μέλη του BEE PATH και μια εκδήλωση ευαισθητοποίησης που πραγματοποιείται στις 20 Μαΐου με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Μελίσσας των Ηνωμένων Εθνών.

Επιπλέον, κατόπιν της επιτυχίας του BEE PATH, διαδόθηκαν ευρέως οι νέοι κανονισμοί και οι συστάσεις σχετικά με τη μελισσοκομία σε δημόσιους χώρους και συστήθηκε μια υπηρεσία έκτακτης ανάγκης για την περισυλλογή των σμηνών, σε συνεργασία με την πυροσβεστική υπηρεσία (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σμηνουργία ανατρέξτε στο κεφάλαιο 7). Πραγματοποιήθηκε ενεργή προώθηση των μελισσών και της αστικής μελισσοκομίας σε επίπεδο πόλης σε όλη τη Σλοβενία, όπως και μέρες ανοιχτής επίσκεψης σε αστικά μελίσσια σχετικά με το κίνημα της αστικής μελισσοκομίας. Η δημιουργία προγραμμάτων ξενάγησης με ξεναγούς στο έργο BEE PATH και το σήμα «Ljubljana Honey» («Μέλι της Λουμπλιάνας»), όπως και ο δημοτικός κήπος Griba με μελισσοκομικά φυτά, αποτελούν επίσης ενδείξεις της ευρείας αποδοχής που είχε το έργο από τον κόσμο.

Από το 2018, η προσοχή της ομάδας της Λουμπλιάνας στράφηκε στη μεταφορά του έργου: το URBACT παρείχε στη Λουμπλιάνα τη δυνατότητα να γίνει μια δικαιούχος πόλη του σήματος ορθής πρακτικής ώστε να επωφεληθεί από μεθοδολογική καθοδήγηση και χρηματοδότηση και να γίνει επικεφαλής ενός δικτύου πόλεων. Ναι, σωστά το καταλάβατε, το BEE PATH έγινε το δίκτυο BeePathNet. Ο πρώτος γύρος αυτού του έργου, ο οποίος διήρκεσε από το 2018 έως το 2021, μαζί με άλλα 22 δίκτυα μεταφοράς, αποδείχθηκε τόσο πετυχημένος που, όταν το URBACT ξεκίνησε μια πιλοτική πρόσκληση για πόλεις ορθής πρακτικής, ώστε να γίνει ένας δεύτερος γύρος με νέες συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς, η Λουμπλιάνα ήταν μία από τις εννέα πόλεις. Έτσι ξεκίνησε το 2021 το BeePathNet Reloaded, με το πιλοτικό πρόγραμμα να αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2022.

Γι' αυτό μπορούμε να δηλώνουμε υπερήφανα ότι οι εννέα ευρωπαϊκές πόλεις ολοκλήρωσαν με επιτυχία τη μεταφορά της αρχικής ορθής πρακτικής. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι το BEE PATH στη Λουμπλιάνα σταμάτησε να εξελίσσεται – τουναντίον! Τα μέλη του BEE PATH αυξήθηκαν από 35 το 2017, σε 46 το 2022, ενώ ο αριθμός των μελών της ένωσης αστικών μελισσοκόμων αυξήθηκε από 19 το 2015 σε 50 το 2022. Καθιερώθηκαν νέα σημεία ενδιαφέροντος, όπως ένα αντίγραφο του αστικού μελισσιού του Jože Plečnik από το Κάστρο Lany (κοντά στην Πράγα, στην Τσεχία), σχεδιάστηκε και στήθηκε ένα εκπαιδευτικό πολύγωνο, κ.ά.

Η Λουμπλιάνα επίσης επένδυσε πολλά στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Νηπιαγωγεία-μελίση», παρέχοντας εκπαίδευση σε 79 νηπιαγωγούς και εισάγοντας το πρόγραμμα σε 10 νηπιαγωγεία σε όλη τη Λουμπλιάνα. Επιπροσθέτως, πραγματοποιήθηκε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ενδιαφερόμενους μελισσοκόμους και τρεις από αυτούς εκπαιδεύθηκαν πλήρως για να δέχονται ομάδες παιδιών και να φέρουν εις πέρας το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης – επίσκεψη στα μελίσσια σε εναρμόνιση με τα παιδαγωγικά πρότυπα. Εξίσου σημαντικό είναι ότι οι νηπιαγωγοί κατάλαβαν πως χρειάζονται συνεχή συμβουλευτική υποστήριξη και τέσσερις από αυτούς σχημάτισαν μια «συμβουλευτική ομάδα».

Σύμφωνα με τα δικά μας στατιστικά στοιχεία, το 2022 η Λουμπλιάνα είχε 118 μελίσσια εντός της αστικής ζώνης της πόλης (στην περιοχή εντός της περιφερειακής οδού). Αυτό σημαίνει 9,9 μελίσσια ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, που είναι η μεγαλύτερη πυκνότητα σε αστική περιοχή, εξ όσων γνωρίζουμε. Συγκριτικά, το Παρίσι, η γενέτειρα της αστικής μελισσοκομίας, έχει πυκνότητα 1,1 μελίσσια ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο στην αστική ζώνη της πόλης.

Ωστόσο, μια τέτοια επιτυχία επιφέρει και νέες προκλήσεις. Για παράδειγμα, η μεγάλη πυκνότητα μελισσιών είναι προβληματική λόγω της μεγαλύτερης πιθανότητας μετάδοσης ασθενειών, του μεγαλύτερου ανταγωνισμού για ανεύρεση τροφής μεταξύ των μελισσών με άλλους άγριους επικοινωνιστές, κ.λπ. Λόγω αυτών των προκλήσεων, του αυξανόμενου αριθμού μελών και των νέων ιδεών, είναι γραφτό για το BEE PATH να συνεχίσει να εξελίσσεται.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ – Έπειτα από μόλις τρία χρόνια λειτουργίας και τα σημαντικά αποτελέσματα που περιγράφηκαν παραπάνω, φαίνεται αρκετά παράξενο να αναζητούμε ήδη βελτιώσεις το 2017, ειδικά δεδομένου του ότι η ορθή πρακτική ήταν ακόμα ένα πείραμα στα αρχικά του στάδια, ένα έργο σε εξέλιξη με νέα μέλη να εντάσσονται συνεχώς στο κίνημα και ολοένα επεκτεινόμενες δραστηριότητες, να φτάνει σε νέες περιοχές εργασίας, ακόμα και σε νέες πόλεις. Παρόλα αυτά, υπάρχει πάντοτε χώρος για βελτίωση και το BEE PATH έχει μια ιδιαίτερη υπερκείμενη πρόκληση: να διασφαλίσει ότι τα μέλη του θα έχουν τον ενθουσιασμό, την αποφασιστικότητα και την προθυμία να αφιερώσουν εθελοντικά τον χρόνο τους. Εν ολίγοις, το θεμελιώδες ζήτημα για την ορθή πρακτική BEE PATH έγκειται στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς του.

Όσον αφορά αυτό, η εμπειρία της κατανόησης του BEE PATH, η προσαρμογή του και η χρήση του κάπου αλλού είναι, εν τέλει, μια δοκιμασία για την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα μεταφοράς της ορθής πρακτικής. Κι εδώ ακριβώς είναι που έρχεται η στήριξη του URBACT. Με τη δημιουργία του δικτύου πόλεων BeePathNet, η Λουμπλιάνα μπόρεσε να θέσει σε δοκιμασία τη βιωσιμότητα της ορθής πρακτικής της σε βάθος χρόνου. Αυτή ήταν επίσης μια ευκαιρία για περαιτέρω βελτίωση της ήδη υπάρχουσας.

Καθώς οι πόλεις μεταφοράς από αυτό το δίκτυο του URBACT περιόρισαν την εμπειρία του BEE PATH, τους παράγοντες της επιτυχίας του και τις πιθανές παγίδες, αναγνώρισαν θεματικές πτυχές που ήταν ζωτικής σημασίας για το έργο και οι οποίες περιγράφονται με περισσότερες λεπτομέρειες στην ενότητα II. Κατά συνέπεια, σχεδιάστηκαν τέσσερις ενότητες αναβάθμισης. Με αυτό τον τρόπο, το BeePathNet στηρίζει απευθείας την ενδυνάμωση των όσων υπάρχουν ήδη, ενώ ταυτόχρονα παρέχει στη Λουμπλιάνα έναν χώρο μάθησης και ανταλλαγής για να οραματιστεί το μέλλον και την εξέλιξη του BEE PATH.

Ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη της ορθής πρακτικής

Κοιτώντας πίσω, είναι ασφαλές να πούμε ότι ορισμένα συστατικά είναι απολύτως απαραίτητα για την ανάπτυξη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας:

ΕΝΑΣ ΚΑΘΑΡΟΣ ΣΤΟΧΟΣ – Στις αστικές περιοχές, ο στόχος του BEE PATH ήταν η ανάπτυξη της αστικής μελισσοκομίας και η σύνδεσή της με άλλους τομείς της πόλης, όπως η πολιτιστική κληρονομιά, η βιοποικιλότητα και η εκπαίδευση, και η παρουσίασή της στους κατοίκους και στους επισκέπτες μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων. Στις αγροτικές περιοχές, ο στόχος του BEE PATH ήταν η ανάπτυξη της μελισσοκομίας προκειμένου να στηριχθεί η παραγωγή και παροχή τροφίμων στη Λουμπλιάνα.

ΕΝΑ ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ – Η ανεύρεση του κατάλληλου ανθρώπου για να μπει επικεφαλής ενός έργου ή ενός προγράμματος είναι μια από τις πιο σημαντικές, αλλά συχνά υποτιμημένες προϋποθέσεις για επιτυχία. Δεν είναι ιδιαίτερος εύκολο να βρει κανείς τον «σωστό» άνθρωπο, ο οποίος θα έχει ανοικτό μυαλό, θα είναι δραστήριος, θα λειτουργεί βάσει στόχων, θα έχει πάθος για το θέμα και θα μπορεί να μεταδίδει τον ενθουσιασμό του σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στην περίπτωση του BEE PATH, η Λουμπλιάνα είχε την τύχη να βρει τη Maruška Markončič, μια ανώτατη σύμβουλο στον τομέα αγροτικής ανάπτυξης του τμήματος Προστασίας του Περιβάλλοντος. Από τη στιγμή που θα βρεθεί το κατάλληλο άτομο, ο δήμος πρέπει να του παρέχει την απαραίτητη επιχειρησιακή στήριξη, όπως έναν ευέλικτο τρόπο εργασίας και ωράριο, και εξασφαλισμένο μισθό, όπως επίσης ευνοϊκές συνθήκες εργασίας, έναν προϋπολογισμό για το έργο, επαρκείς εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, κ.λπ.

ΙΣΧΥΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ – Η τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επιδεικνύει την πολιτική βούλησή της στηρίζοντας το προτεινόμενο σχέδιο δράσης, το έργο και τις ιδέες. Η επιχειρησιακή στήριξη πρέπει να παρέχεται μέσω μιας διατομεακής προσέγγισης και τεχνογνωσίας από άλλα τμήματα. Η οικονομική στήριξη είναι απαραίτητη και η πόλη θα πρέπει να καλύπτει, κατ'ελάχιστον, τα έξοδα για επαρκείς εγκαταστάσεις όπου θα πραγματοποιούνται οι συνελεύσεις. Αναφορικά με αυτό, η ύπαρξη ενός αληθινού προϋπολογισμού μπορεί πραγματικά να δώσει ώθηση στο έργο. Ακόμα κι αν είναι ένας συμβολικός προϋπολογισμός, σηματοδοτεί μια μεγάλη προσηπάθεια που μπορεί να ανεβάσει το ηθικό. Ένας μικρός προϋπολογισμός δείχνει υποστήριξη και δίνει αυτοπεποίθηση στα μέλη, διεγείρει τη δημιουργικότητα και, όλως παραδόξως, προωθεί τον εθελοντισμό ακόμα περισσότερο.

ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ – Το BEE PATH αναπτύχθηκε σύμφωνα με τη στρατηγική από κάτω προς τα πάνω, οπότε είναι σημαντικό να κατανοήσουμε την εθελοντική του βάση. Όλα τα μέλη του BEE PATH προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν δωρεάν στην τοπική ομάδα εργασίας, δεν πληρώνουν συνδρομή μέλους και εργάζονται αποκλειστικά σε εθελοντική βάση. Τα μέλη μπορούν να ενταχθούν και να φύγουν από το BEE PATH όποτε θέλουν, αλλά συνήθως δεν το κάνουν πριν ολοκληρώσουν τις φιλοδοξίες τους. Αυτή η προσέγγιση προσελκύει στο έργο άτομα ενός

Σε οποιαδήποτε συνεργασία, οι μικρές νίκες είναι το ίδιο σημαντικές με τις μεγάλες!

Μερικές φορές ίσως και ακόμα περισσότερο, καθώς μας κάνουν να συνεχίζουμε να πλησιάζουμε τους στόχους μας.

συγκεκριμένου προφίλ, φιλοπερίεργα, δημιουργικά και γεμάτα ιδέες που θέλουν να συνεργαστούν. Για παράδειγμα, μόνο ένα μικρό ποσοστό των 350 μελισσοκόμων στη Λουμπλιάνα είναι μέλη του BEE PATH. Θυμηθείτε ότι δεν πρόκειται για διαγωνισμό δημοφιλίας, αλλά περισσότερο για μια δεξαμενή σκέψης και εκκολαπτήριο νέων ιδεών. Από αυτή την άποψη, η διακύμανση και η εναλλαγή των μελών είναι, έως έναν βαθμό, ακόμα και επιθυμητή.

ΤΟ ΔΟΛΩΜΑ – Λόγω του εθελοντικού χαρακτήρα του έργου, είναι σημαντικό τα μέλη να έλκονται προς τη συλλογική προσπάθεια. Αρχικά, το BEE PATH έδωσε τη δυνατότητα στους μελισσοκόμους και στις ενώσεις τους να συζητήσουν για καίριες ευκαιρίες και προβλήματα της αστικής μελισσοκομίας. Βρέθηκαν, υλοποιήθηκαν και προωθήθηκαν λύσεις οι οποίες προσέλαβαν νέα μέλη με νέες ιδέες. Με αυτό τον τρόπο, μια πλατφόρμα επικοινωνίας μεγάλωσε και έγινε ένας χώρος για την ανάπτυξη νέων μελισσοκομικών προϊόντων και υπηρεσιών, για την οργάνωση εκστρατειών προώθησης και ευαισθητοποίησης, για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΕΩΝ – Για την προσέλευση μελών, πρέπει να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε τα ενδιαφέροντα και τις φιλοδοξίες τους, αλλά και να εκτιμήσουμε τις πραγματικές δυνατότητες και ικανότητές τους να θέσουν τις ιδέες τους στην πράξη. Στη συνέχεια, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η δικτύωση για να βοηθήσει να δημιουργηθούν και να καθιερωθούν επικοινωνιακές συνεργασίες. Ωστόσο, το άτομο που λειτουργεί ως σημείο αναφοράς δεν πρέπει να ξεχνά τον ρόλο του! Η δουλειά του είναι να διαμεσολαβεί, να δικτυώνει, να ηγείται της ομάδας, να συντονίζει και να παρέχει στήριξη. Πρέπει να είναι ξεκάθαρο από την αρχή ότι τα μέλη είναι υπεύθυνα για την επιτυχία ή την αποτυχία των δικών τους ιδεών. Όπως συμβαίνει με κάθε άλλη συνεργασία, ο σκοπός είναι να καταστεί δυνατή και να στηριχθεί η μεταφορά γνώσεων.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ – Ο συντονιστής πρέπει να αναζητά μονίμως συνεργασίες με άλλους τομείς και δραστηριότητες. Ο πιο εύκολος τρόπος για να γίνει αυτό, σε μια πρώτη φάση, είναι η αναζήτηση ιστορικών και σημερινών στοιχείων σχετικά με τις μέλισσες και τη μελισσοκομία σε οποιαδήποτε πτυχή της καθημερινής ζωής στην πόλη. Για παράδειγμα, μπορούν να ληφθούν υπόψη εθνογραφικά, πολιτιστικά, γαστρονομικά, περιβαλλοντικά, αρχιτεκτονικά, οικονομικά στοιχεία, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεματικός τομέας. Αυτό θέτει το ιστορικό περιεχόμενο και τη βάση για οποιαδήποτε δυνατότητα δικτύωσης και εκδηλώσεις προώθησης. Ανοίγει, επίσης, τα μάτια σε άτομα και εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς και δημιουργεί μια ιστορία που συνοδεύει κάθε νέο προϊόν και υπηρεσία που αναπτύσσεται από κοινού.

ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ – Το τελευταίο, αλλά ίσως πιο σημαντικό συστατικό της καλής πρακτικής του BEE PATH είναι η ενεργή συμμετοχή όλων των μερών. Λόγω της εθελοντικής φύσης αυτής της πρωτοβουλίας, είναι θεμελιώδες να διατηρείται υψηλό το επίπεδο του ενθουσιασμού. Ενώ δεν είναι πολύ δύσκολο να υπάρξει ενθουσιασμός στην αρχή, απαιτείται μεγάλη προσπάθεια ώστε να διατηρηθεί στο ίδιο επίπεδο σε βάθος χρόνου, ειδικά από τον συντονιστή του έργου.

Από την ορθή πρακτική σε ενόπτες δυνατότητας μεταφοράς

Για να γίνει η μεταφορά της ορθής πρακτικής του BEE PATH πιο εύκολα σε άλλες πόλεις, τη χωρίσαμε σε ενόπτες.

Για να γίνει η υιοθέτηση και η μεταφορά της ορθής πρακτικής του BEE PATH πιο εύκολη για τις άλλες πόλεις, η πρακτική χωρίστηκε σε τμήματα ή ενόπτες, είτε βάσει μεθοδολογίας είτε θέματος. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε τις ενόπτες, όπως και τα βασικά στάδια ανάπτυξης που οδηγούν σε μια επιτυχημένη προσαρμογή των μεμονωμένων ενοτήτων. Αυτές χωρίστηκαν σε τρεις τύπους:

- Υποχρεωτικές ενόπτες – τα ουσιαστικά μέρη που απαιτούνται για τη δυνατότητα μεταφοράς της ορθής πρακτικής και του οράματός της.
- Εθελοντικές ενόπτες – περιεχόμενο που θα πρέπει να μεταφέρεται μόνο όταν εναρμονίζεται με τις πραγματικές ανάγκες ή τα κατά τόπους ενδιαφέροντα.
- Ενόπτες αναβάθμισης – περιεχόμενο που αντιστοιχεί σε περαιτέρω εξέλιξη της ορθής πρακτικής.

Ενότητες ορθής πρακτικής		Στάδια ανάπτυξης της ορθής πρακτικής
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Καθιέρωση και διαχείριση μια ενεργής συνεργασίας	1) Αναγνώριση των βασικών ενδιαφερόμενων μερών 2) Κινητοποίηση των βασικών ενδιαφερόμενων μερών (πρώτη αυτόνομη συνέλευση) 3) Οικοδόμηση μιας ενθουσιώδους ατμόσφαιρας και παροχή στήριξης κατά τις τακτικές συνελεύσεις 4) Αναγνώριση των στόχων, των ικανοτήτων και της ετοιμότητας για συνεργασία του κάθε ενδιαφερόμενου μέρους ξεχωριστά 5) Καθορισμός ενός ετήσιου σχεδίου δράσης, των ρόλων και των αρμοδιοτήτων της τοπικής ομάδας εργασίας, η οποία είναι επίσης γνωστή ως τοπική ομάδα στήριξης URBACT 6) Καθοδήγηση σχετικά με την υλοποίηση του ετήσιου συλλογικού σχεδίου δράσης 7) Επίτευξη συνεργατικών αποτελεσμάτων αυτόνομα, χωρίς την εμπλοκή του ατόμου αναφοράς, δηλαδή του συντονιστή του έργου, που αποκαλείται, επίσης, συντονιστής τοπικής ομάδας στήριξης URBACT
	Μεγαλύτερη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης	1) Καθορισμός βασικών διοικητικών τμημάτων και τομέων που θα συμμετέχουν και των αντίστοιχων ρόλων τους 2) Λήψη επιχειρησιακής στήριξης 3) Συνεχιζόμενη επικοινωνία με την τοπική αυτοδιοίκηση, σε συμφωνία με ενημερωτικές συναντήσεις 4) Ρύθμιση της αστικής μελισσοκομίας και ένταξή της στο στρατηγικό αστικό πλαίσιο 5) Ενδυνάμωση της πολιτικής στήριξης και εξασφάλιση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης
	Ευαισθητοποίηση των πολιτών και εκστρατείες προώθησης	1) Αναγνώριση των ομάδων-στόχους 2) Στρατηγική επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης 3) Ανάπτυξη εργαλείων επικοινωνίας (π.χ. ιστότοπος, κοινωνικά δίκτυα, τοπικές ειδήσεις, κ.λπ.) 4) Τακτική δημοσίευση νέων και περιεχομένου, συνεντεύξεις, κ.λπ. 5) Οργάνωση και υλοποίηση ετήσιων εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και προώθησης, εκθέσεων, διαλέξεων, κ.λπ. 6) Οργάνωση συμποσίων μελισσοκομίας 7) Οργάνωση διεθνών συνεδρίων μελισσοκομίας
	Ανάπτυξη της μελισσοδιαδρομής σε μια πλατφόρμα τουρισμού και/ή προώθησης προϊόντων	1) Ανεύρεση πιθανών ενδιαφερόμενων μερών 2) Αναγνώριση των βασικών σημείων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς 3) Σχεδιασμός της μελισσοδιαδρομής και επισήμανση των σημείων 4) Δημιουργία της ιστορίας πίσω από τη μελισσοδιαδρομή 5) Δημιουργία ενός οδηγού για τη μελισσοδιαδρομή (π.χ. βιβλίο, φυλλάδιο, μπροσούρα, κ.λπ.) 6) Σχεδιασμός ενός τουριστικού πακέτου για τη μελισσοδιαδρομή 7) Εκπαίδευση των τουριστικών ξεναγών και των διερμηνέων στην πόλη

Ενότητες ορθής πρακτικής		Στάδια ανάπτυξης της ορθής πρακτικής
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΑ	Εκπαιδευτικά προγράμματα για τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά	1) Εις βάθος κατανόηση του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος και των αναγκών των ομάδων-στόχους 2) Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη από την τοπική ομάδα εργασίας, δηλαδή την τοπική ομάδα στήριξης του URBACT 3) Συμμετοχή σχετικών πραγματογνωμόνων και ιδρυμάτων 4) Πιλοτική υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω της συμμετοχής των δασκάλων 5) Πλήρης υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων
	Χτίσιμο της πράσινης εικόνας των εταιρειών και των ιδρυμάτων	1) Ανεύρεση εταιριών που μπορεί να ενδιαφέρονται και πραγματοποίηση μια πρώτης επικοινωνίας 2) Υλοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και προώθησης 3) Αναγνώριση των ήδη υπάρχοντων πράσινων θεμάτων που απασχολούν τις ενδιαφερόμενες εταιρείες και αναγνώριση τυχόν αντιστοιχίας με τα δικά μας θέματα 4) Σχεδιασμός από κοινού δραστηριοτήτων και/ή εκστρατειών προώθησης 5) Υλοποίηση των από κοινού δραστηριοτήτων και/ή εκστρατειών προώθησης 6) Σύναψη μακροπρόθεσμων συμφωνιών για τη χρηματοδοτική στήριξη του δικτύου και των έργων του
	Εμπλοκή ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανισμών εμπειρογνομόνων	1) Ανεύρεση ιδρυμάτων που μπορεί να ενδιαφέρονται και πραγματοποίηση μια πρώτης επικοινωνίας 2) Αναγνώριση των ήδη υπάρχοντων πράσινων θεμάτων που απασχολούν τα ενδιαφερόμενα ιδρύματα και αναγνώριση τυχόν αντιστοιχίας με τα δικά μας θέματα 3) Σχεδιασμός από κοινού δραστηριοτήτων 4) Υλοποίηση των από κοινού δραστηριοτήτων 5) Σύναψη μακροπρόθεσμων συμφωνιών για τη στήριξη του δικτύου και των έργων του από εμπειρογνώμονες

Ενότητες ορθής πρακτικής		Στάδια ανάπτυξης της ορθής πρακτικής
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	Εννοιολογικός σχεδιασμός της προώθησης και των σημείων πώλησης ενός τοπικού προϊόντος	1) Ανεύρεση πιθανών τοποθεσιών (δημοτικές ιδιοκτησίες) 2) Ανεύρεση πιθανών ενδιαφερόμενων μερών 3) Ανάπτυξη ενός εννοιολογικού και οργανωτικού σχεδιασμού για την προώθηση και τα σημεία πώλησης ενός τοπικού προϊόντος 4) Καθορισμός της προώθησης και των σημείων πώλησης ενός τοπικού προϊόντος 5) Υλοποίηση στην πράξη της προώθησης και των σημείων πώλησης ενός τοπικού προϊόντος
	Χτίσιμο της πράσινης εικόνας των εταιρειών και των ιδρυμάτων	1) Ανεύρεση εταιριών που μπορεί να ενδιαφέρονται και πραγματοποίηση μια πρώτης επικοινωνίας 2) Υλοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και προώθησης 3) Αναγνώριση των ήδη υπάρχοντων πράσινων θεμάτων που απασχολούν τις ενδιαφερόμενες εταιρείες και αναγνώριση τυχόν αντιστοιχίας με τα δικά μας θέματα 4) Σχεδιασμός από κοινού δραστηριοτήτων ή/και εκστρατειών προώθησης 5) Υλοποίηση των από κοινού δραστηριοτήτων ή/και εκστρατειών προώθησης 6) Σύναψη μακροπρόθεσμων συμφωνιών για τη χρηματοδοτική στήριξη του δικτύου και των έργων του

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

Η πλήρης έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών του παρόντος εγγράφου παρέχεται με ένα πρόσθετο κεφάλαιο, το οποίο παραθέτει μια πιο αναλυτική παρουσίαση των μεθοδολογικών προσεγγίσεων (σελίδα 15). Πιστεύουμε ακράδαντα ότι αυτή η συμμετοχική προσέγγιση είναι ο μόνος τρόπος ώστε η αστική μελισσοκομία στην πόλη σας να μην γίνει «απλώς άλλο ένα έργο» και να ενταχθεί στο κίνημα των πόλεων Bee Path. Αυτή η συμπεριληπτική, πολυδιάστατη επικοινωνία μεταξύ στόμων, οργανισμών και κυβερνητικών φορέων θα οδηγήσει σίγουρα σε πολύ ξεχωριστές, και, πάνω απ' όλα, βιώσιμες δράσεις. Έχουμε συμπεριλάβει επίσης ορισμένες συστάσεις σχετικά με το πώς να οργανώσετε την τοπική ομάδα δράσης σας, η οποία αποκαλείται και τοπική ομάδα στήριξης του URBACT στις συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς.

Κεφάλαιο II

Οι βασικές θεματικές ενότητες που χρησιμοποίησε το δίκτυο BeePathNet

Ειδικοί από τη Λουμπλιάνα (Σλοβενία), το Αμαράντε (Πορτογαλία), το Μπίντγκοστς (Πολωνία), την Τσεζένα (Ιταλία), το Hegynidek (Ουγγαρία) και τη Νέα Προποντίδα (Ελλάδα) ανέπτυξαν έξι θεματικές ενότητες στις οποίες μπορείτε επίσης να βρείτε ιστορίες που εμπνέουν από δέκα πόλεις.

Βιοποικιλότητα – ο ακρογωνιαίος λίθος της ορθής πρακτικής Bee Path	17
Εκπαίδευση – επενδύοντας στο μέλλον μας	23
Τουρισμός – δημιουργία μια ιστορίας για τις μέλισσες και μιας μελισσοδιαδρομής μέσα στην πόλη	29
Μελισσοκομικά προϊόντα στη μελισσοδιαδρομή – ατελείωτες δυνατότητες για καινοτομία και δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας	36
Ευαισθητοποίηση – από ένα απλό έργο σε ένα αστικό κίνημα φιλικό προς τις μέλισσες	42
Σμηνουργία – προσαρμογή των ανθρώπων στις συνήθειες των μελισσών στις πόλεις	47

2.

Βιοποικιλότητα

Ο ακρογωνιαίος λίθος της ορθής πρακτικής Bee Path

Κάθε πόλη πρέπει να εργαστεί εντός του πλαισίου των δικών της συνθηκών, οι οποίες δεν είναι πάντοτε ευνοϊκές...

Ωστόσο, μπορούμε πάντοτε να εργαζόμαστε για ένα καλύτερο αύριο!

Το υπόβαθρο της βιοποικιλότητας στη Λουμπλιάνα

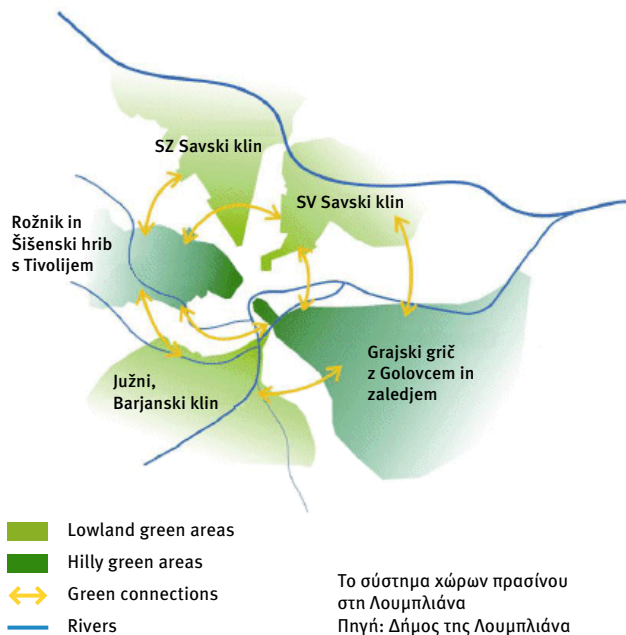
Πολλά έχουν γραφτεί για τον δήμο της Λουμπλιάνα και την ιστορία επιτυχίας του, την ορθή πρακτική BEE PATH. Ωστόσο, δεν έχει ακόμα τονιστεί ότι η τρέχουσα κατάσταση της βιοποικιλότητας στη Λουμπλιάνα είναι το αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων:

Το μωσαϊκό του τοπίου και η διαχείρισή του στον ρου της ιστορίας

Το μωσαϊκό ενός τοπίου αποτελεί αποτέλεσμα της ανθρώπινης διαχείρισης του τοπίου, όπου τα χωράφια, τα λιβάδια, τα δάση και οι υδάτινοι όγκοι σε συνδυασμό με τους ανθρώπινους καταυλισμούς προσφέρουν πολλές ζώνες επαφής, τις οποίες μπορούν εύκολα να εκμεταλλευτούν τα διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας. Ιστορικά, η Λουμπλιάνα και τα περίχωρα της είχαν μια τέτοια διαχείριση με αποτέλεσμα τόσο οι αγροτικές όσο και οι αστικές περιοχές να έχουν πλούσια βιοποικιλότητα.

Ο αρχικός πράσινος χαρακτήρας της πόλης

Η Λουμπλιάνα ήταν από πάντοτε μια πράσινη πόλη με μεγάλες εκτάσεις από αστικά δάση, πάρκα και κήπους. Σχεδόν τα τρία τέταρτα της έκτασής της καλύπτονται από φυσικά δάση, λειμώνες και αγρούς, με το 20% αυτών των περιοχών να έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες. Σήμερα, η πόλη διαθέτει 542 τετραγωνικά χιλιόμετρα δημόσιου χώρου πρασίνου ανά πολίτη.

Η στιγμή ήταν η κατάλληλη

Στην αρχή της δεκαετίας του 1970, η Λουμπλιάνα αντιμετώπιζε μια κλιμακούμενη βιομηχανοποίηση και αστικοποίηση. Σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο πληθυσμό, το αποτέλεσμα ήταν μια σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος και των συνθηκών διαβίωσης. Αυτό οδήγησε στην υποβάθμιση του κέντρου της πόλης και των παλαιότερων γειτονιών στις δεκαετίες του 1980 και του 1990.

Ενεργή και συνεχής υλοποίηση ευρέως αποδεκτών πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης

Μέσω της υλοποίησης της νέας ενεργειακής πολιτικής «Όραμα 2050» και του νέου χωροταξικού σχεδίου, η πόλη πέτυχε να ανανεώσει τόσο τις αστικές όσο και τις αγροτικές περιοχές της.

Ανοιχτοί δίαυλοι επικοινωνίας με τους πολίτες και έμπρακτη υποστήριξη για ιδέες από τη βάση προς την κορυφή

Η Λουμπλιάνα ενθάρρυνε και υποστήριξε νέες αστικές έννοιες, όπως οι αστικοί κήποι, η αστική δασοκομία και η αστική μελισσοκομία, οι οποίες προέρχονταν από τους πολίτες της. Ωστόσο, πολύ λίγες ιδέες από τη βάση προς την κορυφή θα μπορούσαν να είχαν πραγματοποιηθεί αν δεν υπήρχε η έμπρακτη υποστήριξη της δημοτικής αρχής, παρέχοντας καθοδήγηση, επιχειρησιακή στήριξη και χρηματοδότηση.

Επιχειρησιακή διαχείριση των χώρων πρασίνου στη Λουμπλιάνα

Η βιώσιμη και υπέρ της βιοποικιλότητας διαχείριση των χώρων πρασίνου απαιτεί μια διεπιστημονική προσέγγιση και την ευρεία συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η Λουμπλιάνα κατέληξε σε ένα σημείο κοινής κατανόησης: οι χώροι πρασίνου νοούνται ως περιοχές πολλαπλών χρήσεων με μια πολύπλευρη θετική επίδραση στην καθημερινή ζωή των πολιτών, καθώς και ως ένα ευχάριστο περιβάλλον το οποίο ο κόσμος μπορεί να επισκεπτεται για λόγους αναψυχής. Συμβάλλουν επίσης σε καλύτερες συνθήκες ζωής, καθαρότερο αέρα, μειωμένο φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας, κ.λπ.

Η διαχείριση των χώρων πρασίνου της Λουμπλιάνα εκτελείται από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Τα διάφορα καθήκοντα είναι παρομοίως κατανομημένα σε διαφορετικούς φορείς, όπως το Τμήμα Χωροταξικού Σχεδιασμού, το Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων και Συγκοινωνιών, και το Τμήμα Προστασίας του Περιβάλλοντος με το γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξής του. Όλα αυτά τα τμήματα είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη της υλοποίησης στην πράξη και τη χρηματοδότηση της «πράσινης» πολιτικής. Από την άλλη, η δημόσια επιχείρηση VOKA SNAGA d.o.o. είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των χώρων πρασίνου.

Ένα από τα έργα ανακαίνισης στο κέντρο της Λουμπλιάνα
Συντάκτης: Doris Kordić

Το Τμήμα Χωροταξικού Σχεδιασμού έχει καθορίσει τους χώρους πρασίνου και παρέχει το πλαίσιο, μέσω του χωροταξικού σχεδίου, για την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων εντός των χώρων πρασίνου, όπως συντήρηση, κανονισμοί για τη δόμηση σε χώρους πρασίνου. Ως ο αρμόδιος φορέας για τον χωροταξικό σχεδιασμό, δίνει επίσης τη δυνατότητα για πράσινα έργα ανακαίνισης ολόκληρων γειτονιών, βιώσιμη διαχείριση των αστικών στοιχείων στο κέντρο της πόλης, όπως παρτέρια με λουλούδια, αστική μελισσοκομία και άλλες πρωτοβουλίες πολιτών.

Το Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων και Συγκοινωνιών είναι υπεύθυνο για την επιχειρησιακή συντήρηση των δημόσιων χώρων πρασίνου και των δέντρων, καθώς και για τη διαχείριση των αστικών δασών. Το 2009, ο δήμος της Λουμπλιάνα υιοθέτησε το διάταγμα σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων χώρων πρασίνου, το οποίο προσδιορίζει τις ενέργειες που πρέπει να κάνει η τοπική αυτοδιοίκηση στους δημόσιους χώρους πρασίνου, όπως λίπανση της χλόης, κούρεμα και φύτεμα νέων δέντρων, πότισμα των νεοφυτευμένων φυτών, φύτεμα και κούρεμα των θάμνων, φύτεμα και ανανέωση δημόσιων κήπων με εποχικά άνθη και πολυετή φυτά. Η Λουμπλιάνα ήταν επίσης η πρώτη πόλη της Σλοβενίας που κατήργησε τη

χρήση των ζιζανιοκτόνων με γλυφοσάτη και των φυτοφαρμάκων στους δημόσιους χώρους πρα-
σίνου από το 2017.

Μια από τις πιο σημαντικές εργασίες είναι η συντήρηση των χώρων με γρασίδι, έκτασης 2,28 τετραγωνικών χιλιομέτρων, και η περιποίηση των πάνω από 40.000 δέντρων σε δημόσιους χώ-
ρους, εκ των οποίων πάνω από 25.000 ανήκουν σε μελισσοκομικά και αυτόχθονα είδη.

Το **Τμήμα Προστασίας του Περιβάλλοντος** εφαρμόζει το πρόγραμμα για την προστασία του πε-
ριβάλλοντος. Καθορίστηκαν τρεις πολύ σημαντικοί επιχειρησιακοί στόχοι:

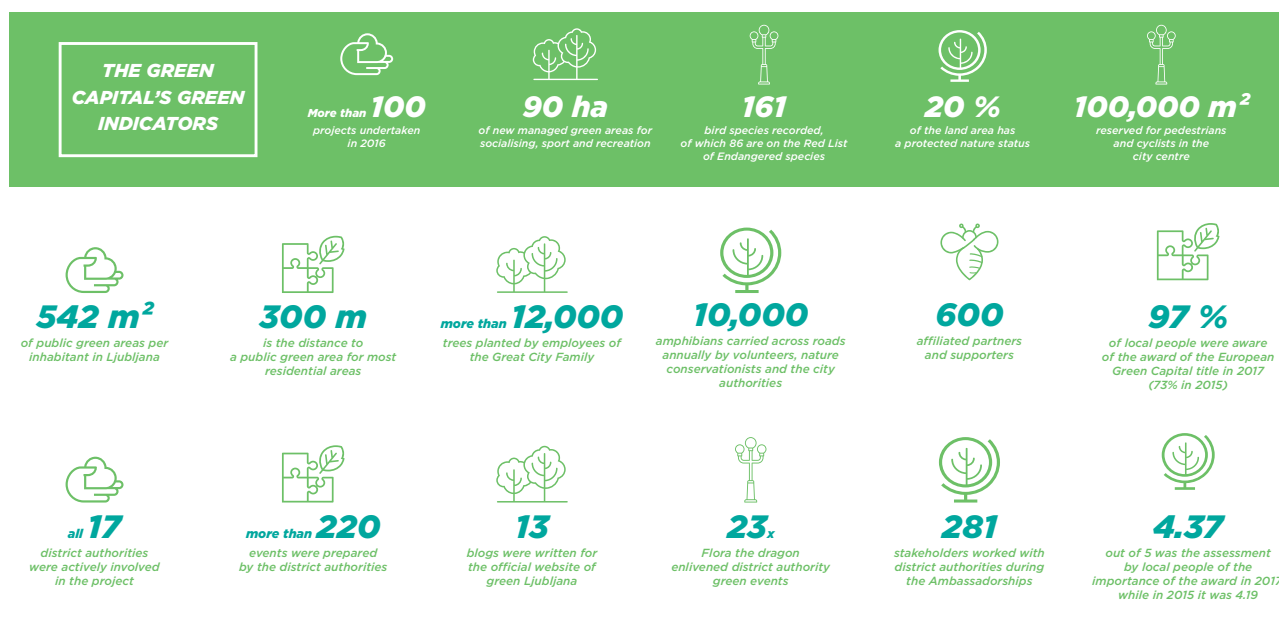
- η διατήρηση και η βελτίωση της βιοποικιλότητας,
- η καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος για την αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών αξιών και των προστατευόμενων περιοχών,
- η καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος για μια «πράσινη» πόλη και η αποτελεσματική διαχείριση του.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, η πόλη έθεσε σε εφαρ-
μογή τα ακόλουθα πέντε μέτρα διατήρησης της φύσης:

- στήσιμο χώρων φιλοξενίας για τους άγριους επικονιαστές,
- ενέργειες για την προστασία των αμφιβίων (όπως μεταφορά σε ασφαλή τόπο αναπαραγωγής),
- διατήρηση των διαφόρων ενδιαιτημάτων για συγκεκριμένα είδη,
- παρακολούθηση διαφόρων ασθενειών των φυτών,
- απομάκρυνση των χωροκατακτητικών ειδών.

Το **Γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης** εφαρμόζει τη στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης και αστικής γεωργίας, την οποία χρησιμοποιεί ο δήμος της Λουμπλιάνα για να παροτρύνει τους αγρότες να υιοθετήσουν αρχές βιολογικής ή ολοκληρωμένης γεωργίας. Ο δήμος έχει εκχωρήσει, επί-
σης, οκτώ εκτάσεις αγροτικής χρήσης, με συνολικά 823 αγροτεμάχια, τα οποία είναι διαθέσιμα προς ενοικίαση, ώστε να παροτρυνθούν οι πολίτες να καλλιεργήσουν τα δικά τους τρόφιμα. Σε αυτές τις περιοχές δημιουργήθηκαν εκπαιδευτικοί κήποι για τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με επαρκείς τεχνικές κηπουρικής, αλλά και για την ευαισθητοποίηση του κόσμου σχετικά με τη σημασία της βιοποικιλότητας και των επικονιαστών.

Η προσοχή είναι ιδιαίτερα στραμμένη προς τη μελισσοκομία σε αγροτικές και αστικές περι-
οχές, στην επικοινωνία και στην έμπρακτη συνεργασία με τους πολίτες. Σε αυτό το πλαίσιο, ο δήμος της Λουμπλιάνα ξεκίνησε να αναπτύσσει μια σειρά από ολοκληρωμένες δραστηριότη-
τες για τη βιοποικιλότητα και τη διατήρηση των επικονιαστών σε διάφορα πεδία ενδιαφέρο-
ντος, από τη διαχείριση των αστικών χώρων πρασίνου έως την προστασία του περιβάλλοντος/
της υγείας και την αγροτική ανάπτυξη, μαζί με το BEE PATH. Αυτή η πολύπλευρη προσέγγιση ενισχύει την τοπική «πράσινη» πολιτική και βελτιώνει τη διαύγεια για τα σχετικά θέματα σε οποιαδήποτε συζήτηση για μεγάλα σχέδια ανάπτυξης. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε ορισμέ-
νους δείκτες που εμφανίζουν τα αποτελέσματα που απέφεραν όλες οι προαναφερθείσες πολι-
τικές και προσεγγίσεις από το 2016. Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες μέσα από αυτόν τον σύνδεσμο.

Φέρνοντας τη βιοποικιλότητα πιο κοντά στους πολίτες του Μπίντγκοστς
Πηγή: Δήμος του Μπίντγκοστς

«Beewatching» («Παρατήρηση μελισσών») είναι ο τίτλος των εργαστηρίων που διοργανώνει ο Dawid Kilon, κατά τα οποία οι συμμετέχοντες ψάχνουν επικονιαστές
Συντάκτης: Dawid Kilon

Δενδροφύτευση στο Hegyvidék –
12^ο δημοτικό διαμέρισμα Βουδαπέστης
Συντάκτης: György Sárközy

Συμβουλές για τις πόλεις που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν την ίδια προσέγγιση για την προώθηση της αστικής βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη διαχείριση των αστικών χώρων πρασίνου

Στόχοι:

- Να αλλάξει η αντίληψη σχετικά με τη σημασία των αστικών χώρων πρασίνου και να μην θεωρούνται πλέον ως «κενοί χώροι».
- Να διασφαλιστεί η αστική ανανέωση της πόλης σας.
- Να αντιμετωπιστούν οι σύγχρονες αστικές, πολύπλευρες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη και η διατροφική αυτόρκεια.
- Να βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής των πολιτών.

Κύρια στάδια:

- 1) Κατανοήστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που έχετε, τις απειλές και τις ευκαιρίες.
- 2) Ξεκινήστε μια ανοιχτή και εποικοδομητική επικοινωνία με τους πολίτες, συλλέξτε τις παρατηρήσεις/τα παράπονά τους, κατανοήστε τις φιλοδοξίες τους και αναγνωρίστε χειροπιαστές ιδέες για ανάπτυξη/βελτίωση.
- 3) Εφαρμόστε μια συμμετοχική προσέγγιση στα κύρια στάδια της πολιτικής/της στρατηγικής/του σχεδίου. Επίσης, διασφαλίστε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση στο σύνολό της, όπως και οι δημόσιες υπηρεσίες/εταιρείες, κατανοούν και στηρίζουν την πολιτική/τη στρατηγική/το σχέδιο διότι θα διαδραματίσουν έναν κεντρικό ρόλο στην υλοποίησή τους.
- 4) Από τη στιγμή που θα υιοθετηθεί, ξεκινήστε να εφαρμόζετε την πολιτική/τη στρατηγική/το σχέδιο εμπράκτως και με διαύγεια. Αυτό μερικές φορές σημαίνει ότι θα πρέπει να αλλάξετε τους τρόπους της καθημερινής εργασίας σας και να διασφαλίσετε τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τομέων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Διασφαλίστε, επίσης, ότι κάθε προτεινόμενη δραστηριότητα υποστηρίζεται από ένα σαφές και ρεαλιστικό σχέδιο δράσης – άτομο υπεύθυνο για την εκτέλεσή της, προθεσμία, πόροι, κονδύλια, κ.λπ.
- 5) Να παρακολουθείτε και να δημοσιεύετε πάντοτε τυχόν αποτελέσματα από την υλοποίηση της πολιτικής/της στρατηγικής/του σχεδίου και να εξηγείτε με ποιον τρόπο αυτά τα πετυχημένα στάδια της υλοποίησης συμβάλλουν στο μακροπρόθεσμο όραμα. Αν η παρακολούθηση δείξει ότι κάποιες από τις δράσεις δεν υλοποιούνται όπως αναμένεται, ή σε περίπτωση που υπάρξουν απρόσμενες εξελίξεις, επανεξετάστε το σχέδιο δράσης και αναζητήστε εναλλακτικές λύσεις.

Τα μαθήματα που πήραμε:

Η επικοινωνία με τους πολίτες και τους ειδικούς είναι ζωτικής σημασίας και δεν θα πρέπει να υποτιμάται. Ωστόσο, από τη στιγμή που θα ξεκινήσει, είναι μια συνεχής και αέναη διαδικασία. Σε πρώτη φάση, απαιτεί περισσότερο χρόνο και ενέργεια από την ομάδα του σχεδιασμού.

Η συμμετοχή των πολιτών διασφαλίζει μια πιο ευρεία κατανόηση των πολιτικών και των στρατηγικών, καθώς και την αποδοχή τους. Σε βάθος χρόνου, αυτό συντομεύει τη διαδικασία της τελικής υιοθέτησης των πολιτικών και των στρατηγικών, ενώ ταυτόχρονα βελτιώνει και επιταχύνει σε μεγάλο βαθμό την υλοποίησή τους.

Η συνέχεια των στρατηγικών αποφάσεων και η υλοποίηση του οράματος είναι καθοριστικής σημασίας. Οι πολιτικές και οι στρατηγικές θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως οδικόι χάρτες προς την εκπλήρωση των κοινών και μακροπρόθεσμων στόχων και φιλοδοξιών ολόκληρης της κοινωνίας, και όχι απλώς ως σχέδια δράσης για την υλοποίηση βραχυπρόθεσμων και μεμονωμένων πολιτικών επιδιώξεων.

Χρειάζονται υπομονή και επιμονή, καθώς τα αποτελέσματα αρχίζουν να φαίνονται μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

Οι νέες ιδέες για ανάπτυξη, οι προσεγγίσεις και οι απόψεις συχνά αντιμετωπίζονται με επιφυλακτικότητα, φόβο για αλλαγή και αντιπαράθεση. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό η επικοινωνία με τους πολίτες να γίνεται εγκαίρως και αποτελεσματικά ώστε να εξηγείται με κάθε λεπτομέρεια τι θα γίνει και πώς θα γίνει, και έτσι να μειώνονται οι αντιδράσεις. Ένα άλλο χρήσιμο εργαλείο αποδείχθηκε πως είναι οι μικρές κλίμακας πιλοτικές περιπτώσεις, καθώς φάνηκε ότι λειτουργούν, οπότε και περιορίζουν την αντιπαράθεση.

Η βιοποικιλότητα δεν υπάρχει «έτσι απλά» στις αστικές περιοχές, καθώς οι τεχνικές διαχείρισης των αστικών χώρων πρασίνου δεν είναι πάντοτε βιώσιμες και φιλικές προς τη βιοποικιλότητα. Αν θέλουμε να αυξήσουμε τη βιοποικιλότητα στους αστικούς χώρους πρασίνου, πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία σχετικά με τη διαχείρισή τους. Για παράδειγμα, πρέπει να σταματήσουμε να χρησιμοποιούμε ζιζανιοκτόνα και φυτοφάρμακα, να χρησιμοποιούμε έναν κατάλληλο συνδυασμό από αυτόχθονα και μη χωροκατακτητικά είδη, να επιτρέπουμε το όψιμο κούρεμα της χλόης, κ.λπ.

Το αρχικό επίπεδο ευαισθητοποίησης για τη σημασία των επικονιαστών και τη θέση τους στην κοινωνία

Μία από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουν όλες οι πόλεις που θέλουν να μεταφέρουν την ορθή πρακτική είναι η «παραδοσιακή ταυτότητα» ή το «πολιτιστικό πλαίσιο» σχετικά με τις μέλισσες και τους άλλους επικονιαστές. Οι κατεστημένες αντιλήψεις γύρω από οποιοδήποτε ζώο είναι συχνά αυτές που διαμορφώνουν την εικόνα του και μπορεί να προκαλούν τον φόβο. Για παράδειγμα, στην κουλτούρα της Σλοβενίας, ο κόσμος έχει μια πολύ θετική εικόνα για τις μέλισσες: δουλεύουν σκληρά, είναι δραστήριες, έξυπνες, πάντοτε έτοιμες για δύσκολους καιρούς, προστατεύουν το σπίτι και την οικογένειά τους.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον οι μέλισσες, αλλά και άλλοι επικονιαστές είναι ευρέως αποδεκτοί από την κοινωνία της Σλοβενίας, και ο παράγοντας του φόβου είναι πολύ χαμηλός. Σε αυτού του είδους το πολιτιστικό και τοπικό πλαίσιο είναι αρκετά εύκολο να διεξαχθούν εκπαιδευτικές ευαισθητοποιήσεις και να πειστούν οι πολίτες να συμμετάσχουν και να στηρίξουν τον σκοπό. Αντιθέτως, σε ορισμένες άλλες χώρες, η εικόνα που έχει ο κόσμος για τις μέλισσες είναι πολύ διαφορετική, καθώς τις θεωρούν άγριες και πιθανότατα επικίνδυνες, και ότι αποτελούν απειλή για τους ανθρώπους.

Για να είμαστε δίκαιοι, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι υπάρχουν περισσότερο και λιγότερο επιθετικά είδη μέλισσας στην Ευρώπη. Για παράδειγμα, το αυτόχθονο είδος μέλισσας στη Σλοβενία, με την επιστημονική ονομασία *Apis mellifera carnica*, που είναι γνωστό για τον μελιχίο χαρακτήρα του, και η μέλισσα της Πορτογαλίας, *A. mellifera iberica*, που είναι γνωστή για τον επιθετικό χαρακτήρα της, είναι δύο είδη με αρκετά διαφορετικά χαρακτηριστικά. Όπως είναι φυσικό, αυτά τα χαρακτηριστικά συμβάλουν στην εικόνα που έχει ο κόσμος για τις μέλισσες.

Διαφορετικές προσεγγίσεις για τους τρόπους ευαισθητοποίησης – εκπαιδευτικά πάνελ για τις μέλισσες, ένα μελισσοκομείο εκμάθησης και ένα μελίσσι
Δημιουργοί: φωτογραφία στα αριστερά και στη μέση από το αρχείο του BeePathNet, φωτογραφία στα δεξιά Luka Dakskobler

Από την άλλη, οι άνθρωποι, ειδικά σε αστικές και προαστιακές περιοχές, έχουν αποσυνδεθεί από τη φύση και συχνά αντιδρούν υπερβολικά απέναντι σε φυσιολογικά φαινόμενα και στη συνήθη συμπεριφορά των ζώων. Ορίστε μερικά παραδείγματα:

- Οι μέλισσες, όπως όλα τα έμβια όντα, αντιδρούν στα χρώματα και στις οσμές γύρω τους, γι' αυτό και αλλάζουν συμπεριφορά ανάλογα με το τι τους λείει το ένστικτό τους. Αν νιώσουν ότι απειλούνται, θα επιτεθούν επειδή θέλουν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους
- Οι μέλισσες αντιδρούν, επίσης, στις απότομες κινήσεις, γι' αυτό είναι πιο πιθανό να νιώσουν ότι απειλούνται και να αρχίσουν να επιτίθενται αν κάποιος προσπαθεί να τις διώξει κουνώντας τα χέρια. Αλλά και πάλι, θέλουν απλώς να αμυνθούν.
- Οι μέλισσες βρίσκονται διαρκώς σε αναζήτηση νερού, ειδικά τις ζεστές και ξηρές περιόδους του καλοκαιριού, γι' αυτό και θα τις βρείτε συχνά κοντά σε πισίνες. Ωστόσο, το μόνο που θέλουν είναι να πουν νερό.

Ορισμένες από τις κατεστημένες αντιλήψεις για τις μέλισσες οφείλονται ακριβώς στο γεγονός ότι ο κόσμος δεν κατανοεί τις μέλισσες και τον τρόπο συμπεριφοράς τους. Είναι πολύ σημαντικό ο κόσμος να αναγνωρίσει τους λόγους για τους οποίους φοβάται ώστε οι πόλεις του δικτύου Bee Path να τους λάβουν υπόψη και να προσαρμόσουν αναλόγως τις δράσεις και τα εργαλεία τους για τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την προσπάθεια για συμμετοχή των ντόπιων. Με άλλα λόγια:

- Ξεκινήστε όσο πιο αργά και ήπια μπορείτε και δώστε αρκετό χρόνο στους πολίτες για να αφομοιώσουν τα βασικά μηνύματα που θέλετε να περάσετε.
- Μην υποτιμάτε τον παράγοντα του φόβου. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ορισμένα έμπρακτα παραδείγματα, εφόσον διενεργούνται σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Αυτά θα υποστηρίξουν το μήνυμά σας και θα αποδείξουν στην πράξη ότι τα πράγματα μπορούν να γίνουν διαφορετικά και οι αντιλήψεις μπορούν να αλλάξουν.

Η ευαισθητοποίηση του κόσμου είναι ένα σημαντικό κομμάτι των εκδηλώσεων του BEE PATH.
Δημιουργός: Doris Kordić

- Χρησιμοποιήστε συγκεκριμένα κανάλια επικοινωνίας και τροποποιήστε τα μηνύματα που θέλετε να περάσετε ανάλογα με το συγκεκριμένο κοινό ή την ομάδα-στόχο.
- Δώστε στον εαυτό σας αρκετό χρόνο, μην αποθαρρύνεστε μετά από μία ή δύο αποτυχίες! Στοχεύστε σε ανθρώπους που έχουν τις ίδιες απόψεις με εσάς και συμπληρώνουν τις ικανότητές σας ώστε να οικοδομήσετε μια υποστηρικτική κοινότητα και να ενδυναμώσετε την τοπική ομάδα στήριξης του URBACT.

Η σημασία της ευαισθητοποίησης

Η ευαισθητοποίηση του κόσμου είναι ίσως μία από τις πιο σημαντικές πτυχές της διατήρησης της βιοποικιλότητας, ειδικά στις αστικές περιοχές. Οι άνθρωποι πρέπει πρώτα να καταλάβουν την σημασία και τα οφέλη που έχει η βιοποικιλότητα για την ανθρωπότητα προκειμένου να προθυμοποιηθούν να την εντάξουν στα ενδιαφέροντά τους, να την πάρουν στα σοβαρά και να κάνουν κάτι γι' αυτή.

Δυστυχώς, αυτό είναι αλληλένδετο σε μεγάλο βαθμό με τον δείκτη ανάπτυξης της εκάστοτε κοινωνίας και τον μέσο όρο του οικογενειακού εισοδήματος. Για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, είναι δύσκολο να πείσεις κάποιον που πασχίζει για να θρέψει την οικογένειά του να νοιαστεί για τη βιοποικιλότητα, τη στιγμή που χρειάζεται το εύφορο έδαφος για να σπείρει τη σοδειά του και να ταΐσει την οικογένειά του ή να αυξήσει το οικογενειακό του εισόδημα. Η καλύτερη πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην ενημέρωση παίζει επίσης πολύ σημαντικό ρόλο ή είναι ο κύριος λόγος για τον οποίον οι πιο ανεπτυγμένες περιοχές είναι πιο «ευαισθητοποιημένες» σχετικά με την ατομική στάση του καθενός απέναντι στο περιβάλλον. Ταυτόχρονα, τα άτομα που ζουν σε αυτές τις περιοχές συνήθως τείνουν να καταναλώνουν περισσότερους φυσικούς πόρους κατά κεφαλήν και να έχουν μεγαλύτερο αποτύπωμα άνθρακα. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους το δίκτυο BeePathNet ωθεί τις πόλεις να κάνουν την υπέρβαση, πέραν από τις ήδη υπάρχουσες προσπάθειές τους, και να αναζητήσουν ενεργά νέες λύσεις.

Όλες οι ιδέες και οι έννοιες που παρουσιάζονται θα πρέπει να περιλαμβάνουν την ενεργή συμμετοχή των πολιτών, μέσω εκστρατειών επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης, ειδικά προς τα παιδιά και τους νέους. Όχι επειδή είναι πιο εύκολο να πειστούν, αλλά επειδή αυτά εκφράζουν τη φωνή του μέλλοντος μέσα στην οικογένειά τους και στη γειτονιά τους, και έχουν την ικανότητα και την ευχέρεια να αλλάξουν τον τρόπο σκέψης τους.

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

Πιο λεπτομερής περιγραφή των τριών ορθών πρακτικών της Λουμπλιάνα (σελίδα 48): Συνεργασία με τους πανεπιστημιακούς βοτανικούς κήπους της Λουμπλιάνα, εκστρατεία ευαισθητοποίησης του οργανισμού «Βοηθήστε τη μέλισσα στην πόλη: φυτέψτε στην πόλη λουλούδια», δημόσιος οπωρώνας και μελισσόκηπος του Grba, και περιπτώσιολογική μελέτη (σελίδα 59): διατήρηση της αστικής βιοποικιλότητας στο Hegynidék με μια επισκόπηση του δήμου του 12ου διαμερίσματος της Βουδαπέστης (Hegynidék) και το Πράσινο Γραφείο, το Πρόγραμμα Εποπτείας, το Πρόγραμμα Αστικό Λιβάδι και το Πρόγραμμα Δενδροφύτευση.

3.

Εκπαίδευση

Επενδύοντας στο μέλλον μας

Συντάκτης: Luka Dakskobler

Η Λουμπλιάνα επένδυσε στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και το επίπεδο των γνώσεων των νέων της Λουμπλιάνα σχετικά με τους επικονιαστές και τη σημασία τους.

Η γενική εικόνα και η διαδικασία πίσω από ανάπτυξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη Λουμπλιάνα

Από το ξεκίνημα του έργου BEE PATH, ο δήμος της Λουμπλιάνα σχεδίαζε να αναπτύξει εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία με σκοπό να αυξηθεί το επίπεδο των γνώσεων των νέων της Λουμπλιάνα σχετικά με τις μέλισσες και τη σημασία τους. Δείχνει μακροπρόθεσμο τρόπο σκέψης και μια στρατηγικής αφιερωμένη σε μια πραγματική αλλαγή της νοοτροπίας για τη δημιουργία μιας γενιάς περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων πολιτών, ικανών και πρόθυμων να φροντίζουν τον χώρο διαβίωσής τους. Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ονομάστηκε «Τριγυρίζοντας με τη μέλισσα στην πόλη».

Καθώς ο δήμος της Λουμπλιάνα στόχευε να παρέχει υψηλού επιπέδου και ελκυστικά εκπαιδευτικά προγράμματα, η ανάπτυξη του προέκυψε από μια συμμετοχική διαδικασία, και όχι από την προσπάθεια μίας μόνο ομάδας.

Σε πρώτη φάση, η Katarina Vrhovec ετοίμασε μια επισκόπηση των ήδη υπαρχόντων παιδαγωγικών μαθημάτων για τα δημοτικά σχολεία και σημείωσε τα θέματα που θα μπορούσαν να ενσωματώσουν την «προοπτική της μέλισσας», όπως, για παράδειγμα, η βιολογία, η οικολογία, τα μαθηματικά, τα καλλιτεχνικά και η χειροτεχνία. Στη συνέχεια, ετοίμασε τα πρώτα προσχέδια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τα οποία παρουσιάστηκαν στα μέλη του BEE PATH. Ψήφισαν υπέρ μιας προκαταρκτικής συνεργασίας ανάμεσα στους πανεπιστημιακούς βοτανικούς κήπους της Λουμπλιάνα, το βιοτεχνολογικό εκπαιδευτικό κέντρο της Λουμπλιάνα, το ινστιτούτο Eneja για την ανάπτυξη της κατανόησης και της δημιουργικότητας, και την Ένωση Αστικών Μελισσοκόμων.

Ζητήθηκε από όλα τα ινστιτούτα να συντάξουν τα τελικά προσχέδια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και να οραματιστούν την εκτέλεσή τους. Επιπλέον, καθώς ο δήμος της Λουμπλιάνα ήθελε να προσθέσει λίγη ακόμα αξία στα εκπαιδευτικά προγράμματα, κάλεσε τη Janja Sivec, επικεφαλής της ΜΚΟ «Legends» και ειδικός διεθνούς επιπέδου στην ερμηνεία κληρονομιάς, για να συμμετάσχει στην ομάδα εργασίας του ΒΕΕ ΡΑΤΗ. Της ανατέθηκε να επιμεληθεί τα τελικά προσχέδια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και να τα βελτιώσει από ερμηνευτικής πλευράς.

Τα πρώτα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα δοκιμάστηκαν κατά τη διάρκεια μιας εκδρομής με θέμα τη φύση και τον πολιτισμό για παιδιά των τελευταίων τάξεων του δημοτικού και του γυμνασίου, ηλικίας 9 έως 14 ετών. Αργότερα, ένα άλλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα δοκιμάστηκε με παιδιά των πρώτων τάξεων του δημοτικού. Στη συνέχεια, τα προγράμματα πέρασαν στο ινστιτούτο Ενεја για την ανάπτυξη της κατανόησης και της δημιουργικότητας, του οποίου η ειδικός Nina Ilić προσάρμοσε περαιτέρω τα μαθήματα στις πραγματικές ανάγκες και δυνατότητες του εκπαιδευτικού συστήματος.

Η ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας πήρε αρκετό καιρό -περίπου δύο χρόνια- αλλά σίγουρα άξιζε η αναμονή, καθώς αυτό το χρονικό διάστημα έδωσε επίσης τη δυνατότητα στις δομές της πόλης να εξοικειωθούν με τη περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσα από νέα κανάλια επικοινωνίας με τη διεύθυνση προσχολικής και σχολικής εκπαίδευσης. Τα μέλη του ΒΕΕ ΡΑΤΗ συνήθισαν επίσης στην ιδέα αυτής της νέας δραστηριότητας και ο δήμος κατέφερε να χτίσει το δημοτικό μελισσοκομείο στους πανεπιστημιακούς βοτανικούς κήπους της Λουμπλιάνα και να αγοράσει εξοπλισμό για τα εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως κράνη και γάντια ασφαλείας. Τέλος, τα εκπαιδευτικά προγράμματα παρουσιάστηκαν στους διευθυντές των σχολείων και πραγματοποιήθηκε το πρώτο πιλοτικό πρόγραμμα.

Ωστόσο, τα πρώτα προγράμματα για το νηπιαγωγείο και την πρώτη δημοτικού, για παιδιά 5 έως 7 ετών, υλοποιήθηκαν μόλις το 2019. Με βάση την πολύ θετική ανταπόκριση που υπήρξε, μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι καλά ετοιμασμένα και γίνονται καλά αποδεκτά. Τα δημοτικά σχολεία τα περιλαμβάνουν ήδη στην ατζέντα τους και σκέφτονται πώς να τα ενσωματώσουν στον επίσημο κύκλο μαθημάτων τους.

Τα εργαστήρια ως μέρος της εκπαιδευτικής ενότητας

Εκδρομές με θέμα τη φύση και τον πολιτισμό ως μέρος της εκπαιδευτικής ενότητας. Συντάκτης: Urška Ilić

Πρόγραμμα Μελισσονηπιαγωγείο της Λουμπλιάνα

Μεταξύ 2019 και 2020 συμπεριλήφθηκαν τα πρώτα μαθήματα για το νηπιαγωγείο από το πρόγραμμα «Μελισσονηπιαγωγείο», κατά το οποίο τα παιδιά πέρασαν μία ημέρα της εβδομάδας κάνοντας δραστηριότητες που σχετίζονται με τις μέλισσες και άλλους επικονιαστές, μελισσοκομικά προϊόντα, τη βιοποικιλότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και με άλλα θέματα, όπως ο υγιεινός τρόπος ζωής και η διατροφική αυτάρκεια. Τα παιδιά μαθαίνουν, επίσης, πώς να συμπεριφέρονται κοντά σε μέλισσες και πώς να παραμένουν οι ίδιοι και οι άλλοι ασφαλείς. Οι βασικές μέθοδοι διδασκαλίας είναι η μάθηση μέσα από το παιχνίδι, τη μετατροπή ενός θέματος σε παιχνίδι, την εξερεύνηση και τον πειραματισμό. Δίνεται επίσης βάση στις αισθητηριακές εμπειρίες που έχουν τα παιδιά με τον περιβάλλοντα χώρο.

Το 2020 διοργανώθηκε ένα σεμινάριο διάρκειας 16 ωρών για νηπιαγωγούς από άλλα νηπιαγωγεία της πόλης. Συμμετείχαν περισσότεροι από 50 νηπιαγωγοί, ενώ ακόμα πέντε νηπιαγωγεία μπήκαν στο πρόγραμμα. Το άμεσο αποτέλεσμα αυτής της εκπαίδευσης αναμένεται να είναι η ένταξη περισσότερων σχολικών ιδρυμάτων στο πρόγραμμα μέσα στα επόμενα χρόνια. Για να στηριχθεί αυτή η διαδικασία, δημιουργήθηκε μια ειδική ομάδα δράσης ανάπτυξης του «Μελισσονηπιαγωγείου». Το μέλλον διαγράφεται λαμπρό!

Μέχρι το 2020, 10 νηπιαγωγεία εντάχθηκαν στο πρόγραμμα «Μελισσονηπιαγωγείο», με πολλά ακόμα να ενδιαφέρονται να ενταχθούν.

Μερικά σχόλια πριν πούμε περισσότερα

Όταν έχουμε να κάνουμε με παιδιά, ειδικά με μικρότερης ηλικίας, υπάρχουν ορισμένα πράγματα που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη:

- Όταν διδάσκουμε στα παιδιά τη σημασία της φύσης, του επικονιασμού, της βιοποικιλότητας και των μελισσών, πρέπει να μαθαίνουν και πώς να συμπεριφέρονται κοντά σε μέλισσες. Αυτή είναι μια νέα εμπειρία για αυτά και, όπως και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, κάποιος πρέπει να τους εξηγήσει αυτά που πρέπει και αυτά που δεν πρέπει να κάνουν. Γι' αυτό είναι καλό να εστιάζουμε από την αρχή στη συμπεριφορά των μελισσών και στην ατομική ευθύνη, όπως και σε ζητήματα ατομικής και συλλογικής ασφάλειας.

Επίσκεψη στο εκπαιδευτικό
μελισσοκομείο ως μέρος της
εκπαιδευτικής ενότητας.
Συντάκτης: Urška Ilič

- Αν θέλουμε τα παιδιά να κατανοούν τη σημασία της συνύπαρξης με τη φύση, θα πρέπει να ενεργοποιήσουμε την ενσυναίσθηση τους. Τα παιδιά θα πρέπει να αναγνωρίζουν τις σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους και στις μέλισσες, όπως και τις όποιες ομοιότητες. Στην πραγματικότητα, οι μέλισσες και οι άνθρωποι έχουν αρκετές ομοιότητες. Για παράδειγμα, και οι δύο αγαπούν τη ζωή, η οικογένεια είναι πάνω απ' όλα, και οι δύο χωρίζουν τους χώρους εντός του σπιτιού τους για την εκτέλεση διαφορετικών δραστηριοτήτων και ασχολούνται τακτικά με τα οικιακά.
- Είναι πολύ σημαντικό ακόμα και τα πιο μικρά παιδιά να γνωρίζουν για τον αντίκτυπο που έχουν στο περιβάλλον και τη δυνατότητα που έχουν για να αποφασίσουν ποιος θα είναι αυτός ο αντίκτυπος.

- Τα παιδιά θα πρέπει να ενθαρρύνονται για την πραγματοποίηση πνευματικών δραστηριοτήτων και να καθοδηγούνται προς έναν ενεργό τρόπο μάθησης μέσα από μια καλά σχεδιασμένη και συστηματική διαδικασία. Συμμετέχουν στην παρατήρηση, στον εντοπισμό και στη δημιουργία γνώσεων. Μέσα από αυτήν τη διαδικασία οικοδομούν τις ικανότητές τους και αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους.
- Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι κάθε παιδί είναι διαφορετικό και, συνεπώς, αντιδρά διαφορετικά στα ερεθίσματα. Για παράδειγμα, ορισμένα παιδιά μαθαίνουν περισσότερο με οπτικό τρόπο, ενώ άλλα θέλουν να αγγίζουν ή να μυρίζουν. Συνεπώς, είναι θεμελιώδες για το οποιοδήποτε εκπαιδευτικό πρόγραμμα να παρέχει ένα ποικίλο σύνολο ερεθισμάτων προκειμένου να προσελκύσει περισσότερα παιδιά.
- Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι όλα τα παιδιά συμμετέχουν. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει με κάποιον τρόπο να απασχολούνται τα παιδιά που θέλουν να ξεχωρίζουν από τα άλλα, όπως π.χ. αναθέτοντάς τους ειδικές εργασίες ή καθιστώντας τα βοηθούς για το μάθημα. Σε διαφορετική περίπτωση, μπορεί να εμποδίσουν τα παιδιά που εμπλέκονται λιγότερο από το να συμμετάσχουν. Με σκοπό να κάνουμε τα παιδιά που εμπλέκονται λιγότερο να συμμετάσχουν, μια βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει ευελιξία και να αλλάζει η εκπαιδευτική προσέγγιση, εφόσον τα παιδιά δεν ανταποκρίνονται.
- Τέλος, αλλά εξίσου σημαντικό είναι ότι ο κάθε εκπαιδευτικός έχει τον δικό του τρόπο διδασκαλίας. Τα παιδιά είναι εξαιρετικά διαισθητικά πλάσματα, και, αν θέλει κάποιος να τα προσελκύσει, θα πρέπει να είναι ειλικρινής. Οπότε, να είστε ο εαυτός σας! Με αυτό τον τρόπο θα νιώθετε άνετα, και τα παιδιά θα ανταποκρίνονται καλά σε εσάς και στα μηνύματα που θέλετε να περάσετε.

Στις επόμενες δύο ενότητες θα βρείτε μια σύντομη περιγραφή των πιο δημοφιλών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη Λουμπλιάνα: το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού, ηλικίας από 5 έως 7 ετών, και το πρόγραμμα για παιδιά δημοτικού και γυμνασίου, ηλικίας 6 έως 14 ετών.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού (5 έως 7 ετών)

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αποτελείται από τρεις ενότητες, οι οποίες δημιουργήθηκαν ως αυτόνομες μονάδες. Συνεπώς, μπορεί να εφαρμοστεί είτε ως μονοήμερο πρόγραμμα είτε ως τρία ξεχωριστά μαθήματα. Αν αποφασίσετε να το εφαρμόσετε ως μια μονοήμερη εκδρομή με θέμα τη φύση και τον πολιτισμό, να φροντίσετε να υπάρχει κάποιος ειδικός για την ξενάγηση και να σκεφτείτε τις ανάγκες για διαλείμματα, τουαλέτα και φαγητό.

Τα θέματα που διαπραγματεύεται είναι ήδη αρκετά ευρεία, αλλά θα μπορούσαν να προστεθούν ακόμη πολλά περισσότερα. Κατά τη δημιουργία του εκπαιδευτικού προγράμματος, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στις πραγματικές ανάγκες των παιδιών και στα θέματα που είναι πιο σχετικά με αυτά και που είναι πιο εύκολο να ταυτιστούν, καθώς και στην ικανότητά τους να απορροφήσουν τις γνώσεις. Γι' αυτό και η προσοχή είναι στραμμένη σε εποικοδομητικά παραδείγματα, τα οποία προωθούν την ενεργή εξερεύνηση μέσα από την οποία τα παιδιά εξελίσσουν δεξιότητες και ικανότητες που τους βοηθούν να πραγματοποιούν εργασίες από μόνα τους.

Είναι σημαντικό τα παιδιά να βιώνουν τα πράγματα με τις δικές τους αισθήσεις ώστε να κατανοούν το περιεχόμενο καλύτερα και να σκέφτονται μόνα τους πιθανές λύσεις. Τους διδάσκεται να εξερευνούν τον χώρο γύρω τους και να μαθαίνουν για τα μελισσοκομικά φυτά και τις μέλισσες, να συνδέονται με το περιβάλλον και να μαθαίνουν από μόνα τους. Τα αισθητηριακά

ερεθίσματα χρησιμοποιούνται για να διεγείρουν τις φυσικές διεργασίες στα παιδιά. Με αυτό τον τρόπο, αναπτύσσονται τα εσωτερικά κίνητρα για μάθηση, καθώς και πολλές άλλες πτυχές, όπως η ενσυναίσθηση, οι κοινωνικές δεξιότητες, ο αλτρουισμός και μια αίσθηση σύνδεσης με το περιβάλλον και τη φύση.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για παιδιά από 5 έως 7 ετών και μπορεί να προσαρμοστεί ειδικά για τα ξεχωριστά θέματα και τις δραστηριότητες της κάθε ομάδας, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ικανότητες των παιδιών.

Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε τα παιδιά να ακονίζουν πρώτα τις αισθήσεις τους, και, στη συνέχεια, τη μνήμη και την αντίληψή τους. Μόνον αργότερα τα θέτει σε μια διαδικασία κριτικής ανάλυσης, η οποία απαιτεί συζήτηση, προφορική επεξήγηση, επίδειξη ή παρουσίαση. Επίσης, ευπρόσδεκτη είναι η εργασία με οπτικό υλικό και κείμενα, αλλά και οι πρακτικές ασκήσεις και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Το συνιστώμενο μέγεθος της ομάδας είναι έως 30 άτομα, ή, με άλλα λόγια, όχι περισσότερες από μία τάξεις τη φορά. Αν οι ομάδες αποτελούνται από περισσότερα μέλη δεν θα μπορούν να ακούν τον εκπαιδευτικό ούτε θα μπορούν να ενισχύσουν την κοινωνική τους συμμετοχή.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όπως και οι κανόνες σωστής συμπεριφοράς κοντά στο μελισσοκομείο, είναι προσαρμοσμένο στα χαρακτηριστικά του αυτόχθονος είδους μέλισσας της Σλοβενίας, της καρνιολικής μέλισσας *Apis mellifera carnica*, η οποία έχει μειλίχιο και φιλήσυχο χαρακτήρα. Για τη σωστή εφαρμογή του προγράμματος σε άλλες γεωγραφικές περιοχές, τα μέτρα ασφαλείας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των αυτόχθονων ειδών μέλισσας των εν λόγω περιοχών!

Το πρόγραμμα αποτελείται από τις ακόλουθες 3 ενότητες:

- Ενότητα 1: Μέλισσες, η οικογένεια των μελισσών και μελισσοκομικές περιοχές
- Ενότητα 2: Γευτείτε τον κόσμο των μελισσών
- Ενότητα 3: Επίσκεψη στο μελισσοκομείο

Κάθε ενότητα διαρκεί από 40 έως 50 λεπτά, με συνολική διάρκεια 2,5 ώρες. Αν εφαρμοστεί ως μια μονοήμερη εκδρομή με θέμα τη φύση και τον πολιτισμό, θα χρειαστεί χρόνος μεταξύ των εννοιών 1 και 2 ώστε να γίνει αλλαγή της τοποθεσίας, αλλά και διάλειμμα για τουαλέτα. Θα πρέπει να υπάρξει ακόμα ένα διάλειμμα ανάμεσα στις ενότητες 2 και 3 για τουαλέτα και για ένα μικρό γεύμα, διάρκειας περίπου 20 λεπτών.

Ασχέτως των προτεινόμενων χρονικών πλαισίων, είναι πάντοτε σημαντικό να δίνετε σε κάθε ενότητα όσο χρόνο χρειάζονται τα παιδιά, καθώς δίνεται έμφαση στην εξερεύνηση και στη μάθηση. Αν και όταν προκύπτουν πρόσθετες ερωτήσεις, χρειάζεται περισσότερος χρόνος προκειμένου να απαντηθούν καταλλήλως. Αν επιτραπεί αυτό το επίπεδο ευελιξίας, τα παιδιά θα διατηρήσουν αυτές τις γνώσεις για πολύ καιρό στη μνήμη τους και θα ενισχυθούν τα κίνητρά τους. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρέχει πολλές ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με τη φύση, τους επικοινωνιστές και τις μέλισσες, και ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τα παιδιά τις θυμούνται όλες ή σχεδόν όλες.

Σε κάθε ομάδα αναπόφευκτα θα υπάρχουν παιδιά με διαφορετικό επίπεδο ήδη υπάρχουσας γνώσης. Για έναν εκπαιδευτικό αυτό μπορεί να αποτελεί ευκαιρία για να δώσει ερέθισμα στα παιδιά να συμμετάσχουν, και, έτσι, να ενδυναμώσουν τις κοινωνικές δεξιότητές τους, καθώς τα παιδιά με περισσότερες γνώσεις μπορούν να βοηθούν τα παιδιά με λιγότερες.

Πρόγραμμα για παιδιά δημοτικού και γυμνασίου (6 έως 14 ετών)

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που παρουσιάστηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο αναπτύχθηκε με βάση το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά δημοτικού και γυμνασίου. Παρόλο που είναι παρόμοιο στη γενική λογική και στους στόχους του, αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει σε τρεις διαφορετικές ηλικιακές ομάδες με διαφορετικές ικανότητες μάθησης:

- 6 έως 8 ετών (1η τριάδα),
- 9 έως 11 ετών (2η τριάδα),
- 12 έως 14 ετών (3η τριάδα).

Το ίδιο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρουσιάστηκε ήδη λεπτομερώς στο προηγούμενο κεφάλαιο, ενώ τώρα, όπως βλέπετε στον παρακάτω πίνακα, θα παρουσιαστεί συνοπτικά ο τρόπος αναβάθμισής του. Οι ατζέντες του προγράμματος με τις μεθόδους και τα εργαλεία για την υλοποίησή του παρατίθενται στα ακόλουθα υποκεφάλαια.

Η μάθηση για τις μέλισσες ξεκινά νωρίς στο Μπάνσκο
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet

Μελίσσια στον βοτανικό κήπο του Πανεπιστημίου του Καζιμίρ του Μέγα, στο Μπίντγκοστς
Συντάκτης: Katarzyna Napierala

Ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι που παίζουν οι δάσκαλοι στη Νέα Προποντίδα
Συντάκτης: Ευαγγελία Μπίνιου

ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΡΙΑΔΑ	1η τριάδα	2η τριάδα	3η τριάδα
Ηλικία	6 έως 8 ετών	9 έως 11 ετών	12 έως 14 ετών
Βασικοί στόχοι και μηνύματα	Ανάπτυξη μια θετικής στάσης απέναντι στη φύση, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ασφάλεια κοντά σε μέλισσες, μέσα από πρακτική εξάσκηση.		
Τεχνικές και προσεγγίσεις	• Παρατήρηση • Αλληλεπίδραση • Ενθάρρυνση της περιέργειας και των εργασιακών συνηθειών • Μάθηση για το περιβάλλον μέσα από άμεσες εμπειρίες	• Κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των ατόμων • Οικοδόμηση περιβαλλοντικής κατανόησης • Ανάπτυξη μιας θετικής στάσης απέναντι στη φύση και στον πολιτισμό • Πρακτικός προσανατολισμός στον χώρο (μέτρηση)	• Επαγγελματικός προσανατολισμός • Πειραματισμός • Παρατήρηση • Χρήση της τεχνολογίας και άλλων συσκευών μέτρησης • Διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας • Ολιστική προσέγγιση και ενσωμάτωση των εννοιών • Φυσικά/Τεχνητά οικοσυστήματα • Κατανόηση της αλληλεξάρτησης • Ενθάρρυνση της χημικής ασφάλειας
Σύνδεσμοι για υποχρεωτικά επίσημα σχολικά μαθήματα	3η τάξη: • Εισαγωγή σε περιβαλλοντικές και φυσικές επιστήμες Όλες οι τάξεις: • Τέχνες	4η τάξη: • Φυσικές επιστήμες και τεχνολογία 5η τάξη: • Φυσικές επιστήμες και τεχνολογία • Οικιακή οικονομία 6η τάξη: • Φυσικές επιστήμες • Οικιακή οικονομία • Τεχνολογικές επιστήμες και τεχνολογία • Ιστορία • Γεωγραφία	7η τάξη: • Φυσικές επιστήμες • Τεχνολογικές επιστήμες και τεχνολογία • Ηθική 8η τάξη: • Χημεία • Βιολογία • Τεχνολογικές επιστήμες και τεχνολογία • Ιστορία • Ηθική • Γεωγραφία • Φυσική 9η τάξη: • Χημεία • Βιολογία • Ιστορία • Γεωγραφία • Φυσική

Σύνδεσμοι για προαιρετικά επίσημα σχολικά μαθήματα (διαθέσιμα μόνο στην 3η τριάδα)	Προαιρετικά μαθήματα:	7η τάξη	8η τάξη	9η τάξη
	Γενετική	–	–	•
	Γεωγραφία	–	•	•
	Περιβαλλοντική χημεία (πειράματα)	•	•	•
	Γεωργία και καλλιέργειες	•	•	•
	Σύγχρονη παρασκευή φαγητού	•	•	•
	Τοπική ιστορία	•	•	–
	Προηγμένη περιβαλλοντική εκπαίδευση	•	•	•
	Οργανισμοί σε φυσικό και τεχνητό περιβάλλον	•	•	•
	Κληρονομιά	–	–	•
	Έργα από φυσική και οικολογία	•	•	•
	Έργα από φυσική και τεχνολογία	–	•	–

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

Στη σελίδα 74 θα βρείτε μια λεπτομερή περιγραφή των δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Λουμπλιάνα: το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού (5 έως 7 ετών) και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά δημοτικού και γυμνασίου (6 έως 14 ετών). Υπάρχουν και δύο περιπτωσιολογικές μελέτες για την εκπαίδευση και τη μελισσοκομία από τη Νέα Προποντίδα (σελίδα 93) και το Μπίντγκοστς (σελίδα 99).

4.

Τουρισμός

Δημιουργία μιας ιστορίας για τις μέλισσες και μιας μελισσοδιαδρομής μέσα στην πόλη

Συντάκτης: B. Cvetkovič

Πράσινος
τουρισμός στη
Λουμπλιάνα

Λίγα λόγια για τον τουρισμό στη Λουμπλιάνα

«Η Λουμπλιάνα είναι μια ελκυστική και φιλική πόλη με πράσινη ψυχή. Έχει χαλαρούς ρυθμούς και είναι ένα ευχάριστο μέρος για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της. Αν ψάχνετε για έναν ξεχωριστό προορισμό, ολοένα πιο δημοφιλή για τους πιο νέους ταξιδευτές, ανακαλύψτε τι είναι αυτό που κάνει τη Λουμπλιάνα μοναδική.»

Όπως συμβαίνει με τις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις σήμερα, ο τουρισμός αποτελεί έναν σημαντικό και ταχέως αναπτυσσόμενο οικονομικό τομέα. Η Λουμπλιάνα, με περίπου 290.000 κατοίκους, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του 2019, δέχεται πάνω από 1 εκατομμύριο τουρίστες κάθε χρόνο. Αυτοί είναι κυρίως από το εξωτερικό -περίπου το 95%- και συνήθως μένουν στη Λουμπλιάνα για 2,1 νύχτες, που σημαίνει ότι περνάνε περίπου δύο με τρεις ολόκληρες ημέρες για να εξερευνήσουν την πόλη και τα περίχωρά της.

Ο τουρισμός στη Λουμπλιάνα έχει γνωρίσει μια άνευ προηγουμένου άνθηση τα τελευταία 5 χρόνια. Φυσικά, αυτή η άνθηση δεν προέκυψε εν μία νυκτί. Είναι το αποτέλεσμα μια δεκαπενταετούς προσπάθειας υλοποίησης μια μακροπρόθεσμης στρατηγικής, ενός προσεκτικού χωροταξικού σχεδιασμού, της αστικής αναβίωσης του κέντρου της πόλης και της βελτίωσης των υποδομών και των συνθηκών διαβίωσης. Τίποτα από όλα αυτά δεν θα ήταν δυνατό χωρίς μια ανοιχτή επικοινωνία ανάμεσα στον δήμο της Λουμπλιάνα και τους πολίτες του, κάτι που πολύ συχνά παραβλέπεται.

Η επιτυχία στο τοπικό επίπεδο έχει αποφέρει αρκετά βραβεία στην πόλη σε διεθνές επίπεδο, όπως η ανακήρυξή της σε Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2016, για παράδειγμα. Γιατί είναι αυτό σημαντικό; Επειδή όλα αυτά τα πράσινα βραβεία έδωσαν στη Λουμπλιάνα μια καταξίωση μεγάλης κλίμακας, ενίσχυσαν την εικόνα της ως πράσινο προορισμό και της έδωσαν τη δυνατότητα για πετυχημένες εκστρατείες προώθησης. Επίσης, στον τομέα του τουρισμού, είναι εξαιρετικά σημαντικό που προωθείται ως μία από τις πιο πράσινες ή βιώσιμες πόλεις.

Αυτά τα βραβεία συνέβαλλαν, επίσης, σε μια σημαντική αλλαγή της νοοτροπίας των υπευθύνων για την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος και στους διαχειριστές των τουριστικών προορισμών, από την άποψη ότι αυτός ο κλάδος έχει ευαισθητοποιηθεί αρκετά σε σχέση με τις πράσινες, βιώσιμες και εξατομικευμένες πλευρές του τουρισμού. Μάλιστα, ο δήμος της Λουμπλιάνα φρόντισε ώστε αυτή η βιωσιμότητα να ενσωματωθεί σε όλες τις στρατηγικές και τα σχέδια ανάπτυξης. Παρόλα αυτά, μια τόσο ταχεία αύξηση του τουρισμού επιφέρει σημαντικές παρενέργειες, τις οποίες τελικά νιώθουν τόσο οι πολίτες όσο και οι επισκέπτες.

Γιατί, λοιπόν, είναι και αυτό τόσο σημαντικό, όσον αφορά το ταξίδι μεταφοράς του BEE PATH σε άλλες πόλεις του URBACT; Είναι καλό να γίνει κατανοητή ολόκληρη η ιστορία πίσω από την επιτυχία του τουρισμού στη Λουμπλιάνα, πριν εντυφλώσουμε στη διαδικασία της μεταφοράς, αλλά και γιατί η Λουμπλιάνα εργάζεται σθεναρά επάνω στα προαναφερθέντα ζητήματα αναπτύσσοντας μοναδικά, καινοτόμα και υψηλής προστιθέμενης αξίας τουριστικά προϊόντα, τα οποία προωθούν τη διάχυση των τουριστών από τα πιο δημοφιλή αξιοθέατα, παρέχοντας έναν εναλλακτικό τρόπο επίσκεψης και κατανόησης της Λουμπλιάνα. Όπως ακριβώς το BEE PATH!

Και τότε εγένετο το BEE PATH στη Λουμπλιάνα

Πώς δημιουργήθηκε και η συνολική φιλοσοφία από πίσω

Στην περίπτωση του BEE PATH, ο δήμος της Λουμπλιάνα έκανε μια υπέρβαση, πήγε ένα βήμα παραπέρα. Έχει δραστηριοποιηθεί εμπράκτως στην ανάπτυξη του BEE PATH, καθώς και σε άλλα σχετιζόμενα προϊόντα και υπηρεσίες. Πέραν αυτού, μετά από την αρχική επιτυχία, ο δήμος της Λουμπλιάνα δεν έκανε πίσω από το έργο BEE PATH ούτε μεταβίβασε τον συντονισμό του σε κάποιον άλλον οργανισμό, πιο εμπορικά προσανατολισμένο, όπως τον οργανισμό τουρισμού της Λουμπλιάνα, για παράδειγμα. Εξακολουθεί να παρέχει επιχειρησιακή υποστήριξη και να λειτουργεί συντονιστικά για όλα τα μέλη του BEE PATH, επενδύοντας, ταυτόχρονα, στην αναβάθμιση και στη μελλοντική εξέλιξη του έργου. Τι το τόσο διαφορετικό έχει λοιπόν το έργο BEE PATH;

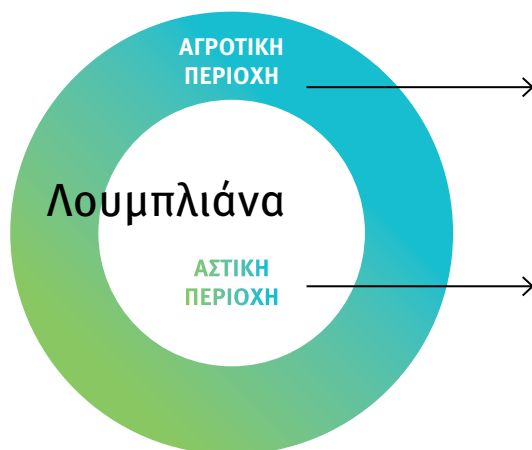
Συνέλευση των μελών του BEE PATH της Λουμπλιάνα
Πηγή: Δήμος της Λουμπλιάνα

Κατά πρώτον, η αρχική ιδέα για τη δημιουργία μιας μελισσοδιαδρομής προήλθε από την ίδια την τοπική αυτοδιοίκηση, πιο συγκεκριμένα από το Τμήμα Προστασίας του Περιβάλλοντος και το Γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Ο Gorazd Maslo, ο επικεφαλής του Γραφείου, και η Maruška Markončič, η συντονίστρια του έργου BEE PATH από την πρώτη μέρα, ήταν οι κύριοι υπεύθυνοι για την αναγνώριση των προοπτικών σχετικά με τη μελισσοκομία της Λουμπλιάνα, για την πολιτιστική κληρονομιά σχετικά με τη μελισσοκομία και για τη θετική εικόνα που έχει στην

κουλτούρα και στην κουζίνα της Σλοβενίας. Εκείνο το χρονικό διάστημα, η Ένωση Μελισσοκόμων Σλοβενίας άρχισε να βραβεύει τους δήμους που ήταν φιλικοί προς τις μέλισσες. Η ιδέα για τη δημιουργία μια μελισσοδιαδρομής ουσιαστικά προέρχεται από εκεί.

Από εκείνη τη στιγμή, η Maruška Markončič άρχισε να συντάσσει μια λίστα με τα σημεία ενδιαφέροντος και να ψάχνει για σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η πρώτη συνέλευση διοργανώθηκε με εκπροσώπους από τέσσερις τοπικές ενώσεις μελισσοκόμων, οι οποίοι εκτίμησαν και καλωσόρισαν την ιδέα. Μαζί ανέπτυξαν το πρώτο σχέδιο δράσης και ξεκίνησαν τις συνελεύσεις σε τακτική βάση. Το 2014, η ιδέα και το πρώτο προσχέδιο για το BEE PATH αναπτύχθηκαν με βάση ένα απλό σκίτσο (απεικονίζεται παρακάτω), με έναν διαχωρισμό των κυρίων θεμάτων μεταξύ των αστικών και των αγροτικών περιοχών του BEE PATH.

Παρουσίαση με βάση μεμονωμένες τοποθεσίες διάχυσης (χωρίς σημάδια, απλώς ένας εκτυπωμένος και ηλεκτρονικός οδηγός με σύγχρονα στοιχεία παρουσίασης, π.χ. κώδικας QR, GPS, κ.λπ.)

- Μελισσοκόμοι αγροτικών περιοχών – σημεία πώλησης στο σπίτι
- Διάφορες μορφές μελισσοκομίας
- Εκπαίδευση
- Εκδηλώσεις
- Τοπικές αγορές για μελισσοκομικά προϊόντα...

Παρουσίαση με βάση τη σχετιζόμενη τουριστική μελισσοδιαδρομή – κυκλική διαδρομή (σημάδια στη διαδρομή και μεμονωμένα σημεία)

- Πολιτιστική κληρονομιά
- Σημεία πώλησης
- Μελίτσια
- Αστικά μελίτσια
- Μελισσοκομικά φυτά
- Εκδηλώσεις...

Έτσι, στην αρχική του μορφή, το BEE PATH σχεδιάστηκε ως μια κλασική τουριστική διαδρομή, παρόμοιας σύλληψης με τους δρόμους του κρασιού ή άλλες θεματικές τουριστικές διαδρομές. Είχε σχεδιαστεί από τον δήμο χωρίς, όπως συχνά αναφέρει η Maruška Markončič, κάποια «κρυφή ατζέντα, μεγάλες προσδοκίες ή ιδιαίτερη φιλοσοφία».

Η συνολική προσέγγιση ήταν αρκετά απλή και άμεση: οργάνωση μιας κυκλικής, θεματικής τουριστικής διαδρομής, συνδέοντας τα σημεία ενδιαφέροντος για τους τουρίστες, τα οποία θα μιλούσαν για την παράδοση της μελισσοκομίας, την αστική μελισσοκομία και την πολιτιστική κληρονομιά, και σημεία πώλησης για τοπικά μελισσοκομικά προϊόντα. Αυτή η διαδρομή θα μπορούσε να ολοκληρώνεται σε μισή ημέρα. Αυτή η αστική επιλογή εμπλουτίστηκε αργότερα με τη δυνατότητα για επίσκεψη στους μελισσοκόμους, στους παραγωγούς μελισσοκομικών προϊόντων και σε σημεία μελισσοκομικού τουρισμού στην αγροτική ενδοχώρα της Λουμπλιάνα. Αυτό έκανε πιο ενδιαφέρουσα την εμπειρία από τη μελισσοδιαδρομή, η οποία ήθελε μία ολόκληρη ημέρα για την ολοκλήρωσή της.

Σύντομα άρχισαν να συμμετέχουν νέα ενδιαφερόμενα μέρη, το δίκτυο άρχισε να επεκτείνεται και τα μέλη πρότειναν νέες πρωτοβουλίες με ταχύ ρυθμό. Κατά τον πρώτο κύκλο της επέκτασης συμμετείχαν περισσότεροι μελισσοκόμοι, μαζί με τους αστικούς μελισσοκόμους. Στον δεύτερο κύκλο της επέκτασης άρχισαν να εμφανίζονται τα λεγόμενα «μέλη περιεχομένου». Δεν ήταν απαραίτητως μελισσοκόμοι, αλλά μπορούσαν να παρέχουν έναν σαφή σύνδεσμο μεταξύ της μελισσοκομίας και άλλων σχετιζόμενων τομέων, όπως η πολιτιστική κληρονομιά, η εκπαίδευση και η βιοποικιλότητα. Στον τρίτο κύκλο της επέκτασης, παραγωγοί προϊόντων και πάροχοι υπηρεσιών, όπως και μεγαλύτερες εταιρείες, οι οποίες ενδιαφέρονταν για την πράσινη εικόνα της εταιρικής τους ευθύνης, άρχισαν να συμμετέχουν στο έργο BEE PATH, διευρύνοντας κι άλλο τα πεδία εφαρμογής του.

Αυτή η γρήγορη επέκταση δεν οφείλεται μόνο στη δουλειά του BEE PATH και των μελών του. Οφείλεται, επίσης, στην ταυτόχρονη ανάπτυξη πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την Παγκόσμια Ημέρα Μέλισσας των Ηνωμένων Εθνών, στις 20 Μαΐου, καθώς και στη συνολική πολιτική του δήμου της Λουμπλιάνα για τη βιωσιμότητα. Όπως αξίζει να αναφερθεί και η γοητεία που ασκεί η αστική μελισσοκομία ως ένα φρέσκο θέμα στον πεδίο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ωστόσο, ήταν τα μέλη του BEE PATH που ήταν πρόθυμα και ικανά να αξιοποιήσουν αυτές τις ευκαιρίες. Κι έτσι, το έργο BEE PATH στη Λουμπλιάνα εγκαινιάστηκε επισήμως από τον δήμαρχο Zoran Jančič στις 7 Οκτωβρίου 2015, συνοδεία μιας επίσημης τελετής στους βοτανικούς κήπους. Όπως και οτιδήποτε άλλο αναφορικά με το έργο BEE PATH, ακόμα και η τελετή των εγκαινίων ήταν κάπως διαφορετική και ο δήμαρχος πραγματοποίησε το πρώτο «τιμητικό άλειμμα μελιού σε ψωμί», αντί για το παραδοσιακό κόψιμο της κορδέλας.

Εξερεύνηση του BEE PATH σήμερα

Καθώς υπάρχουν πολλές εκδοχές του BEE PATH στην πόλη, η ομάδα αποφάσισε να παρουσιάσει την πιο δημοφιλή και χρησιμοποιημένη εκδοχή. Σε αυτόν τον χάρτη είναι εύκολο να δούμε με ποιον τρόπο η Λουμπλιάνα αποφάσισε να συνδέσει όλα τα σημεία ενδιαφέροντος, ενώ σε αυτό το φυλλάδιο είναι εύκολο να δούμε τι είδους σημεία ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται στον χάρτη και πόσο εύκολα μπορούν να συνδυαστούν με οποιαδήποτε άλλη ξενάγηση γύρω από τη Λουμπλιάνα.

Κατά τη δημιουργία ενός τουριστικού χάρτη, το μέγεθος των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται εξαρτάται από τη συνολική ιδέα και τον σχεδιασμό. Παρόλα αυτά, ο χάρτης του BEE PATH

Ο χάρτης του BEE PATH στη Λουμπλιάνα
Σχεδιασμός: Borut Kajbič

Φυλλάδιο που παρουσιάζει τα μέλη του BEE PATH της Λουμπλιάνα, κανόνες συμπεριφοράς κοντά σε μέλισσες...
Σχεδιασμός: Borut Kajbič

Ξεναγήσεις στη μελισσοδιαδρομή BEE PATH της Λουμπλιάνα
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet

πρέπει επίσης να περιέχει τουλάχιστον μια βασική παρουσίαση του κάθε σημείου ενδιαφέροντος προκειμένου να δώσει στους επισκέπτες, ακόμα και σε εκείνους που κάνουν τη διαδρομή μόνοι τους, να κατανοήσουν τους πιο σημαντικούς παράγοντες έλξης, όπως και το τι να περιμένουν να συναντήσουν στο σημείο. Φυσικά, όλα τα παραπάνω μπορούν να καταστούν διαθέσιμα μέσα από σύγχρονες τεχνολογίες, όπως εφαρμογές για κινητά και κώδικες QR.

Πώς μπορεί, λοιπόν, ένας πιθανός επισκέπτης να πάρει όσο το δυνατόν περισσότερα από το BEE PATH; Υπάρχουν δύο κύριες επιλογές: εξερεύνηση του BEE PATH αυτόνομα ή σε γκρουπ με Ξεναγό. Αν ο επισκέπτης αποφασίσει να συμμετέχει σε ένα από τα γκρουπ, υπάρχουν πιστοποιημένοι Ξεναγοί οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί για να παρέχουν δύο Ξεναγήσεις μισής ημέρας ή μία ολοήμερη Ξεναγήση. Η οργάνωση Ξεναγήσεων απαιτεί, φυσικά, ένα υψηλότερο επίπεδο συντονισμού μεταξύ των μεμονωμένων τοποθεσιών, και επί του παρόντος είναι διαθέσιμες μόνο κατόπιν αιτήσεως. Ωστόσο, από την πλευρά του επισκέπτη, μπορούν να παρέχουν μια πιο συναφή και δομημένη εμπειρία.

Αν ο επισκέπτης αποφασίσει να εξερευνήσει τη μελισσοδιαδρομή BEE PATH μόνος τους, ορισμένες από τις πληροφορίες είναι διαθέσιμες μέσα στον χάρτη και στο φυλλάδιο που αναφέρθηκαν προηγουμένως, καθώς και στον ιστότοπο του δήμου της Λουμπλιάνα. Επί του παρόντος, ο δήμος της Λουμπλιάνα προσπαθεί επίσης να επισημάνει την κάθε τοποθεσία με ένα λογότυπο ώστε να αναγνωρίζονται εύκολα από τους επισκέπτες. Φυσικά, το κάθε μέλος είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη των δικών του εργαλείων και προσεγγίσεων για την παρουσίαση της δραστηριότητας, των προϊόντων και των υπηρεσιών του στους επισκέπτες. Ωστόσο, θα χρειαστεί να δοθεί περισσότερη προσοχή σε αυτή την εμπειρία τα επόμενα χρόνια.

Βασικά στάδια της διαδικασίας ανάπτυξης μιας μελισσοδιαδρομής

Όπως γίνεται προφανές μέσα από τα προηγούμενα κεφάλαια, η ανάπτυξη οποιασδήποτε μελισσοδιαδρομής θα πρέπει να εκληφθεί ως μια διαδικασία και όχι ως μια μεμονωμένη ενέργεια. Σε αυτό το πλαίσιο, προτείνουμε σε όσους θέλουν να προσφέρουν μια παρόμοια εμπειρία να ακολουθήσουν προσεκτικά τα παρακάτω επιχειρησιακά στάδια:

Στάδιο 1: Εξηγήστε τι είναι μια μελισσοδιαδρομή – για όλες τις πόλεις του δικτύου BeePathNet του URBACT δεν υπήρχε πρόβλημα με αυτό το στάδιο, καθώς κάποιο ενδιαφερόμενο μέρος από τις άλλες πόλεις επισκεφθηκε και βίωσε την εμπειρία του BEE PATH στη Λουμπλιάνα. Αυτό είναι ένα καθοριστικό στάδιο για τις πόλεις που είναι πρόθυμες να ανταποκριθούν στην πρόκληση της μεταφοράς του έργου BEE PATH, καθώς πρέπει να εξηγήσετε την ιδέα και το επιχειρησιακό μοντέλο της μελισσοδιαδρομής, όχι μόνο στα πιθανά μέλη της, αλλά και στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και άλλους αρμόδιους. Δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί η σημασία αυτού του σταδίου.

Στάδιο 2: Ελέγξτε τα άτομα που θα ήθελαν να συμμετάσχουν στην τοπική ομάδα εργασίας, γνωστή και ως τοπική ομάδα στήριξης του URBACT, σύμφωνα με τα κριτήρια καταλληλότητας – τα κριτήρια καταλληλότητας είναι ουσιώδη για τη λειτουργία κάθε μελισσοδιαδρομής και θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες της κάθε πόλης μεταφοράς. Από τη στιγμή που θα οριστικοποιηθούν, τα κριτήρια θα πρέπει να παρουσιαστούν και να επεξηγηθούν στα υφιστάμενα και πιθανά μέλη της ομάδας εργασίας, της αποκαλούμενης τοπικής ομάδας στήριξης του URBACT. Μόνον αφότου γίνει μια κατάλληλη παρουσίαση και εξηγηθεί ενδελεχώς γιατί τα μέλη είναι τόσο σημαντικά για το έργο θα πρέπει να τεθεί το ερώτημα «ποιος θέλει να συμμετάσχει στο ταξίδι για την οικοδόμηση και την ανάπτυξη μιας μελισσοδιαδρομής;».

Στάδιο 3: Επιλέξτε τις τοποθεσίες και καθορίστε τη μελισσοδιαδρομή – με βάση τις θετικές απαντήσεις σε όλα τα κριτήρια καταλληλότητας από τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα είστε έτοιμοι να επιλέξετε τις τοποθεσίες και να καθορίσετε γεωγραφικά μια διαδρομή στον χάρτη. Υπάρχουν, φυσικά, διάφορες τεχνικές και εργαλεία διαθέσιμα για αυτόν το σκοπό. Συνιστάται να αναζητήσετε εσωτερικά ή εξωτερικά τη βοήθεια κάποιου ειδικού σε αυτό το στάδιο, ο οποίος θα ηγείται αυτής της διαδικασίας. Όπως και να 'χει, η διαδικασία χάραξης μιας διαδρομής στον χάρτη είναι και ένα εποικοδομητικό σημείο εκκίνησης για συζήτηση μεταξύ των μελών της ομάδας εργασίας.

Κατά τον σχεδιασμό οποιασδήποτε θεματικής τουριστικής διαδρομής, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η οπτική γωνία του επισκέπτη. Γι' αυτόν τον λόγο μια μελισσοδιαδρομή θα πρέπει να προσφέρει έναν σωστό συνδυασμό πραγμάτων ώστε να καλύπτονται όσο το δυνατόν τα ενδιαφέροντα των επισκεπτών. Αυτό περιλαμβάνει, επίσης, πρόβλεψη για τις βασικές ανάγκες, όπως πρόσβαση σε τουαλέτα, φαγητό και ποτό, χώρους ξεκούρασης και ούτω καθεξής. Αν μια τέτοια πτυχή δεν είναι ενσωματωμένη στη μελισσοδιαδρομή, μπορεί να αποσπαστεί η προσοχή των επισκεπτών και να βγουν από τη διαδρομή για να αναζητήσουν τα παραπάνω κάπου αλλού. Από τη στιγμή που θα συμβαίνει κάτι τέτοιο, υπάρχει κίνδυνος να φύγουν εντελώς οι τουρίστες.

Μια άλλη πρόκληση είναι η σειρά με την οποία επισημαίνετε και απαριθμείτε τα σημεία ενδιαφέροντος στη μελισσοδιαδρομή. Είναι καλό να ξεκινήσετε με ένα σημείο που παρέχει το ιστορικό υπόβαθρο της διαδρομής και σιγά-σιγά να προσθέτετε όλο και περισσότερες λεπτομέρειες μέσα από τις επόμενες στάσεις. Έτσι, μην ξεχνάτε να λέτε την ιστορία σας με τρόπο λογικό, συναφή και αφηγηματικό.

Στάδιο 4: Προσδιορίστε την ιστορία για τις επιλεγμένες τοποθεσίες – κάθε ένα από τα μέλη της ομάδας εργασίας, γνωστή και ως τοπική ομάδα στήριξης του URBACT, θα πρέπει να προσδιορίσει τη δική του κεντρική θεματική με την οποία θα συνεισφέρει στη μελισσοδιαδρομή, αλλά και να φτιάξει μια σχετική ιστορία. Ανάλογα με το περιεχόμενο και τη μορφή, αυτή η ιστορία μπορεί να παρουσιαστεί και να εκφραστεί μέσα από μια οπτική ή πολυαισθητηριακή εμπειρία, όπως και μέσα από μια εμπορική προσέγγιση. Όπως είναι φυσικό, έγκειται στο μέλος να επινοήσει έναν ενδιαφέροντα τρόπο για να παρουσιάσει το σημείο του στους επισκέπτες με σωστό και επαγγελματικό τρόπο. Αν κάποια από τα μέλη δεν έχουν τόσο εμπειρία ή τις ικανότητες για κάτι τέτοιο, μπορούν να τους βοηθήσουν τα άλλα μέλη, ή εσωτερικά ή εξωτερικά συνεργαζόμενοι ειδικοί. Ωστόσο, βάσει αρχής, είναι δική τους ευθύνη η προώθηση της τοποθεσίας τους στη διαδρομή και οποιασδήποτε ανάπτυξής της. Αν κάποιο μέλος δεν μπορεί να ανταποκριθεί επαρκώς, παρά την εσωτερική ή εξωτερική στήριξη, αυτό μπορεί να είναι ένα πρώτο σημάδι ότι ίσως να μην ταιριάζει για τη μελισσοδιαδρομή στην πόλη σας.

Στάδιο 5: Προσδιορίστε τη συνολική ιστορία της μελισσοδιαδρομής – αυτό είναι ένα από τα πιο πολύπλοκα στάδια όλης της διαδικασίας, καθώς όλα τα μέλη της ομάδας εργασίας πρέπει να συμφωνήσουν για την ιστορία που θα λέγεται σχετικά με τη διαδρομή. Θα πρέπει να είναι ευρέως αποδεκτή, καθώς το κάθε μέλος αυτής της ομάδας θα πρέπει να «πουλάει» αυτή την ιστορία στους επισκέπτες σε καθημερινή βάση. Θα πρέπει, επίσης, να βασίζεται σε τοπικά γεγονότα και θρύλους, ώστε να είναι ενδιαφέρουσα και ελκυστική για τους επισκέπτες.

Στάδιο 6: Επισημαίνετε τις επιλεγμένες τοποθεσίες – το επόμενο στάδιο είναι ο γραφικός σχεδιασμός της μελισσοδιαδρομής, δηλαδή το λογότυπο, οι σημάνσεις, το προωθητικό υλικό και άλλα οπτικά εμπορικά στοιχεία, και μετά η επισήμανση των επιλεγμένων τοποθεσιών και σημείων με ορατές και αναγνωρίσιμες σημάνσεις. Αυτό μπορεί να ακούγεται εύκολο, αλλά σε ένα αστικό περιβάλλον όπου υπάρχουν ήδη πολλές πινακίδες και άλλα στοιχεία γραφιστικής, μπορεί να αποδειχθεί πιο δύσκολο απ' αυτό που περιμένατε. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει επίσης να αποφασίσετε να θέλετε να χρησιμοποιήσετε κώδικες QR ή άλλες οπτικές επεξηγήσεις, όπως πληροφοριακές ή εκπαιδευτικές πλακέτες, σχετικά με την τοποθεσία και τη σύνδεσή της με τη μελισσοδιαδρομή.

Στάδιο 7: Σχεδιάστε προωθητικό υλικό – θα πρέπει επίσης να αναπτύξετε τουλάχιστον κάποιου είδους προωθητικό υλικό που θα μπορείτε να μοιράζεστε. Εντός του δικτύου BeePathNet του URBACT, οι συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς αποφάσισαν να παράγουν έναν χάρτη διπλής όψης σε σχήμα Α3, με τη δική τους μελισσοδιαδρομή, ο οποίος θα περιείχε βασικές πληροφορίες σχετικά με όλες τις επιλεγμένες τοποθεσίες, καθώς και την κύρια ιστορία. Αυτή είναι μια αρκετά πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει πολλά «κόλπα» σχετικά με το περιεχόμενο και τον σχεδιασμό, τα οποία θα κάνουν τον χάρτη σας να ξεχωρίζει ανάμεσα στην πληθώρα των διαφημιστικών φυλλαδίων σε ένα κλασικό γραφείο τουρισμού. Συνεπώς, συνιστάται ανεπιφύλακτα η βοήθεια από κάποιο εσωτερικό ή εξωτερικό ειδικό.

Στάδιο 8: Δημοσίευση της μελισσοδιαδρομής – στη σημερινή τουριστική αγορά, σχεδόν κανένα τουριστικό προϊόν ή υπηρεσία δεν μπορεί να πετύχει χωρίς μια σωστά προγραμματισμένη εκστρατεία προώθησης. Μπορείτε άνετα να χρησιμοποιήσετε τα ήδη διαθέσιμα κανάλια επικοινωνίας και εργαλεία διάδοσης.

Ο καλλιτέχνης του παγωτού Roberto Leoni έχει μια συνταγή για παγωτό από μέλι φτιαγμένο αποκλειστικά από μέλι της Τσεζένα.
Πηγή: αρχείο της Gelateria Leoni

Πικνίκ στο Μαραό με εσωτερικές εμπειρίες
Συντάκτης: Pedro Fonseca

Το σπίτι μελισσοθεραπείας στο πάρκο
Anel Honey Park
Συντάκτης: Ελευθέριος Παντελάκης

Όπως και ο επικονιασμός, έτσι και οι μελισσοδιαδρομές είναι ένας συνεχώς εξελισσόμενος οργανισμός...

Τόσο παρόμοια, αλλά και τόσο διαφορετικά ταυτόχρονα!

Στάδιο 9: Σχεδιάστε τις ξεναγήσεις – άλλο ένα στάδιο που μπορεί να φαίνεται εύκολο με μια πρώτη ματιά, αλλά συνήθως αποδεικνύεται ότι απαιτεί πολλή δουλειά. Αποτελείται από τουλάχιστον τρία βασικά επιμέρους στάδια.

Πρώτον, πρέπει να σχεδιάσετε τουλάχιστον μία ή συνήθως δύο ξεναγήσεις, κατά προτίμηση σε συνεργασία με έναν αδειοδοτημένο ξεναγό. Μια έξυπνη κίνηση θα ήταν να προσφέρετε ξεναγήσεις διαφορετικής διάρκειας και με διαφορετικά επίπεδα δυσκολίας ώστε να απευθυνθείτε σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κοινό. Όπως είναι φυσικό, ο υπεύθυνος ξεναγός θα πρέπει να μπορεί να κάνει τυχόν απαραίτητες τροποποιήσεις επιτόπου, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε γκρουπ. Αν υλοποιήσετε αποτελεσματικά τα στάδια 4 και 5, αυτό θα βοηθήσει πολύ τη διαδικασία. Αν όχι, αυτό το στάδιο θα σας δώσει τη ευκαιρία να αναβαθμίσετε τα περιεχόμενα των σταδίων 4 και 5 στο επιθυμητό επίπεδο. Όταν σχεδιάζετε τις ξεναγήσεις, θα πρέπει να εστιάζετε στη συνολική ιστορία και να επιλέγετε αναλόγως τα σημεία στάσης στη διαδρομή – δεν χρειάζεται να τα συμπεριλάβετε όλα στις συντομευμένες εκδόσεις. Επίσης, όλες οι ξεναγήσεις θα πρέπει να είναι προσυμφωνημένες και να γίνονται σε συντονισμό με κάθε σημείο, πωλητή και πάροχο υπηρεσίας ξεχωριστά.

Δεύτερον, οι ξεναγοί θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί όχι μόνο για την πρακτική πλευρά και το περιεχόμενο των ξεναγήσεων, αλλά και για τις τεχνικές ερμηνείας. Είναι καλύτερα να συνεργάζεστε με τους υφιστάμενους αδειοδοτημένους ξεναγούς, καθώς αυτό θα μειώσει σημαντικά την περίοδο εκπαίδευσης και την προσπάθεια που πρέπει να καταβάλλουν και οι δύο πλευρές.

Τέλος, θα πρέπει να διασφαλίσετε ένα αξιόπιστο και καλά στημένο σύστημα για κρατήσεις και καθοδήγηση. Αυτό βρίσκεται στη καρδιά της λειτουργίας οποιασδήποτε υπηρεσίας ξεναγήσης και δεν επαφίεται στις ικανότητες και τις ευθύνες της οποιασδήποτε τοπικής αυτοδιοίκησης. Συνεπώς, μπορεί και πάλι να είναι καλό να χρησιμοποιήσετε ένα ήδη υπάρχον σύστημα από το να δημιουργήσετε κάποιο καινούργιο.

Στάδιο 10: Παρακολουθήστε την απόδοση της κάθε τοποθεσίας και του κάθε οδηγού – μέσα από αυτό το στάδιο θα μπορείτε όχι μόνο να διασφαλίζετε τη μακροπρόθεσμη εύρυθμη λειτουργία της μελισσοδιαδρομής, αλλά και να προωθείτε τη συνεχή βελτίωση και εξέλιξή της. Η παρακολούθηση της απόδοσης της κάθε τοποθεσίας και του κάθε οδηγού είναι ο μόνος τρόπος για να αναδείξετε την πραγματική ποιότητα και αναπτυξιακή προοπτική αυτής της πρωτοβουλίας στον δήμο σας. Αλλά, πάνω απ' όλα, έτσι θα έχετε και ένα σύστημα έγκαιρης ειδοποίησης για εσάς και τα μέλη της ομάδας.

Η παρακολούθηση μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Ωστόσο, από τη στιγμή που τα μέλη κάνουν όλη αυτήν τη δουλειά σε εθελοντική βάση και έχουν ένα ξεκάθαρο ιδιωτικό συμφέρον για την επιτυχία της επιχείρησής τους, ίσως ο πιο άμεσος τρόπος είναι απλώς να φροντίζετε για τη διατήρηση αυτής της σχέσης. Σε κανέναν δεν αρέσουν οι επίσημες επιθεωρήσεις, οπότε οι τακτικές επισκέψεις αυτοπροσώπως σε κάθε τοποθεσία ξεχωριστά ή κάποια ερωτηματολόγια ικανοποίησης πελατών ίσως αποτελούν καλύτερη επιλογή.

Στάδιο 11: Εξελιχθείτε και προσαρμοστείτε σε νέες συνθήκες – αυτό είναι ένα εύλογο στάδιο σε οποιαδήποτε διαδικασία ανάπτυξης. Από τη στιγμή που θα καθορίσετε μια μελισσοδιαδρομή, θέλετε να τη δείτε να πετυχαίνει, να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται. Όμως, όλα αυτά θα πρέπει φυσιολογικά να συμβούν εφόσον η τοπική ομάδα εργασίας -τοπική ομάδα στήριξης του URBACT- πραγματοποιεί τακτικές συνελεύσεις και λειτουργεί όπως αναμένεται. Αναμφισβήτητα, υπάρχουν πάντοτε εξωτερικοί παράγοντες πέραν του ελέγχου μας. Ωστόσο, αν έχετε φτάσει μέχρι εδώ, ξέρετε ότι ο ενθουσιασμός και ο εθελοντισμός μπορούν να σας πάνε μακριά.

Ορισμένες ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ τελευταίες συμβουλές και ορισμένα «κόλπα»

Παρά τις παραπάνω επεξηγήσεις, υπάρχουν μερικά ακόμα πολύ σημαντικά πράγματα που θα πρέπει να λάβουμε υπόψη αν θέλουμε να στήσουμε μια μελισσοδιαδρομή σε έναν δήμο σύμφωνα με τις ορθές πρακτικές του έργου BEE PATH.

Συνδέστε τη μελισσοδιαδρομή με τα στοιχεία της τοπικής ταυτότητας – Από τη μία είναι σημαντικό να κάνετε αυτοκριτική και να είστε ρεαλιστικοί σε αυτό το σημείο και να παραδεχθείτε ότι το θέμα της αστικής μελισσοκομίας είναι πολύ ιδιαίτερο, και, γι' αυτό, είναι πολύ πιθανό να μην προσελκύσει πολλούς επισκέπτες από την αρχή. Από την άλλη, προσφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία σε οποιαδήποτε ξενάγηση λόγω της μοναδικής ιστορίας της και του διαφορετικού τρόπου που μια πόλη μπορεί να παρουσιαστεί στους επισκέπτες της. Γι' αυτό, δεδομένης της μέχρι τώρα εμπειρίας των πόλεων του δικτύου BeePathNet, συνιστάται ανεπιφύλακτα τουλάχιστον μία εκδοχή των ξεναγήσεων στη μελισσοδιαδρομή να περιλαμβάνει τα πιο βασικά στοιχεία μιας κλασικής τουριστικής επίσκεψης στην πόλη σας. Με αυτό τον τρόπο μπορείτε να διευρύνετε το φάσμα των πιθανών ενδιαφερόμενων επισκεπτών και να επεκτείνετε την εμβέλεια της μελισσοδιαδρομής σας.

Η μελισσοδιαδρομή της κάθε πόλης θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και να αποκτήσει τη δική της ταυτότητα!

Μακροπρόθεσμη διαχείριση της μελισσοδιαδρομής – Η αλήθεια είναι πως το στήσιμο μιας τέτοιας δομής είναι μια διαδικασία με αρκετές προκλήσεις. Ωστόσο, από τη στιγμή που θα έχετε δημιουργήσει επιτυχώς τη διαδρομή και θα έχετε συγκεντρώσει μια ομάδα μελών, η εξίσου δύσκολη δουλειά για τη μακροπρόθεσμη διαχείριση του έργου έχει μόλις αρχίσει. Κάποιος θα πρέπει να διαχειρίζεται το έργο, να συντονίζει όλα τα σημεία ενδιαφέροντος της διαδρομής, να παρακολουθεί την ποιότητα της εμπειρίας και την ικανοποίηση των επισκεπτών, να σκέφτεται για το μέλλον του έργου και την περαιτέρω ανάπτυξή του, κ.λπ. Γι' αυτό είναι και συνετό και απαραίτητο να συμφωνήσετε εκ των προτέρων για το μοντέλο διαχείρισης, τους ρόλους, τις αρμοδιότητες και τη χρηματοδότηση.

Διατηρήστε τη μελισσοδιαδρομή ανοιχτή για νέα ενδιαφερόμενα μέρη – λόγω του χαρακτήρα αυτού του έργου που μοιάζει πολύ με ΜΚΟ, η μελισσοδιαδρομή θα πρέπει να παραμένει ανοιχτή για νέα ενδιαφερόμενα μέρη από τη στιγμή που θα έχει μια οργανική πορεία ανάπτυξης, θα μπορεί να τροποποιείται και να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες και, συνακολούθως, θα έχει διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη επιβίωσή της. Γι' αυτό και η μακροπρόθεσμη διαχείριση και ο συντονισμός είναι τόσο απαραίτητα στοιχεία.

Αφήστε τη μελισσοδιαδρομή να βρει τον δρόμο της – Αυτό το σημείο είναι εξίσου σημαντικό με τα προηγούμενα, καθώς θα πρέπει να θυμόμαστε ότι οποιαδήποτε μελισσοδιαδρομή, σε οποιαδήποτε πόλη, θα πρέπει να βρει τη δική της ταυτότητα και τον δρόμο της. Όλες οι προαναφερθείσες ιδέες λειτουργούν στο δικό τους περιβάλλον και μπορεί να μην είναι κατάλληλες για την πόλη σας.

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

Παραδείγματα συνεχιζόμενης συνεργασίας με ενδιαφερόμενα μέρη σε βασικά τουριστικά ζητήματα (σελίδα 122) και επαγγελματική καθοδήγηση για το έργο BEE PATH (Ξεναγοί και Ξεναγήσεις, σελίδα 127) στη Λουμπλιάνα, καθώς και περιπτωσιολογική μελέτη στη Νέα Προποντίδα (σελίδα 131).

5.

Μελισσοκομικά προϊόντα στη μελισσοδιαδρομή

Ατελείωτες δυνατότητες για καινοτομία και δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας

Μελίσι στην ταράτσα του B&B Hotel Park στη Λουμπλιάνα
Συντάκτης: Luka Dakskobler

Πώς ταιριάζουν τα μελισσοκομικά προϊόντα στη μελισσοδιαδρομή;

Στα προηγούμενα κεφάλαια είπαμε πολλά για τις διάφορες προσεγγίσεις για την αρχική κινητοποίηση της τοπικής ομάδας εργασίας, δηλαδή των μελών της τοπικής ομάδας στήριξης του URBACT, και για το πώς να τους δώσετε κίνητρα για να συμμετάσχουν στη συνεργασία και να παραμείνουν σε βάθος χρόνου. Για να πούμε την αλήθεια, όλες αυτές οι προκλήσεις προκύπτουν από την ίδια βασική πρόκληση που δεν είναι άλλη από την κατανόηση των λόγων που επιλέγουν τα μέλη να συμμετάσχουν, όπως και των στόχων και των φιλοδοξιών τους.

Η ικανότητα για τη δημιουργία νέων προϊόντων, τη βελτίωση των ήδη υπάρχοντων και τη συνένωση δυνάμεων για από κοινού εκστρατείες και εκδηλώσεις προώθησης είναι από τα πιο σημαντικά θέλητρα για τα περισσότερα μέλη. Αυτό είναι το πιο σημαντικό δέλεαρ ή «καρότο», το οποίο μόνο εν συντομία αναφέρθηκε μέχρι τώρα. Συνακολούθως, αυτό καθιστά τα μελισσοκομικά προϊόντα μία από τις κορυφαίες προτεραιότητες κατά τη συνεργασία με τα τοπικά μέλη.

Ορισμένα μέλη της τοπικής ομάδας εργασίας έχουν ενταχθεί σε αυτήν τη σύμπραξη με ήδη υπάρχοντα προϊόντα, ειδικά οι μελισσοκόμοι, ή με κάποιες πιο «δουλεμένες» ιδέες που θα ήθελαν να προωθήσουν μέσω της ομάδας. Αυτό, στην πραγματικότητα, είναι πολύ καλό, καθώς έτσι δίνεται η δυνατότητα να αναγνωριστούν οι ιστορίες επιτυχίας και να χρησιμοποιηθούν ως βάση για περαιτέρω οικοδόμηση γύρω τους, άρα και για ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μελών. Προσδίδει, επίσης, έναν επιχειρηματικό χαρακτήρα στην κατά κύριο λόγο εθελοντική βάση του έργου.

Παρόλα αυτά, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον είναι σημαντικό να χαράσσονται σαφείς διαχωριστικές γραμμές ή όρια ανάμεσα στην εθελοντική εργασία σε σχέση με τη μελισσοδιαδρομή.

Η ανάπτυξη νέων προϊόντων σε συνδυασμό με κοινές εκστρατείες προώθησης είναι από τα πιο σημαντικά θέλητρα για τα περισσότερα μέλη της τοπικής ομάδας στήριξης του URBACT.

Επιδόρπιο με βάση το μέλι, εμπνευσμένο από το έργο BEE PATH
Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο BeePathNet

μή και στην εργασία που σχετίζεται με τα ιδιωτικά επιχειρηματικά συμφέροντα. Είναι επίσης πολύ σημαντικό να υπάρχει ένας ανοιχτός και συνεχής διάλογος ώστε να επιτευχθεί μια συνολική κατανόηση και ομοφωνία σχετικά με αυτά τα όρια εντός της ομάδας εργασίας – γνωστή επίσης και ως τοπική ομάδα του URBACT.

Αναφορικά με αυτό, είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η ανάπτυξη ενός μελισσοκομικού προϊόντος συνήθως ξεκινά μόνον αφότου δημιουργηθεί ένα θετικό, δημιουργικό και ευνοϊκό περιβάλλον εντός της ομάδας εργασίας. Αυτό συμβαίνει μόνον όταν τα μέλη γνωριστούν, επικοινωνούν κανονικά και υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ τους, ώστε να αρχίσουν να εναρμονίζουν τους δικούς τους στόχους και φιλοδοξίες με τη συνολική ιστορία της μελισσοδιαδρομής. Αυτό είναι επίσης κάτι που δεν θα πρέπει να ξεκινήσει με κάποιον τεχνητό τρόπο.

Τουναντίον, πρόκειται για μια δυναμική που αρχίζει να εμφανίζεται ως ένα εύλογο βήμα προς τα εμπρός κατά τη διάρκεια των συνελεύσεων των μελών.

Επίσης, δεν θα πρέπει να αγνοούμε πολλές από τις βασικές αρχές, όπως, για παράδειγμα, «οι γνώσεις πρέπει να μοιράζονται», «αναπτυσσόμαστε όλοι μαζί», «καμία ιδέα δεν παραμερίζεται», «μικρή εφοδιαστική αλυσίδα», «προωθήστε τα μέλη της τοπικής ομάδας στήριξης URBACT», οι οποίες περιγράφονται λεπτομερώς σε προηγούμενα κεφάλαια. Αυτές οι αρχές είναι καθοριστικές για τη δημιουργία μιας καλής ατμόσφαιρας εντός της ομάδας εργασίας.

Κατά τη διαδικασία μεταφοράς του δικτύου BeePathNet του URBACT, οι συνεργαζόμενες πόλεις συνειδητοποίησαν ότι το χρονικό διάστημα που απαιτούσαν για να φτάσουν στο ίδιο σημείο διέφερε σημαντικά από τη μια τοπική ομάδα στήριξης του URBACT στην άλλη, κάτι που μερικές φορές οφειλόταν σε πολλούς παράγοντες, αλλά κυρίως στη φιλοδοξία των μελών και στην προνοητικότητα του συντονιστή του έργου.

Για παράδειγμα, στη Λουμπλιάνα, η συντονίστρια κατάλαβε ότι οι μελισσοκόμοι δεν είχαν τον απαραίτητο χώρο ούτε τις ευκαιρίες για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και να συζητήσουν. Έτσι, από την αρχή, το έργο BEE PATH τους έδωσε τη δυνατότητα, όπως και στις ενώσεις τους, να μπορούν να συζητούν τις σημαντικές ευκαιρίες και τα προβλήματα που θέτει η αστική μελισσοκομία, μέσα σε ένα φιλικό και προσιτό περιβάλλον. Βρέθηκαν, υλοποιήθηκαν και προωθήθηκαν λύσεις οι οποίες προσέλκυσαν νέα μέλη με νέες ιδέες. Με αυτό τον τρόπο, η πλατφόρμα επικοινωνίας εξελίχθηκε σε μια πλατφόρμα ανάπτυξης, μέσα από την οποία αυξήθηκε η ζήτηση για νέα μελισσοκομικά προϊόντα και υπηρεσίες. Επίσης, έδωσε ώθηση για νέες εκστρατείες ευαισθητοποίησης και για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών προοπτικών σχετικά με το θέμα. Φυσικά, η κατάσταση στην πόλη σας μπορεί να είναι διαφορετική και ίσως να πρέπει να επινοήσετε διαφορετικά «δέλεαρ», αλλά, και πάλι, μπορείτε εύκολα να τροποποιήσετε και να εφαρμόσετε αυτήν τη λογική.

Θα πρέπει, επίσης, να μπορείτε να κάνετε ρεαλιστικές εκτιμήσεις για τις ικανότητες και τις δεξιότητες των μελών της τοπικής ομάδας στήριξης του URBACT σχετικά με την υλοποίηση των ιδεών τους. Αν καταφέρετε να το κάνετε αυτό, θα μπορείτε να αναγνωρίσετε κενά στις γνώσεις ή στις ικανότητές τους και να τους παρέχετε αποτελεσματικά τη στήριξη που χρειάζονται. Αν σας βλέπουν ως έναν υποστηρικτικό συνεργάτη που έχει γνώσεις και είναι πρόθυμος να συνεισφέρει και να μοιραστεί τις γνώσεις του, χωρίς δισταγμό, το περιβάλλον θα είναι ακόμα πιο ελκυστικό για τα μέλη.

Πώς θα μπορούσε, λοιπόν, μια πόλη να στηρίξει τα μέλη της ομάδας εργασίας, να χτίσει τις ικανότητές τους και να συμβάλει στην επιχειρηματική τους επιτυχία; Πρώτον, πρέπει να αναγνωριστεί ότι δεν είναι κακό να χτίζεις τις ικανότητες των πολιτών εφόσον αυτό βασίζεται στην ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και στην πληροφορία. Στη συνέχεια, θα πρέπει να οργανωθούν κατάλληλες και αποτελεσματικές δραστηριότητες για την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους. Τέλος, σημαντική είναι η στήριξη της υλοποίησης και της εκτέλεσης των ιδεών τους.

Όλα αυτά τα στάδια μπορούν εύκολα να αναπτυχθούν ακόμα και εκτός ενός πλαισίου σύμπραξης, όπως το BEE PATH, αλλά τέτοιου είδους ανάγκες των πολιτών δυστυχώς σπανίως αναγνωρίζονται ή διαπιστώνονται ως σχετικές και σημαντικές προς όφελος της ίδιας της πόλης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον το δίκτυο BeePathNet του URBACT προσφέρει μια πολύ καλή ευκαιρία στις πόλεις να αναγνωρίσουν κενά στις δεξιότητες και να αναπτύξουν και να τρέξουν προγράμματα οικοδόμησης δεξιοτήτων από τα οποία μπορούν να ωφεληθούν οι πολίτες. Τα μαθήματα που πήραμε από τη διαδικασία μεταφοράς εξακολουθούν να είναι σχετικά και μπορούν να αξιοποιηθούν από άλλες πόλεις.

Ωστόσο, τα μέλη δεν πρέπει να ξεχνάνε και τις δικές τους ευθύνες. Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο από την αρχή ότι τα μέλη της ομάδας εργασίας είναι υπεύθυνα για τη δική τους δημιουργική διαδικασία και για τη σκληρή δουλειά που αυτή απαιτεί, όπως και για την επιτυχία ή αποτυχία των δικών τους ιδεών. Έτσι μπορεί να καθοριστεί μια σαφής ανάληψη ευθυνών.

Ο ρόλος της πόλης σε αυτήν τη διαδικασία είναι να λειτουργεί ως διαμεσολαβητής, να δημιουργεί δίκτυα, να συντονίζει την ομάδα και να παρέχει στήριξη.

Γευστική δοκιμή μελιού σε συνδυασμό με τυριά, συνεργασία μεταξύ της μελισσοκομικής ένωσης του Μπέργκαμο με το τυροκομείο Branzi
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet Reloaded

Κατάστημα γυναικείου συνεταιρισμού με τυπικά χειροποίητα προϊόντα της Βουλγαρίας
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet Reloaded

Το σπίτι στη φύση «Zlatna greda» όπου οι επισκέπτες μπορούν να συμμετάσχουν σε πράσινες δραστηριότητες σχετικά με τη φύση
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet Reloaded

Με ποιον τρόπο ο δήμος της Λουμπλιάνα στηρίζει τους επιχειρηματίες του;

Η στήριξη για την οικοδόμηση επιχειρηματικών δεξιοτήτων που παρέχει η Λουμπλιάνα δεν είναι αποτέλεσμα της ορθής πρακτικής του BEE PATH. Ακόμα κι αν ένας εξωτερικός παρατηρητής μπορούσε εύκολα να συμπεράνει ότι το έργο BEE PATH αποτελεί την κορωνίδα των αποτελεσμάτων που έχουν αποφέρει σχεδόν 20 χρόνια διαδικασιών στήριξης για την οικοδόμηση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των πολιτών που προσφέρει ο δήμος της Λουμπλιάνα, δεν τίθεται θέμα περί αυτού.

Όλα ξεκίνησαν με το ευρέως αποδεκτό συμπέρασμα ότι η Λουμπλιάνα έπρεπε να ενισχύσει τη διατροφική αυτάρκειά της, από το οποίο αμέσως προέκυψε η συνειδητοποίηση ενός συγκεκριμένου προβλήματος, δηλαδή της περιορισμένης διαφοροποίησης των πηγών εισοδήματος των αγροτών, αλλά και του χαμηλού επιπέδου των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των αγροτών. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, ήδη από το 2004, η Λουμπλιάνα ανέπτυξε το πρώτο πρόγραμμα οικοδόμησης επιχειρηματικών δεξιοτήτων για τους αγρότες και τα μέλη των οικογενειών τους. Η προσοχή ήταν ιδιαίτερως στραμμένη προς τους νέους αγρότες ως μελλοντικοί ιδιοκτήτες αγροτικών εκτάσεων.

Πρώτες απόπειρες

Τα κενά και οι ανάγκες αναγνωρίστηκαν με βάση τις υπάρχουσες γνώσεις και μια εκτίμηση της τεχνογνωσίας. Με τη στήριξη του Bojan Ružič, εξωτερικού ειδικού ανάπτυξης επιχειρηματικών δεξιοτήτων, η συντονίστρια του BEE PATH Maruška Markončič μπόρεσε να δημιουργήσει ένα μονοετές εκπαιδευτικό πρόγραμμα, χωρισμένο σε τρεις ενότητες. Η συνολική ιδέα ήταν ο κάθε συμμετέχοντας να αναπτύξει επιχειρηματικές δεξιότητες, αλλά και, παράλληλα, και υπό την επίβλεψη ειδικών, να αναπτύξει σταδιακά και τη δική του επιχειρηματική ιδέα σε σημείο που αυτή θα έβγαине στην αγορά και θα επιβίωνε σε βάθος χρόνου. Το πρώτο πρόγραμμα οικοδόμησης δεξιοτήτων ονομάστηκε «Από την επιχειρηματική ιδέα στην επιτυχία».

Περισσότεροι από 200 αγρότες κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε αυτό το πρόγραμμα, από τους οποίους 15 συμφώνησαν, τελικά, να λάβουν μέρος. Και από αυτούς, οι 10 το ολοκλήρωσαν με επιτυχία. Καθώς το πρόγραμμα προχωρούσε, αναβαθμίστηκε, και η λειτουργία του παρατάθηκε μέχρι το 2006. Ωστόσο, μόνο τρεις αγρότες συνέχισαν στο αναβαθμισμένο πρόγραμμα και μόνο ένας το ολοκλήρωσε με επιτυχία. Παρόλα αυτά, όλοι οι συμμετέχοντες σημείωσαν σαφή πρόοδο στις καθημερινές ενασχολήσεις τους και βελτίωσαν τις επιχειρηματικές δεξιότητές τους σύμφωνα, προφανώς, με τις φιλοδοξίες τους.

Βελτιώσεις

Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε, το πρόγραμμα οικοδόμησης δεξιοτήτων ανανεώθηκε και βελτιώθηκε. Τότε χωρίστηκε σε τέσσερις ενότητες, κάθε μία εκ των οποίων αντιστοιχούσε σε ένα στάδιο ανάπτυξης.

Ανάμεσα σε περισσότερους από 700 αγρότες, 27 ανταποκρίθηκαν και ολοκλήρωσαν το πρώτο στάδιο ανάπτυξης. Οι 17 από αυτούς συνέχισαν και ολοκλήρωσαν και το δεύτερο στάδιο. Το τρίτο στάδιο ολοκλήρωσαν με επιτυχία 10 αγρότες, ενώ τέσσερις από αυτούς ολοκλήρωσαν με επιτυχία το τέταρτο και τελευταίο στάδιο του προγράμματος.

Οι τέσσερις αγρότες που ολοκλήρωσαν το πλήρες πρόγραμμα, όπως και οι έξι που ολοκλήρωσαν το τρίτο στάδιο, είδαν σημαντική αλλαγή και κατάφεραν να πετύχουν τους στόχους τους στο ακέραιο. Αυτό απέδειξε ότι το πρόγραμμα είχε θετική επίδραση, εφόσον υπήρχε επαρκής δέσμευση από τους συμμετέχοντες. Οι περισσότεροι από αυτούς κυκλοφόρησαν με επιτυχία νέα προϊόντα στην αγορά ή κατάφεραν να επαναπροσδιορίσουν την επαγγελματική κατεύθυνσή τους και να διαφοροποιήσουν την επιχείρησή τους.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα επιχειρηματικότητας της Λουμπλιάνα αναπτύχθηκε μέσα από μια εικοσαετή διαδικασία οικοδόμησης των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των πολιτών.

Το μουσείο Schoen στο Σοσνόβιεκ φιλοξενεί
διαφόρων ειδών εργαστήρια
Συντάκτης: Edyta Wykurz

Ιδρυτές του BEEing μαζί με το έργο B-Box
Πηγή: αρχείο του BEEing

Εργαστήριο στο κατάστημα Dolmen στο Αμαράντε
Πηγή: Dolmen

Υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα επιχειρηματικότητας της Λουμπλιάνα

Μετά από το 2008, το πρόγραμμα οικοδόμησης δεξιοτήτων διακόπηκε καθώς οι υπεύθυνοι του προγράμματος έκριναν ότι είχε ανταποκριθεί με επιτυχία την αποστολή του, αλλά δεν υπήρχε πλέον ενδιαφέρον, τουλάχιστον όχι σε επαρκές επίπεδο για να δικαιολογήσει τη συνέχισή του. Ταυτόχρονα, οι υπεύθυνοι του προγράμματος είχαν μάθει πολλά από αυτή την πρώτη απόπειρα και κατάλαβαν ότι οι διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούσαν να προσελκύσουν περισσότερους συμμετέχοντες και να αποφέρουν καλύτερα αποτελέσματα.

Το 2014, ο δήμος της Λουμπλιάνα αποφάσισε ότι ήταν καιρός να αναδομηθεί και να ξεκινήσει εκ νέου το πρόγραμμα οικοδόμησης δεξιοτήτων. Εκείνη τη φορά, όμως, ήρθε για να συνδράμει στον σκοπό το Κέντρο Δημόσιας Εκπαίδευσης της Λουμπλιάνα (Cene Štupar – CILJ), ένας από τους μεγαλύτερους οργανισμούς στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων της Σλοβενίας.

Δημιουργήθηκε ένα πρόγραμμα οικοδόμησης δεξιοτήτων δύο σταδίων, το οποίο εστίαζε σε διαφορετικές ομάδες-στόχο, συγκεκριμένα σε νέους κάτω των 30 ετών και σε μεγαλύτερους άνω των 50 ετών οι οποίοι ήθελαν να ξεκινήσουν μια νέα επιχείρηση ή να διαφοροποιήσουν μια ήδη υπάρχουσα.

Πραγματοποιήθηκε ένας προκαταρκτικός κύκλος μαθημάτων με τίτλο «Επιχειρηματικές ιδέες με κοινωνικό αντίκτυπο στην επαρχία» προκειμένου να αναγνωρίσει και να προσελκύσει όσο το δυνατόν καλύτερες επιχειρηματικές ιδέες. Διατηρήθηκαν τα περισσότερα θέματα από το αρχικό πρόγραμμα, αλλά έγιναν πολύ πιο ευέλικτα και ενσωμάτωναν δύο σημαντικά νέα στοιχεία:

- Μια εκπαιδευτική προσέγγιση επάνω στη δουλειά.
- Τη σύγχρονη επιχειρηματική αρχή «η εταιρεία ανήκει σε σένα ή ανήκεις εσύ στην εταιρεία σου;»
- Αυτό σημαίνει ότι οι συμμετέχοντες επεξεργάζονταν συνεχώς της επιχειρηματικές ιδέες τους, βελτιώνοντάς τις καθώς προχωρούσε το πρόγραμμα.

Τα δύο στάδια πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις αναγνωρισμένες ανάγκες, ή κάθε λίγα χρόνια. Η τελευταία φορά ήταν το 2015, όπου πάνω 300 άτομα κλήθηκαν απευθείας να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, για το οποίο υπήρξε επίσης δημόσια διακήρυξη μέσω επίσημων καναλιών επικοινωνίας και πλατφορμών επαγγελματικής κατάρτισης. Τελικά, 12 άτομα συμμετείχαν, εκ των οποίων τα οκτώ ολοκλήρωσαν με επιτυχία το σύνολο του προγράμματος και ανέπτυξαν τις δικές τους επιχειρηματικές ιδέες, σύμφωνα με τις προσδοκίες τους.

Από την πλευρά της ορθής πρακτικής του BEE PATH, είναι σημαντικό να τονίζεται ότι αρκετές επιχειρηματικές ιδέες και προϊόντα, τα οποία αποτελούν σημαντικό μέρος του έργου BEE PATH στη Λουμπλιάνα, αναπτύχθηκαν απευθείας μέσω αυτού του προγράμματος. Για παράδειγμα:

- Νοικιάστε ένα μελίσσι, από τον Gorazd Trušnovac,
- Μελισσοκομικός τουρισμός Žerjal, από την εταιρεία Beekeeping Žerjal,
- Μελισσοθεραπεία Slanc, από την εταιρεία Beekeeping Slanc,
- Μελισσοκομικός κήπος στον αστικό οπωρώνα Grba της Λουμπλιάνα, μαζί με όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα που ανέπτυξε η Nina Ilič.

Μελίσσι επίδειξης στην Barabás Villa
Πηγή: Hegyvidek – 12ο Δημοτικό Διαμέρισμα Βουδαπέστης

Πάγκος της Runas Hidromel σε έκθεση
Πηγή: Runas Hidromel

Οξύμελι – ένα νέο προϊόν της
Passion Honey
Συντάκτης: Βασίλειος Τσιγγάνος

Για την παροχή περαιτέρω στήριξης, αναπτύχθηκε ένα πρόγραμμα στήριξης επιχειρήσεων με κοινωνικό αντίκτυπο (FERFL) από το Κέντρο Δημόσιας Εκπαίδευσης της Λουμπλιάνα, Cene Štupar. Σχεδιάστηκε ως μία αυτόνομη πρωτοβουλία, αλλά λειτουργεί ως μια λογική συνέχεια του προγράμματος που αναφέρθηκε προηγουμένως. Βασιζόταν στα ακόλουθα στάδια:

- Στάδιο 1 – Πραγματοποιήθηκε μια δημόσια προκήρυξη προς ανεύρεση των καλύτερων επιχειρηματικών ιδεών με κοινωνικό αντίκτυπο.
- Στάδιο 2 – Οι ενδιαφερόμενοι συμμετείχαν σε τριήμερο έναρξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για νέους επιχειρηματίες.
- Στάδιο 3 – Οι συμμετέχοντες που επιλέχθηκαν έλαβαν, μέσα στους επόμενους τρεις μήνες, 120 ώρες εκπαίδευσης σχετικά με την επιχειρηματική επιτυχία υπό τον τίτλο «Η πρόκληση της επαρχίας».
- Στάδιο 4 – Στους υπόλοιπους συμμετέχοντες δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχουν σε ένα πρόγραμμα τριών μηνών υπό τον τίτλο «Επιχειρηματικός συνεργατικός χώρος», το οποίο εστίαζε στην περαιτέρω ανάπτυξη των επιχειρηματικών τους ιδεών και δεξιοτήτων.

Μπορείτε να βρείτε μια πιο λεπτομερή περιγραφή των υφιστάμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων επιχειρηματικότητας της Λουμπλιάνα στο κεφάλαιο 3 της πλήρους έκδοσης των κατευθυντήριων γραμμών «Στάδια εξέλιξης μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες» (βλ. σελίδα 151).

Η σημασία της επικοινωνίας, των κοινών προωθητικών ενεργειών και εκδηλώσεων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, ένα από τα πιο σημαντικά και δύσκολα στάδια σε οποιαδήποτε διαδικασία ανάπτυξης προϊόντος είναι το στάδιο της προώθησης. Απαιτούνται ειδικές δεξιότητες για την προώθηση, η σημασία της οποίας δεν θα πρέπει να υποτιμάται, διαφορετικά μπορεί να καταλήξετε να έχετε ένα υπέροχο προϊόν, το οποίο τελικά να μην πουλάει και να εγκαταλειφθεί επειδή ο παραγωγός του δεν αναγνώρισε ή δεν είχε επαρκείς δεξιότητες για να ξεπεράσει αυτό το εμπόδιο.

Γι' αυτό είναι ουσιώδες να δώσετε έμφαση στην απάντηση των ακόλουθων ερωτημάτων:

Σε ποιον πουλάω το προϊόν;

Οι παραγωγοί πρέπει να αναγνωρίσουν ποιο είναι το βασικό κοινό στο οποίο στοχεύουν για να πουλήσουν το προϊόν τους, καθώς όλες οι ενέργειες επικοινωνίας και προώθησης που θα ακολουθήσουν πρέπει να είναι σχεδιασμένες με γνώμονα αυτό το κοινό.

Τι ψάχνει το κοινό-στόχος μου;

Δεύτερον, οι παραγωγοί πρέπει να κατανοούν τη νοοτροπία, τις ανάγκες, τις προσδοκίες και τις συνήθειες του κοινού-στόχου, καθώς ίσως να χρειαστεί να τροποποιήσουν περαιτέρω ή να βελτιώσουν το προϊόν σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία. Αυτό θα κάνει το προϊόν αμέσως πιο ελκυστικό για τους πιθανούς πελάτες.

Ποια κανάλια επικοινωνίας και ποιους τύπους επικοινωνίας προτιμά το βασικό κοινό στο οποίο στοχεύω;

Είναι πολύ σημαντικό να απαντηθεί αυτό το ερώτημα, καθώς οι εκστρατείες προώθησης και η επικοινωνία με τους πιθανούς πελάτες μπορούν να πάρουν διάφορες μορφές. Οι διαφορετικές κατηγορίες πελατών, όπως νέοι, ηλικιωμένοι, άνδρες, γυναίκες και ούτω καθεξής, ανταποκρίνονται διαφορετικά σε διάφορες επιλογές. Αυτός είναι ο λόγος που οποιαδήποτε προωθητική ενέργεια μπορεί να αποτύχει αν ο παραγωγός αποφασίσει να χρησιμοποιήσει λανθασμένα κα-

Η «Ημέρα Μελιού» λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο των εορτασμών για την επαρκεία στο φεστιβάλ της πόλης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη του BEE PATH μπορούν να προσφέρουν τα προϊόντα τους στους πολίτες Συντάκτης: Luka Dakskobler

Χτίζεις το καλό σου όνομα μια ζωή, αλλά μπορείς να το χάσεις σε μια στιγμή!

νάλια ή τρόπους επικοινωνίας και προώθησης. Συνεπώς, είναι συνετό να αφιερώσετε χρόνο για να βρείτε τις κατάλληλες απαντήσεις σε αυτό το ερώτημα αντί να σπαταλάτε ενέργεια και χρήματα σε κακά σχεδιασμένες εκστρατείες προώθησης.

Ποια είναι η αγοραστική δύναμη του βασικού κοινού στο οποίο στοχεύω;

Αυτό είναι ένα ερώτημα το οποίο θέτουν αυτομάτως οι παραγωγοί στον εαυτό τους όταν προσπαθούν να προσδιορίσουν την τιμή του προϊόντος ή της υπηρεσίας τους. Ωστόσο, πολλοί από αυτούς βασίζουν την αξία του προϊόντος σε έναν απλό υπολογισμό «κόστος παραγωγής συν το επιθυμητό κέρδος» ή απλώς χρησιμοποιούν τις τρέχουσες τεχνικές της αγοράς για τον καθορισμό της τιμής. Πολύ συχνά ξεχνάνε ότι η αγοραστική δύναμη των πιθανών πελατών τους μπορεί να επηρεάσει την τιμή του προϊόντος τους με οποιονδήποτε από τους εξής τρεις τρόπους:

- Τους δίνεται η δυνατότητα να αυξήσουν την τιμή του προϊόντος αν οι πελάτες είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερα από την αρχικά αποφασισμένη τιμή.
- Τους αναγκάζει να μειώσουν το επιθυμητό κέρδος επειδή οι πιθανοί πελάτες τους απλώς δεν έχουν αρκετά χρήματα.
- Τους παρέχει τη δυνατότητα να προσαρμόσουν την ποιότητα, την ποσότητα ή τον σχεδιασμό του προϊόντος προκειμένου να ληφθεί η σωστή ισορροπία ανάμεσα στην ποιότητα και στην τιμή του προϊόντος και στην αγοραστική δύναμη των πιθανών πελατών.

Ανεξάρτητα από την επιλογή που θα γίνει, αυτό είναι ένα σημαντικό στάδιο που συχνά παραβλέπεται.

Πώς μπορώ να συλλέξω πληροφορίες από τους πελάτες μου;

Αυτό έχει να κάνει αποκλειστικά με την παρακολούθηση, όχι μόνο για την ικανοποίηση των πελατών αλλά και για τα σχόλια και τις ιδέες τους για βελτίωση. Χωρίς συνεχή επικοινωνία με τους πελάτες και παρακολούθηση της ανταπόκρισής τους στο προϊόν, ο παραγωγός μπορεί να χάσει σημαντικές ευκαιρίες για να βελτιώσει το προϊόν, να το προσαρμόσει και βελτιστοποιήσει σύμφωνα με τις ανάγκες των πελατών. Η επικοινωνία δίνει, επίσης, τη δυνατότητα στον παραγωγό να λαμβάνει εγκαίρως ειδοποιήσεις όταν κάτι πάει στραβά ώστε να μπορεί να αντιδρά γρήγορα και αποτελεσματικά. Χωρίς αυτό, οποιοδήποτε προϊόν είναι πολύ πιο ευάλωτο και πιθανό να αποτύχει. Όπως λέει και ένα παλιό ρητό, «χτίζεις το καλό σου όνομα μια ζωή, αλλά μπορείς να το χάσεις σε μια στιγμή»!

Πώς μπορώ να βελτιώσω το προϊόν μου ή να δημιουργήσω ένα νέο προϊόν;

Το προηγούμενο στάδιο προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να κάνετε τους πελάτες να δουλέψουν για εσάς και να σας παρέχουν ιδέες για πιθανή βελτίωση του προϊόντος ή για δημιουργία ενός νέου προϊόντος.

Είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη ότι αυτή η ενότητα δεν περιλαμβάνει την επικοινωνία και την προώθηση, καθώς αυτές είναι ξεχωριστές δεξιότητες. Ωστόσο, το δίκτυο BeePathNet του URBACT μπορεί να προσφέρει τα ακόλουθα βασικά έγγραφα επικοινωνίας ως παραδείγματα ορθής πρακτικής:

- Σχέδιο επικοινωνίας του δικτύου BeePathNet
- Κατευθυντήριες γραμμές επικοινωνίας του δικτύου BeePathNet

Αυτό δεν αποτελεί παράδειγμα σχεδίου επικοινωνίας και προώθησης για ένα συγκεκριμένο προϊόν για τη μεταφορά της ορθής πρακτικής της Λουμπλιάν. Παρόλα αυτά, η λογική και πολλά από τα αναφερθέντα στάδια ανάπτυξης περιέχουν μεθόδους και προτεινόμενες λύσεις που μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε προϊόντος. Συνιστάται για εσάς να αναζητήσετε χειροπιαστά παραδείγματα βέλτιστων περιπτώσεων ή κάποια σχετική εκπαίδευση για να βελτιώσετε αυτές τις σημαντικές δεξιότητες.

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

εδώ θα βρείτε αρκετές ιστορίες επιτυχίας του έργου BEE PATH στη Λουμπλιάν (σελίδα 159), καθώς και τέσσερις περιπτώσιολογικές μελέτες για μελισσοκομικά προϊόντα – Τσεζένα (σελίδα 165) και Μπίνγκκοστς (σελίδα 171), Hegynidék (σελίδα 177), Νέα Προποντίδα (Μπίνγκκοστς 182) και Αμαράντε (σελίδα 187). Επιπλέον, περιγράφεται ο εννοιολογικός σχεδιασμός της προώθησης και των σημείων πώλησης ενός τοπικού προϊόντος (σελίδα 196).

6.

Ευαισθητοποίηση

Από ένα απλό έργο σε ένα αστικό κίνημα φιλικό προς τις μέλισσες

Τριγυρίζοντας με μια μέλισσα
Συντάκτης: Luka Dakskobler

Πώς ξεκίνησαν όλα

Το URBACT απένειμε στο έργο BEE PATH της Λουμπλιάνα το βραβείο ορθής πρακτικής λόγω της προσέγγισης που ακολούθησε για την ευαισθητοποίηση. Η επιτυχία του έργου έγκειται στη σύνδεση των διαφόρων τοπικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως ντόπιους μελισσοκόμους και τις ενώσεις τους, πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και υγειονομικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και ΜΚΟ, καθώς και ανθρώπους που ενδιαφέρονται για τη μελισσοκομία και την ανάπτυξή της σε αστικές περιοχές.

Η κύρια εργασία των μελών της ομάδας BEE PATH είναι να προωθούν διαφορετικές δραστηριότητες σε σχέση με την αστική μελισσοκομία και τη συνύπαρξη με τις μέλισσες στη Λουμπλιάνα, παράλληλα, μηνύματα σχετικά με τη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος, η διατροφική αυτόρκεια και η διατήρηση της βιοποικιλότητας. Χάρη στις δικές τους από κοινού προσπάθειες και επιτεύγματα, οι μέλισσες καθίστανται σιγά-σιγά ένα όλο και πιο σημαντικό κομμάτι της καθημερινότητας της Λουμπλιάνα.

Ένα βασικό στοιχείο της οργάνωσης αυτής της ομάδας είναι η συμμετοχική προσέγγιση. Η πόλη πιστεύει ακράδαντα ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος ώστε η αστική μελισσοκομία στην πόλη σας να μην γίνει «απλώς άλλο ένα έργο» και να αναπτυχθεί σε ένα κίνημα πόλεων φιλικών προς τις μέλισσες. Αυτή η συμπεριληπτική, πολυδιάστατη επικοινωνία μεταξύ ατόμων, οργανισμών και κυβερνητικών φορέων θα οδηγήσει σίγουρα σε πολύ πολυποίκιλες, και, πάνω απ' όλα, βιώσιμες δράσεις.

Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα σχετικά με την οργάνωση της τοπικής ομάδας της Λουμπλιάνα στο εισαγωγικό κεφάλαιο, αλλά, σε αυτό το σημείο, είναι σημαντικό να αναφερθούμε σε κάποια από τα μέλη του BEE PATH, όπως τον πρωτοπόρο της αστικής μελισσοκομίας Franc Petrončič, ο οποίος έβαλε ένα μέλισσι επάνω στον θόλο του συνεδριακού κέντρου

Συνεργάτες του έργου BeePathNet στην ταράτσα του ξενοδοχείου Park στη Λουμπλιάνα, 2018
Πηγή: Αρχείο του BeePathNet

Cankarjev, στην εταιρεία BTC d.d. που προσέλκυσε επιχειρηματικούς εταίρους όπως τις εταιρείες Minicity, Merkur, Hofer, Semenarna/Kalia, SiTi Teater BTC, Medex και άλλες, και ξεκίνησε την εκστρατεία ευαισθητοποίησης «Βοηθήστε τη μέλισσα στην πόλη: φυτέψτε λουλούδια στην πόλη», το Πανεπιστήμιο της Λουμπλιάνα, ειδικότερα το Τμήμα Βιοτεχνολογίας, τον βοτανικό κήπου του και τη Σχολή Αρχιτεκτονικής, τον Gorazd Tružnovec, ιδρυτή την Ένωσης Αστικής Μελισσοκομίας, ο οποίος ανέπτυξε ένα ειδικό προϊόν με την ονομασία «Νοικιάστε ένα μελίσσι», και το Ινστιτούτο Eneja για την Ενίσχυση της Κατανόησης και της Δημιουργικότητας με τη δημιουργία του δημοτικού οπωρώνα Grba και του Κήπου του Μελιού, καθώς και με την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα νηπιαγωγεία και τα σχολεία σχετικά με τη μελισσοκομία.

Το 2018, μέσω του δικτύου BeePathNet του URBACT, η Λουμπλιάνα μετέφερε την ορθή πρακτική του έργου BEE PATH σε πέντε πόλεις της ΕΕ, οι οποίες πληρούν τα περισσότερα κριτήρια των απαραίτητων κλιματικών συνθηκών για την ανάπτυξη

της μελισσοκομίας και για διάφορα είδη μέλισσας, όπως και διάφορες άλλες προϋποθέσεις που σχετίζονται με τη γενικότερη αντίληψη του κόσμου σχετικά με τις μέλισσες: Αμαράντε (Πορτογαλία), Μπίντγκοστς (Πολωνία), Τσεζένα (Ιταλία), Hegynidék, 12ο Δημοτικό Διαμέρισμα της Βουδαπέστης (Ουγγαρία) και Νέα Προποντίδα (Ελλάδα).

Αργότερα, το 2021, η Λουμπλιάνα άρχισε να μεταφέρει τις γνώσεις της για την αστική μελισσοκομία σε άλλες τέσσερις συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς μέσα από το πλαίσιο του νέου δικτύου BeePathNet Reloaded του URBACT: Μπάνσκο (Βουλγαρία), Μπέργκαμο (Ιταλία), Όσιγιεκ (Κροατία) και Σοσνόβιεκ (Πολωνία). Ωστόσο, αυτό το κεφάλαιο εστιάζει στον πρώτο γύρο μεταφοράς του έργου.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι όλες οι πόλεις, πριν από την ένταξή τους στο δίκτυο, έδιναν μεγάλη έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Εφάρμοζαν, επίσης, κάποιες δραστηριότητες σχετικές με την αστική μελισσοκομία, όπως το «Πρόγραμμα Εποπτείας», το οποίο ενέτασσε την τοπική κοινωνία στη διαχείριση των δημόσιων χώρων πρασίνου, και το πειραματικό πρόγραμμα «Αστικό Λιβάδι» στο Hegynidék, το 12ο Δημοτικό Διαμέρισμα της Βουδαπέστης. Η Τσεζένα προωθεί τη βιωσιμότητα μέσα από εκπαίδευση σχετικά με το φαγητό, τη βιοποικιλότητα και τη μείωση της απόρριψης τροφίμων, και το Αμαράντε παρέχει εκπαίδευση στο τεχνικό προσωπικό του δήμου για την ανάπτυξη εργαλείων και προϊόντων για τη χάραξη και την υλοποίηση μιας δημοτικής στρατηγικής σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Με βάση τις γνώσεις και τις ικανότητες της κάθε συνεργαζόμενης πόλης σχετικά με την αστική μελισσοκομία, η Λουμπλιάνα, ως επικεφαλής της ορθής πρακτικής, ανέθεσε σε κάθε μία από τις πόλεις την ευθύνη για μία από τις πέντε κύριες ενότητες μεταφοράς του έργου BEE PATH. Αυτό σημαίνει ότι η κάθε πόλη διοργάνωνε θεματικές συνελεύσεις παρουσία εκπροσώπων από όλες τις άλλες πόλεις μεταφοράς. Αυτό έδωσε στους συνεργάτες τη δυνατότητα να δουν από πρώτο χέρι το αρχικό έργο BEE PATH, καθώς και να παρουσιάσουν τη δική τους προηγούμενη εμπειρία σχετικά με το θέμα της εργασίας. Επιπλέον, κάθε πόλη ετοίμασε ένα κυρίως άρθρο και διάφορα άλλα κείμενα για το θεματικό ενημερωτικό δελτίο, όπως και μια περιγραφή για τη δική της ορθή πρακτική, η οποία μεταφέρθηκε εν μέρει ή εξ ολοκλήρου. Τα συνεργαζόμενα μέλη του δικτύου BeePathNet πιστεύουν ότι η ενδυνάμωση ήταν το βασικό στοιχείο που οδήγησε στην προσωπική και πιο ενεργή συμμετοχή.

Σχέδιο και κατευθυντήριες γραμμές επικοινωνίας του δικτύου BeePathNet

Οι δραστηριότητες επικοινωνίας του δικτύου BeePathNet περιγράφονται στα βασικά έγγραφα επικοινωνίας, τα έγγραφα που περιγράφουν τις δραστηριότητες επικοινωνίας και το πλαίσιο των ομάδων-στόχος, τον γεωγραφικό καταμερισμό του πιθανού κοινού, το χρονικό πλαίσιο, την αναφορά της προόδου και πολλά άλλα. Πέραν από τα έγγραφα καθοδήγησης σε επίπεδο σύμπραξης, το δίκτυο BeePathNet ανέπτυξε κατευθυντήριες γραμμές για την επικοινωνία σε τοπικό επίπεδο ώστε οι πόλεις μεταφοράς να πετύχουν μεγαλύτερη απήχηση στον ντόπιο πληθυσμό.

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές προσδιόριζαν λεπτομερώς σε ποιον έπρεπε να απευθύνεται η επικοινωνία, με ποιον τρόπο έπρεπε να γίνει και τι είδους έπρεπε να είναι σε τοπικό επίπεδο, εστιάζοντας στους εορτασμούς για την Παγκόσμια Ημέρα Μέλισσας του 2020 και στο σύνολο των τοπικών εκδηλώσεων που είχαν προγραμματιστεί να διεξαχθούν σε κάθε συνεργαζόμενη πόλη. Η σύμπραξη συμφώνησε σε κάποια υποχρεωτικά στοιχεία, αφήνοντας ωστόσο αρκετό περιθώριο σε κάθε πόλη μεταφοράς να οργανώσει εκδηλώσεις με τον δικό της τρόπο.

Ετοιμάστηκαν έγγραφα στρατηγικής σχετικά με την επικοινωνία και τις λεπτομέρειες άψογης υλοποίησής της από την υπεύθυνη επικοινωνίας του δικτύου Vesna Erhart (Λουμπλιάνα, Σλοβενία) και τους υπεύθυνους επικοινωνίας όλων των πόλεων: Sónia Files (Αμαράντε, Πορτογαλία), Bożena Katarzyna Napierata και Natalia Majewska (Μπίντγκοστς, Πολωνία), Δρ. Mario Laghi και Elena Giovannini (Τσεζένα, Ιταλία), Miklós Kelenffy και Viktória Soós (Hegyvidék, 12ο Δημοτικό Διαμέρισμα της Βουδαπέστης, Ουγγαρία) και Αναστασία Λιούρτα (Νέα Προποντίδα, Ελλάδα).

Οι υπεύθυνοι επικοινωνίας ανέπτυξαν σχέδια που αποτελούνταν από πέντε μέρη: στόχοι της επικοινωνίας, μηνύματα του BeePathNet, κοινό-στόχος, περίοδοι επικοινωνίας, δραστηριότητες, αξιολόγηση και χρονοδιάγραμμα. Όσον αφορά το κοινό-στόχος, επιλέχθηκαν τρεις τομείς όπου θα εστίαζε η επικοινωνία:

- σε τοπικό επίπεδο στις πόλεις και στις περιοχές μεταφοράς
- σε διεθνικό επίπεδο σε όλες τις συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς
- στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εντός της ΕΕ και σε πόλεις της ΕΕ, ιδίως σε νέες πιθανές πόλεις μεταφοράς του BeePathNet Reloaded.

Βάσει αυτού, καθορίσαμε ένα πλαίσιο για τις δραστηριότητες και τις ομάδες-στόχος, όπως και έναν γεωγραφικό καταμερισμό των ομάδων-στόχων.

Το επόμενο ζήτημα ήταν ο προγραμματισμός, ο οποίος χωρίστηκε σε οκτώ περιόδους επικοινωνίας. Η πρώτη περίοδος αφορούσε στην προετοιμασία του σχεδίου και του συνόλου επικοινωνίας, όπως είχε συμφωνηθεί κατά την εναρκτήρια συνέλευση στο Hegyvidék, 12ο Δημοτικό Διαμέρισμα της Βουδαπέστης. Οι επόμενες έξι περίοδοι επικοινωνίας ήταν αφιερωμένες σε πέντε θέματα, τα οποία είχαν ανατεθεί σε κάθε μία από τις συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς, σύμφωνα με τις γνώσεις και τις ικανότητες της καθεμιάς, και στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας, ο οποίος συντελούσε και την κύρια προωθητική εκστρατεία μας. Η τελευταία περίοδος ήταν αφιερωμένη στη διάδοση των αποτελεσμάτων, μαζί με την τελευταία εκδήλωση που έλαβε χώρα στη Λουμπλιάνα.

Θέμα	Πόλη μεταφοράς	Κύρια εκδήλωση	Περίοδος
Παρουσίαση του έργου BeePathNet	Επικεφαλής συνεργάτης με τη στήριξη της ομάδας του Hegyvidék	Έναρξη στο Hegyvidék	Δεκέμβριος 2018 – Απρίλιος 2019
Βιοποικιλότητα	Hegyvidék – 12ο δημοτικό διαμέρισμα Βουδαπέστης, Ουγγαρία	Επίσκεψη στην πόλη μεταφοράς Hegyvidék (ταυτόχρονη συνάντηση με το Μπίντγκοστς)	Μάιος – Αύγουστος 2019
Εκπαίδευση	Μπίντγκοστς, Πολωνία	Επίσκεψη στην πόλη μεταφοράς Μπίντγκοστς (ταυτόχρονη συνάντηση με το Hegyvidék)	Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2019
Εκστρατεία ευαισθητοποίησης	Τσεζένα, Ιταλία	Επίσκεψη στην πόλη μεταφοράς Τσεζένα	Νοέμβριος 2019 – Ιανουάριος 2020
Τουρισμός	Νέα Προποντίδα, Ελλάδα	Επίσκεψη στην πόλη μεταφοράς Νέα Προποντίδα	Φεβρουάριος – Απρίλιος 2020
Παγκόσμια Ημέρα Μέλισσας	Επικεφαλής συνεργάτης σε συνεργασία με συνεργάτες του έργου	Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας, 20/5/2020	Μάιος 2020
Νέα προϊόντα	Αμαράντε, Πορτογαλία	Επίσκεψη σε πόλη μεταφοράς	Ιούνιος – Ιούλιος 2020
Διαχείριση της σπηνοργίας	Τσεζένα, Ιταλία	Επίσκεψη σε πόλη μεταφοράς	Μάρτιος 2021
Τελικό συνέδριο δικτύου / περίοδος κοινοποίησης	Επικεφαλής συνεργάτης	Τελικό συνέδριο δικτύου και τοπικές εκδηλώσεις στις συνεργαζόμενες πόλεις	Ιανουάριος – Ιούνιος 2021

Δυστυχώς, λόγω της πανδημίας της νόσου Covid-19, ορισμένες περίοδοι μετατοπίστηκαν και οι κύριες εκδηλώσεις έπρεπε να επαναπρογραμματιστούν. Επιπλέον, προστέθηκε ένα κύριο θέμα.

Αναπτύξαμε ένα πακέτο επικοινωνίας, κάθε συνεργάτης έφτιαξε ένα σύντομο βίντεο όπου διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη της πόλης λένε την άποψή τους σχετικά με τη σημασία και τον αντίκτυπο που έχει η αστική μελισσοκομία, καθώς και επτά κανάλια επικοινωνίας: θεματικά ενημερωτικά δελτία, αναρτήσεις στο Twitter, αναρτήσεις στο Facebook, ενημερώσεις στον ιστότοπο του URBACT, τελικό προϊόν του δικτύου BeePathNet και ένα φυλλάδιο BeePathNet.

Θα δοθούν ορισμένα δώρα για επισήμους στους δημάρχους και σε άλλους εκπροσώπους κύριων ιδρυμάτων προκειμένου να παροτρυνθούν να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία για πόλεις φιλικές προς τις μέλισσες.
Σχεδιασμός: Borut Kajbič

Βασικά κανάλια επικοινωνίας

Θεματικά ενημερωτικά δελτία (βλέπε αρχείο) και πλήρεις κατευθυντήριες γραμμές «Στάδια εξέλιξης μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες» για τη στήριξη της μεταφοράς της ορθής πρακτικής σε περισσότερες πόλεις. Για τους σκοπούς προώθησης, αναπτύχθηκαν δύο τύποι καναλιών: το φυλλάδιο του BeePathNet και ορισμένες προσφορές. Πρόκειται για μικρές προσφορές, όπως τσάντες με μελισσοκομικά φυτά που οι συνεργάτες μοιράζουν σε τοπικές εκδηλώσεις για να προσεγγίσουν τους πολίτες, καθώς και προσφορές για επισήμους ώστε να προσελκυστούν κι άλλες πόλεις να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία για πόλεις φιλικές προς τις μέλισσες. Πρόκειται για ένα κουτί με δείγματα μελιού και από τις έξι συνεργαζόμενες πόλεις μεταφοράς, με έναν άδειο χώρο για ένα δείγμα από τον παραλήπτη του δώρου.

Ωστόσο, η πιο σημαντική εκστρατεία επικοινωνίας σε επίπεδο σύμπραξης και πόλης είναι ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας. Πραγματοποιείται σε κάθε πόλη από το 2019 και έχει γίνει μέρος της παράδοσης και των δέκα πόλεων (διαβάστε τις [ιστορίες τους](#)).

Χρειάστηκε πραγματικά πολλή δουλειά, αλλά με τη μετάφραση του ενημερωτικού δελτίου στις γλώσσες των συνεργαζόμενων πόλεων προσεγγίσαμε ένα πολύ ευρύτερο κοινό, και η πρωτοβουλία για πόλεις φιλικές προς τις μέλισσες δεν πλέον γνωστή μόνο στους πολίτες των συνεργαζόμενων πόλεων αλλά και στους κατοίκους των χωρών τους.

Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις που μπορούν να μετατρέψουν το έργο σας από «απλώς άλλο ένα έργο» σε ένα κίνημα διαρκείας για την πόλη σας:

- Επιλέξτε τους συνεργάτες σας σύμφωνα με τις γνώσεις που έχουν να προσφέρουν στη συνεργασία. Βάλτε τους υπεύθυνους για μια συγκεκριμένη δραστηριότητα ώστε να πετύχετε την προσωπική και πιο ενεργή συμμετοχή τους.
- Θέστε σαφείς στόχους επικοινωνίας, ομάδες-στόχος. Ο λεπτομερής προγραμματισμός απαιτεί σκληρή και επίπονη δουλειά, αλλά προσφέρει ένα γόνιμο έδαφος για μια δημιουργική εκστρατεία, προσανατολισμένη στις ομάδες-στόχος.
- Αν οι συνεργάτες έχουν αρκετό περιθώριο για να οργανώσουν την επικοινωνία σύμφωνα με το δικό τους τρόπο, σε συνδυασμό με κάποιους από κοινού θεσπισμένους στόχους, θα υπάρξει μια πιο προσωπική και πιο ενεργή συμμετοχή, καλύτερη κατανόηση των μηνυμάτων από το τοπικό κοινό-στόχος, και, συνακολούθως, μεγαλύτερη επιτυχία της εκστρατείας επικοινωνίας.
- Δεν μπορεί να υπάρξει μια καλή εκστρατεία επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης χωρίς τη μαγική τριάδα: κειμενογράφος, μεταφραστής/επιμελητής και σχεδιαστής.
- Το τελευταίο στοιχείο, αλλά εξίσου σημαντικό, είναι να κάνετε το κοινό σας κοινωνό της πρωτοβουλίας σας μέσα από τη συμμετοχή του κόσμου στο έργο. Δείξτε τους πώς μπορούν ΟΙ ΙΔΙΟΙ να κάνουν την ΠΟΛΗ ΤΟΥΣ ένα καλύτερο μέρος.

Ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας είναι διαφορετικός σε κάθε συνεργαζόμενη πόλη, όσο διαφορετικοί είναι και οι πολίτες της καθεμιάς σε νοοτροπία και τρόπο σκέψης. Αλλά ξέρετε κάτι; Μόνο αν επιτρέψετε στους συνεργάτες σας να είναι διαφορετικοί θα μπορέσει το μήνυμά σας να περάσει στον κόσμο.

Μην παίρνετε τον εύκολο δρόμο!

Τολμήστε ώστε οι εκστρατείες επικοινωνίας σας να είναι δημιουργικές, «αντισυμβατικές».

Πηγή: Αρχείο του δήμου της Λουμπλιάνα

Ο δήμος της Λουμπλιάνα (Σλοβενία) έδωσε ένα κουτί με δείγματα από μέλια αστικής μελισσοκομίας των πόλεων του δικτύου BeePathNet στον εξοχότατο Hiromichi Matsushima, τον πρόεδρο της Ιαπωνίας, ως μια πρόσκληση για τη γενέτειρά του να συμμετάσχει στην πρωτοβουλία για πόλεις φιλικές προς τις μέλισσες.

Πηγή: Αρχείο του δήμου του Σουσνόβιεκ

Το νοσοκομείο παιδών «Πάπας Ιωάννης Παύλος ΙΙ» στο Σουσνόβιεκ (Πολωνία) ξεκίνησε μια υπαίθρια έκθεση αφιερωμένη στα μελισσοκομικά, την οποία επισκέφθηκε ο Υπουργός Υγείας της Πολωνίας Adam Niedzielski με εκπροσώπους των περιφερειακών αρχών.

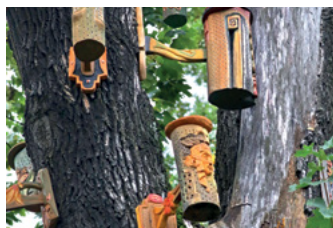
Πηγή: Αρχείο του δήμου του Μπάνσκο

Μια εβδομάδα στο δάσος το 2022, από τον δήμο του Μπάνσκο (Βουλγαρία), μαζί με τη μελισσοκομική ένωση ROY. Το Μπάνσκο οργάνωσε μια εκστρατεία για να φυτέψει μελισσοκομικά δέντρα, όπως φλαμουριές, μελιές και κερλεουτέριες. Διανεμήθηκαν πάνω από 200 είδη στους κατοίκους για τη στήριξη της αστικής μελισσοκομίας.

Πηγή: Δήμος του Όσιγιεκ

Στο φεστιβάλ ανθοκομικής τέχνης στο Όσιγιεκ (Κροατία), οι πολίτες και οι τουρίστες μπορούσαν να θαυμάσουν και να αγοράσουν μια απίστευτη πληθώρα τύπων ανθοφόρων φυτών, πολλά εκ των οποίων ήταν και μελισσοκομικά, αλλά και τοπικά προϊόντα, όπως μέλι, και να παρακολουθήσουν μια παρουσίαση για το πώς γίνεται το μέλι.

Πηγή: Δήμος του Μπίντγκοστς

Σπιτάκια επικοινωνίας ύφους Αρ Νουβό στο «Murarkowe drzewo» («Δέντρο της κόκκινης μέλισσας») στο πάρκο Kazimierz Wielki στο Μπίντγκοστς (Πολωνία)

Πηγή: Hegynidek – 12^ο δημοτικό διαμέρισμα Βουδαπέστης

Πρωοθητική επιγραφή «Αυτή η περιοχή είναι για υιοθεσία» για το πρόγραμμα εποπτείας (Hegynidek, Ουγγαρία) που καλεί τους κατοίκους της γύρω περιοχής να αναλάβουν τη φροντίδα ενός δημόσιου χώρου στη γειτονιά τους.

Συντάκτης: Χαράλαμπος Τουμπέκης

Το γλυπτό της μέλισσας στα Νέα Μουδανιά είναι ένα από τα σημεία της μελισσοδιαδρομής του δήμου Νέας Προποντίδας (Ελλάδα), το οποίο εκτός από έργο τέχνης συμβολίζει και τη βιοποικιλότητα.

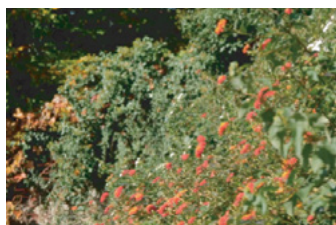
Συντάκτης: Elena Ferrario

Ο πρώτος εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας στο Μπέργκαμο (Ιταλία) συνέδεσε 30 εκδηλώσεις σε όλη την πόλη, στις οποίες παρευρέθηκαν περίπου 1.500 άτομα. Η πιο δημοφιλής εκδήλωση ήταν στο παλάτι και στους κήπους Moroni, όπου εκτυλίχθηκε ένα τριήμερο πρόγραμμα εκδηλώσεων.

Συντάκτης: Guido Cortese

Το 2020, η Τσεζένα (Ιταλία) φιλοξένησε το 9ο εθνικό συνέδριο αστικής μελισσοκομίας όπου παρουσιάστηκαν όλα τα λαμπρά παραδείγματα αστικής μελισσοκομίας από την Ιταλία και το εξωτερικό, σε συνδυασμό με γευστικές δοκιμές, επισκέψεις και ξεναγήσεις στην πόλη.

Πηγή: Δήμος του Αμαράντε

Κήπος BeePathNet με μελισσοκομικά φυτά, ακριβώς στο κέντρο του Αμαράντε (Πορτογαλία). Αντικατοπτρίζει όλη τη δουλειά που έχει γίνει για την υιοθέτηση της έννοιας της αστικής μελισσοκομίας από την πόλη.

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

υπάρχει μια πιο λεπτομερής περιγραφή των δραστηριοτήτων επικοινωνίας (σελίδα 202).

7. Σμηνουργία

Προσαρμογή των ανθρώπων στις συνήθειες των μελισσών στις πόλεις

Η σμηνουργία είναι μια φυσική διαδικασία διαίρεσης της οικογένειας των μελισσών που προκαλεί πάντα τον θαυμασμό μας αλλά και ένα αίσθημα ανησυχίας ταυτόχρονα.
Συγγραφέας:
red.prof.dr. Vlasta Jenčič

Σε ένα αστικό περιβάλλον μπορεί να εκπλαγούμε με τις θέσεις εγκατάστασης ενός σμήνους. Το εικονιζόμενο σμήνος έπεσε από ένα κλαδί πάνω στο αυτοκίνητο λόγω του βάρους του. Το ταξίδι της επιστροφής ήταν πολύ μεγαλύτερο.
Συγγραφέας:
izr.prof.dr. Irena Zdovc

Τι είναι ένα σμήνος μελισσών;

Η αναπαραγωγή μέσω σμηνουργίας είναι το πιο ένδοξο επίτευγμα στη ζωή μιας αποικίας μελισσών. Σε αυτό τον τύπο διαχωρισμού της αποικίας η πλειονότητα του εργατριών φεύγει από την κυψέλη μαζί με την παλιά ή την καινούργια βασίλισσα για να βρουν ένα καινούργιο σπίτι. Όταν το σμήνος φεύγει από την κυψέλη υπάρχουν χιλιάδες μέλισσες στον αέρα που ακολουθούν τη βασίλισσα και αναζητούν ένα μέρος για να φωλιάσουν. Αυτό το μεγαλοπρεπές σμάρι μελισσών περιέχει κατά μέσο όρο 16.000 εργάτριες σε ένα εύκρατο κλίμα, αν και αυτός ο αριθμός μπορεί να διαφέρει σημαντικά. Μπορεί να βρούμε σμήνη, για παράδειγμα, με 1.700 μέλισσες, μια χούφτα δηλαδή, αλλά και σμήνη έως 50.000 μελισσών. Το σμήνος περιέχει περίπου τα δύο τρίτα του πληθυσμού της κυψέλης.

Οι περισσότερες από τις μέλισσες του σμήνους έχουν το στομάχι τους γεμάτο με 35 έως 55 μιλιγκράμ μελιού, το οποίο αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του βάρους τους. Οπότε, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το ένα τρίτο του σμήνους είναι μια αποθήκη τροφίμων. Οι μέλισσες του σμήνους έχουν αρκετή τροφή για τρεις ημέρες, και, καθώς είναι κυρίως νεαρές μέλισσες με σημαντικά διογκωμένους κυρογόνους αδένες, μπορούν να βρουν οπουδήποτε ένα σημείο για να φτιάξουν μια νέα κυψέλη. Επειδή το στομάχι τους είναι γεμάτο και είναι επικεντρωμένες στο έργο τους, οι μέλισσες του σμήνους δεν είναι επιθετικές.

Το χρονικό διάστημα της σμηνουργίας διαφέρει από χρόνο σε χρόνο, αν και πιο συχνά πραγματοποιείται κατά τον Μάιο και στις αρχές Ιουνίου. Ωστόσο, σμήνη μπορούν να δημιουργηθούν επίσης ακόμα και τον Απρίλιο και μέχρι και τον Αύγουστο. Συνήθως, τα σμήνη πετάνε αργά το πρωί ή νωρίς το απόγευμα, αλλά καθώς το χρονικό διάστημα της σμηνουργίας κατά τη διάρκεια της ημέρας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον καιρό, μπορεί να φύγουν από την κυψέλη οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας.

Όταν το σμήνος των μελισσών φεύγει από την αρχική αποικία, δεν πηγαίνει πολύ μακριά, περίπου σε απόσταση 10 έως 30 μέτρων. Οι μέλισσες μπορεί να σταθούν στο κλαδί ενός δέντρου ή σε κάποιο παρόμοιο σημείο και να δημιουργήσουν μια συστάδα που μοιάζει με γενειάδα. Οι περισσότερες μέλισσες κρέμονται εκεί ήσυχα, ενώ περιμένουν τις μέλισσες ανιχνευτές που σαρώνουν εναγωνίως τη γύρω περιοχή για να βρουν ένα κατάλληλο μέρος για τη νέα κυψέλη. Χορεύοντας επάνω στην επιφάνεια του σμήνους, οι ανιχνευτές παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία του καταλληλότερου μέρους. Αυτή η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει αρκετές ώρες έως και ημέρες. Συνήθως, οι μέλισσες επιλέγουν ένα νέο σημείο μερικές εκατοντάδες μέτρα έως και αρκετά χιλιόμετρα πιο μακριά από την αρχική κυψέλη. Όταν το σμήνος σηκώνεται και πάλι μπορεί να πετάει με ταχύτητα 12 χλμ/ώρα μέχρι την επιλεγμένη τοποθεσία.

Στην κυψέλη, η διαδικασία της σμηνουργίας ξεκινά με την ανατροφή της βασίλισσας, δύο έως τέσσερις εβδομάδες πριν φύγει το σμήνος. Η έναρξη της διαδικασίας επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες στην κυψέλη, όπως και από τις περιβαλλοντικές συνθήκες: αριθμός ενήλικων μελισσών, ποσότητα γόνου, αποθέματα τροφής, άφθονη τροφή στον γύρω χώρο, και η άνοιξη.

Οι μελισσοκόμοι προσπαθούν να επηρεάσουν τους παράγοντες της σμηνουργίας με επεμβάσεις στο μελίσσι ώστε να την αποτρέψουν. Αυτό το κάνουν επειδή η σμηνουργία οδηγεί στην απώλεια ενός μεγάλου αριθμού μελισσών, άρα και σοδειάς μελιού ανά μελίσσι. Η επιτυχία των μελισσοκόμων να αποτρέψουν τη σμηνουργία ποικίλει ανάλογα με το αν μπορούν να εντοπίσουν γρήγορα τον σχηματισμό σμήνους γύρω από το μελίσσι ή να αντιληφθούν τη μείωση του πληθυσμού των αποικιών.

Γιατί απαιτείται έλεγχος;

Το σμήνος των μελισσών ανήκει, βάσει αρχής, στον ιδιοκτήτη της έκτασης όπου αυτό θα εγκατασταθεί. Αν το σμήνος δεν είναι δικό μας, μπορεί να μας αποφέρει μια νέα αποικία, αλλά μπορεί να μεταδώσει νέες ασθένειες και παράσιτα.

Ο αριθμός των σμηνών στο περιβάλλον εξαρτάται σίγουρα από τον αριθμό των αποικιών. Παρόλο που οι μελισσοκόμοι προσπαθούν συνήθως να αποτρέψουν τη σμηνουργία, εμφανίζονται πάντοτε λίγα ή πολλά σμήνη κατά τον Μάιο και τον Ιούνιο. Στον δήμο της Λουμπλιάνα η πυκνότητα των αποικιών μελισσών είναι μεγάλη, με περισσότερες από 30 αποικίες ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Σε περιοχές με μεγαλύτερη πυκνότητα μελισσών θα πρέπει να αναμένεται και μεγαλύτερος ανταγωνισμός για την ανεύρεση τροφής, συνεπώς και αυξημένος κίνδυνος για κλοπές και προβλήματα αναπαραγωγής, όπως μεγαλύτερη απώλεια βασιλισσών κατά την επιστροφή τους από τις πτήσεις ζευγαρώματος. Ωστόσο, το μεγαλύτερο πρόβλημα σε περιοχές με μεγάλη πυκνότητα αποικιών είναι η μεγαλύτερη πιθανότητα μετάδοσης ασθενειών και παρασίτων ανάμεσα στις γειτονικές αποικίες.

Οπότε, είναι πολύ σημαντική η εφαρμογή ορθών μελισσοκομικών πρακτικών σε περιοχές με μεγάλη πυκνότητα μελισσών. Οι περισσότεροι παθογόνοι οργανισμοί στην κυψέλη συγκεντρώνονται στα κελιά γόνου που βρίσκονται σε αποσύνθεση στην κηρήθρα και στους χώρους αποθήκευσης της τροφής. Σε περίπτωση σμηνουργίας, το πιο επικίνδυνο μένει πίσω, στην κηρήθρα της αρχικής αποικίας.

Η περιοχή της Κεντρικής Σλοβενίας έχει αντιμετωπίσει τα περισσότερα προβλήματα υγείας των μελισσών τα τελευταία χρόνια λόγω δύο ασθενειών, οι οποίες μπορούν να μεταδοθούν μέσω της σμηνουργίας. Η πρώτη ασθένεια λέγεται βαρροάτωση και οφείλεται στα ακάρεα βαρρόα, η οποία είναι και η πιο σοβαρή ασθένεια που πλήττει τις μέλισσες της Δύσης. Η δεύτερη και πιο σημαντική, από οικονομικής άποψης, είναι η αμερικανική σπιγιονία που προκαλείται από τον βάκιλο *Panibacillus larvae*.

Είναι απαραίτητο να θεωρούμε κάθε σμήνος που πιάνουμε ως πιθανό Δούρειο Ίππο. Μπορεί να μεταφέρει παθογόνους οργανισμούς, οι οποίοι μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα από το ένα μελίσσι στο άλλο. Αυτό ισχύει ειδικά σε περιοχές που έχουν προσβληθεί από ασθένειες των μελισσών, όπως δυστυχώς είναι η Λουμπλιάνα και τα περίχωρά της. Με την κατάλληλη αντιμετώπιση των σμηνών, τον έλεγχο της υγιεινής και τα κατάλληλα μέτρα, μπορεί να δοθεί λύση σε αυτό το πρόβλημα.

Οι μέλισσες που σμηνουργούν συχνά επιλέγουν οπωροφόρα δέντρα. Οι πόλεις είναι γεμάτες από ψηλά, διακοσμητικά δέντρα. Η πρόσβαση στο σμήνος είναι σχεδόν αδύνατη, εκτός αν έρθουν πυροσβέστες για να βοηθήσουν. Η εικόνα δείχνει την περισυλλογή ενός σμήνους στην πόλη της Λουμπλιάνα με τη βοήθεια ενός πυροσβεστικού οχήματος.
Συγγραφέας: dr. Lucija Žvokelj

Λόγω της μεγάλης πιθανότητας μετάδοσης ασθενειών και παρασίτων, θα πρέπει να θεωρούμε κάθε σμήνος που πιάνουμε ως πιθανό Δούρειο Ίππο.

Συλλογή σμήνους μελισσών
Συντάκτης: Luka Dakskobler

Πώς ρυθμίστηκε το θέμα των σμηνών στη Λουμπλιάνα;

Στη Λουμπλιάνα μπορείτε απλώς να καλέσετε το 112 και θα ανταποκριθούν άμεσα οι υπεύθυνοι συλλογής του σμήνους!

Ο δήμος της Λουμπλιάνα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας και Αντιμετώπισης Καταστροφών της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και το Πυροσβεστικό Σώμα της Λουμπλιάνα, κατάφερε να βρει λύση για τα σμήνη των μελισσών από το 2016. Σε συνεργασία με επτά μελισσοκόμους από τη Λουμπλιάνα δημιουργήθηκε μια ομάδα για τη συλλογή των σμηνών, η οποία είναι σε εγρήγορση από τον Μάιο έως και τον Σεπτέμβριο, διάστημα κατά το οποίο και εμφανίζονται τα σμήνη. Οι κάτοικοι της Λουμπλιάνα έχουν ενημερωθεί να μη φοβούνται τα σμήνη των μελισσών. Θα πρέπει να καλούν το 112 και θα δραστηριοποιούνται όλα τα κατάλληλα άτομα για τη συλλογή του σμήνους και την ανεύρεση ενός νέου σπιτιού για αυτό.

Γιατί η ρύθμιση του προβλήματος της σμηνουργίας είναι ακόμα πιο σημαντική μέσα στην πόλη;

Το πρόβλημα δημιουργίας σμηνών σε ένα περιβάλλον μπορεί να ιδωθεί από διάφορες οπτικές γωνίες. Από την πλευρά του μελισσοκόμου, η δημιουργία σμήνους στα μελίσσια είναι συχνά ένα ανεπιθύμητο συμβάν, ειδικά αν δεν καταφέρουν να το συλλέξουν. Αν υπάρχουν πολλά καρποφόρα δέντρα ή θάμνοι παραδίπλα, τα περισσότερα σμήνη θα εγκατασταθούν πρώτα σε αυτά τα σημεία, σε απόσταση 10 έως 50 μέτρων από το μελίσσι. Αν το πιο κοντινό γειτονικό μελίσσι είναι σε απόσταση τουλάχιστον 200 έως 300 μέτρων, είναι πολύ πιθανό αυτά τα σμήνη να έχουν φύγει από τη δική τους κυψέλη. Αν εντοπιστούν εγκαίρως και κρέμονται αρκετά χαμηλά, είναι δυνατή η συλλογή τους και η τοποθέτησή τους σε κυψέλες. Συνεπώς, το φαινόμενο της σμηνουργίας απαιτεί πολύ από τον χρόνο του μελισσοκόμου, και, σε περίπτωση που δεν αποτραπεί, προκύπτει μειωμένη απόδοση μελιού λόγω της μειωμένης δυναμικότητας του μελισσιού.

Σε πολλές περιοχές της Σλοβενίας η πυκνότητα αποικιών μελισσών είναι μεγάλη, και, όπως συμβαίνει συχνά, τα σμήνη πετάνε σε γειτονικές περιοχές. Οι μελισσοκόμοι με χαρά δέχονται τα ξένα σμήνη, αλλά θα πρέπει να τα μεταχειρίζονται σωστά ώστε να μη μεταδώσουν ασθένειες στα μελίσσια τους.

Περίπου τα δύο τρίτα της οικογένειας των μελισσών φεύγουν μαζί με το σμήνος. Κάθε μελισσοκόμος επιθυμεί να πάρει πίσω τις σμηνουργούσες μέλισσες, αλλά η περισυλλογή τους είναι συχνά περίπλοκη.

Συγγραφέας:
red.prof.dr. Vlasta Jenčič

Το αστικό περιβάλλον προσφέρει διάφορα σημεία εγκατάστασης για τα σμήνη: ταράτσες κτηρίων, μπαλκόνια, φράχτες, λούκια, φωτεινοί σηματοδότες, ψηλά δέντρα σε λεωφόρους και ούτω καθεξής. Η συλλογή ενός σμήνους από αυτά τα σημεία είναι γενικά πιο δύσκολη και οι άνθρωποι συχνά αναστατώνονται, είτε γιατί φοβούνται τις μέλισσες είτε γιατί δεν ξέρουν τι να κάνουν όταν ένα σμήνος κρέμεται από τον φράχτη, το παγκάκι ή τη στέγη του σπιτιού τους.

Όσο πιο αστικό είναι ένα περιβάλλον, τόσο περισσότερες κυψέλες υπάρχουν, τόσο λιγότερο ενημερωμένος είναι ο κόσμος και όλο πιο συχνά υπάρχουν δυσάρεστες συναντήσεις με τα σμήνη. Συνεπώς, συνιστάται ανεπιφύλακτα στις πόλεις να έχουν ένα ρυθμιστικό πρωτόκολλο για τη διαχείριση των σμηνών με τρόπο που θα προκαλεί τη μικρότερη δυνατή αναταραχή στους κατοίκους, με ταυτόχρονη ενημέρωση και εκπαίδευση του κόσμου για τις αντίστοιχες δραστηριότητες με έναν αποδεκτό τρόπο.

Από άποψη διατήρησης των μελισσών, είναι σημαντική η σωστή μεταχείριση των σμηνών, σύμφωνα με τις αρχές της ορθής μελισσοκομικής πρακτικής, ειδικά όταν υπάρχουν πολλές μέλισσες σε μια συγκεκριμένη περιοχή, οπότε και είναι πιο εκτεθειμένες σε ασθένειες. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, είναι επίσης σημαντικό να φροντίζουμε τις πηγές διατροφής των μελισσών της περιοχής, σε δημοτικό επίπεδο, καθώς και να ενημερώνουμε αποτελεσματικά τους πολίτες και τους επισκέπτες της πόλης.

Σωστή περισυλλογή σμήνους και δεοντολογική συμπεριφορά απέναντι στις μέλισσες

Κάθε σμήνος που συλλέγεται μπαίνει μέσα σε ένα κουτί, το οποίο επιτρέπει την κυκλοφορία του αέρα, και τοποθετείται σε σκοτεινό, δροσερό σημείο για τουλάχιστον μία ημέρα. Συνήθως αυτό γίνεται σε κάποιο υπόγειο με θερμοκρασία μεταξύ 10 και 12 βαθμών Κελσίου. Η μία πλευρά του κουτιού πρέπει να είναι κατά προτίμηση πλέγμα. Έτσι, θα μπορούμε να ελέγχουμε με έναν φακό πότε οι μέλισσες πέφτουν κάτω. Οι μέλισσες θα σχηματίσουν μια συστάδα κάτω από το καπάκι του κουτιού και οι πρώτες θα αρχίσουν να πέφτουν στο πάτωμα του κουτιού όταν μουνδιάσουν από την πείνα. Εκείνη τη στιγμή θα πρέπει να τις μεταφέρετε αμέσως σε ένα καινούργιο ή καθαρισμένο μελίσσι, να παρέχετε βάσεις και να αρχίσετε να τις ταΐζετε. Αυτή είναι η διαδικασία για να πεινάσουν οι μέλισσες. Αφού εγκατασταθούν στο νέο μελίσσι και τραφούν, οι μέλισσες θα αποδεύσουν έξω από το μελίσσι και τα σπόρια του παθογόνου *Paenibacillus larvae* που προκαλεί την αμερικανική σηψιγονία θα παραμείνουν εκτός.

Αυτή η διαδικασία είναι γνωστή εδώ και πολύ καιρό, καθώς η αμερικανική σηψιγονία ήταν μία από τις ασθένειες που φοβόντουσαν περισσότερο οι μελισσοκόμοι. Παρόλο που οι μέλισσες του σμήνους έχουν μαζί τους προμήθειες μελιού για τρεις ημέρες, δεν ξέρουμε πόσο καιρό είχε μείνει έξω το σμήνος. Θα πρέπει να παρακολουθούμε το σμήνος μέσα στο κουτί όσο το δυνατόν πιο τακτικά ώστε να μη λιμοκτονήσουν οι μέλισσες μας.

Για την αποίκιση του μελισσιού από το σμήνος, θα πρέπει να παρέχονται απλώς οι βάσεις. Δεν προσθέτουμε ποτέ έτοιμες κηρήθρες από άλλες αποικίες ούτε κηρήθρες με μέλι. Το σμήνος μπορεί κάλλιστα να χτίσει μια ολόκληρη κηρήθρα από μόνο του, εφόσον έχει συνεχή παροχή τροφής. Οι νέες κηρήθρες συμβάλουν τα μέγιστα στην υγεία της αποικίας, ενώ όσο πιο παλιά είναι η κηρήθρα, τόσο πιο γεμάτη με παθογόνα είναι.

Μετά από δύο με τρεις ημέρες, αφότου το σμήνος εγκατασταθεί στο μελίσσι και η αποικία έχει εδραιωθεί κανονικά, είναι απαραίτητο να καθαριστεί από τα ακάρεια του γένους βαρρόα. Τα ακάρεια του γένους βαρρόα είναι πιο ευάλωτα στις ενήλικες μέλισσες, οπότε είναι απόλυτη ανάγκη να αντιμετωπιστούν πριν αρχίσουν να εμφανίζονται τα πρώτα κελιά με γόνο στην αποικία. Οι δραστικές ουσίες δεν φτάνουν εύκολα στα κλειστά κελιά γόνου όπου φωλιάζουν τα ακάρεια και λαμβάνει χώρα το αναπαραγωγικό στάδιο του κύκλου ζωής τους. Οι μέλισσες κλείνουν το άνοιγμα του κελιού με τη νύμφη όταν αυτή είναι πέντε έως πεντέμισι ημερών, ή οκτώ και οκτώμισι ημερών μετά από την ανάπτυξη του αυγού. Η αποικία μπορεί να καθαριστεί πολύ αποτελεσματικά εντός επτά ημερών από την εγκατάσταση του σμήνους στο μελίσσι. Το σμήνος ψεκάζεται με ένα υδατικό διάλυμα οξαλικού οξέος, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και του κτηνιατρού.

Στο σμήνος χορηγείται ζαχαρώδες διάλυμα ως τροφή μέχρι να χτίσει όλα τα φύλλα της κηρήθρας, και έχει ισχυρούς δακτυλίους διατροφής μόνο στο άνω τρίτο – διάλυμα μελιού και επεξεργασμένης ζάχαρης.

Καταφύγιο για σμήνη – Το όραμα

Σημεία εκκίνησης – Τι θέλουμε να πετύχουμε με αυτό το καταφύγιο;

Η Λουμπλιάνα είναι η πρωτεύουσα της Σλοβενίας, αλλά το μικρό κέντρο της πόλης σημαίνει ότι η αστικές περιοχές μπλέκονται με τις αγροτικές σε όλες τις πλευρές της πόλης. Σε αυτές τις περιοχές, η πυκνότητα των αποικιών μελισσών αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς και υπάρχουν ολοένα περισσότερες, ακόμα και στο κέντρο της πόλης. Λόγω του μεγάλου αριθμού αποικιών σε μια τόσο μικρή περιοχή, εμφανίζεται και ένας μεγάλος αριθμός από σμήνη κάθε χρόνο. Τα σμήνη αποτελούν πρόβλημα από άποψη υγείας κυρίως επειδή είναι φορείς μεταδοτικών ασθενειών, από κοινωνικής άποψης επειδή οι πολίτες που συναντούν ένα σμήνος στη γειτονιά τους φοβούνται μην τους τσιμπήσουν οι μέλισσες και συχνά δεν ξέρουν τι να κάνουν, αλλά και από ηθικής άποψης καθώς τα σμήνη που έχουν ξεφύγει συχνά δεν έχουν την ευκαιρία για να αναπτυχθούν περαιτέρω.

Με την καθιέρωση ενός κοινοτικού καταφυγίου για τα σμήνη των μελισσών, υπάρχει η ελπίδα να επιτευχθούν τα εξής:

- Καθιέρωση ενός πρωτοκόλλου για τη μεταχείριση ενός σμήνους που θα εντοπιστεί σε μια κοινότητα και σχετική ενημέρωση των πολιτών.
- Διασφάλιση σωστής φροντίδας για τα σμήνη και δυνατότητα για την ανάπτυξη νέων αποικιών.
- Καθιέρωση κτηνιατρικής εξέτασης για την υγεία του σμήνους.

Η σμηνουργία είναι μια φυσική διαδικασία, απαραίτητη για τη γενετική ποικιλομορφία των ειδών.

Συνεπώς, η υπηρεσία περισυλλογής των σμηνών έξω από τις αστικές περιοχές θα μπορούσε να θεωρηθεί ακόμα και αντιπαραγωγική, από άποψη διατήρησης της βιοποικιλότητας.

Ένα καταφύγιο για τα σμήνη των μελισσών σε κεντρικό σημείο της πόλης είναι μια ρεαλιστική λύση. Ωστόσο, εξακολουθούμε να σκεφτόμαστε την πιθανότητα για ένα εκτός του κέντρου.

Με αυτό τον τρόπο μπορεί να εξασφαλιστεί η απομάκρυνση των σμηνών που έχουν ξεφύγει και να αποτραπεί η εγκατάστασή τους σε ακατάλληλα σημεία, όπως σε αεραγωγούς, εσοχές, στόρια καταστημάτων, κ.λπ. Αυτό θα μειώσει, επίσης, την πιθανότητα τσιμπημάτων και αλλεργικών αντιδράσεων σε τσιμπήματα μέλισσας, λόγω περιπτώσεων κατά τις οποίες οι κάτοικοι προσπαθούν να απομακρύνουν τις μέλισσες από τις πολυκατοικίες και τον γύρω χώρο. Η πόλη θα φροντίσει ώστε αυτά τα σμήνη ή οι νέες αποικίες μελισσών να μπορούν να αναπτυχθούν σε σημεία που είναι κατάλληλα για μελισσοκομία. Πάνω απ' όλα, θα αποτραπεί η εξάπλωση μολυσματικών ασθενειών που θα μπορούσαν να μεταδοθούν σε νέες τοποθεσίες μέσα από σμήνη αγνώστου προελεύσεως και λόγω κακής μεταχείρισής τους. Από τις πιο επικίνδυνες ασθένειες, από άποψη μεταδοτικότητας μέσω σμηνών αγνώστου προελεύσεως, είναι η αμερικανική σηψιγονία, η οποία είναι μια ασθένεια που δηλώνεται υποχρεωτικά στο πλαίσιο της ΕΕ. Συνεπώς, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στη δημιουργία ενός καταφυγίου που θα βοηθούσε στην αποτροπή μετάδοσης και στη διάγνωση της ασθένειας. Σε περίπτωση έξαρσης της αμερικανικής σηψιγονίας, οι τοπικές αρχές θα πραγματοποιήσουν μια επιχείρηση εξουγίανσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ:

πιο λεπτομερής περιγραφή των προβλημάτων λόγω σμηνουργίας (σελίδα 212).

Κεφάλαιο III

Όλα τα καλά έρχονται σε τριάδες!

Πριν ξεκινήσετε το δικό σας ταξίδι μεταφοράς, σας δίνουμε τρία πράγματα που πρέπει να έχετε κατά νου, τρεις πτυχές που πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή συνδεδεμένες:

ΝΟΥΣ – μια επισκόπηση των βασικών στοιχείων του BeePathNet για να διευρύνετε τους ορίζοντές σας

ΛΕΞΕΙΣ – μερικές φιλικές συμβουλές από τον Klemen Strmšnik, Επικεφαλής ειδικό του URBACT, και τη Vesna Erhart, Υπεύθυνη δικτύου επικοινωνίας. Και οι δύο ήταν βαθιά αφοσιωμένοι στη διαχείριση αυτού του ταξιδιού της μέλισσας

ΔΡΑΣΗ – μια πρόσκληση να συμμετάσχετε στο κίνημα των πόλεων με μελισσοδιαδρομές

Όμως, μην ξεχνάτε ότι δεν χρειάζεται απλώς να αντιγράψετε όλες τις ιδέες που παρουσιάζονται...

Τροποποιήστε τις ανάλογα με τις δικές σας ανάγκες και υλοποιήστε τις με τον τρόπο που θεωρείτε εσείς καλύτερο.

Ή, ακόμα καλύτερα, χρησιμοποιήστε τις δικές σας ιδέες και αφήστε μας να μάθουμε από εσάς!

8.

Επισκόπηση των βασικών πτυχών του BeePathNet για να διευρύνετε τους ορίζοντές σας

Αφού διαβάσετε αυτή την έκδοση τσέπης των κατευθυντήριων γραμμών, ελπίζουμε ότι θα είστε έτοιμοι να διευρύνετε περαιτέρω τους ορίζοντές σας. Αν νιώθετε έμπνευση, υπάρχουν και άλλα που μπορείτε να διαβάσετε για να εντρυφήσετε περισσότερο.

Πλήρεις κατευθυντήριες γραμμές «Στάδια εξέλιξης μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες»

Ηλεκτρονική έκδοση:

www.urbact.eu/sites/default/files/media/the_evolution_steps_toward_a_bee-friendly_city.pdf

Στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις ενότητες μεταφοράς θα βρείτε την περιγραφή του ταξιδιού μεταφοράς του δικτύου BeePathNet και λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με την ανάπτυξη της αστικής μελισσοκομίας.

Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούνται από τέσσερα μέρη, ακολουθώντας τη λογική της μεταφοράς. Αρχικά, παρουσιάζουμε την ορθή πρακτική και την εξέλιξη του έργου BEE PATH της Λουμπλιάνα, για να ακολουθήσει η περιγραφή δύο απαραίτητων μεθοδολογικών προσεγγίσεων. Στη συνέχεια, ακολουθεί το κυρίως μέρος με λεπτομερή περιγραφή των έξι θεματικών ενοτήτων της ορθής πρακτικής του BeePathNet: Βιοποικιλότητα, εκπαίδευση, τουρισμός και μελισσοδιαδρομές στην πόλη, ανάπτυξη μελισσοκομικών προϊόντων στη μελισσοδιαδρομή, ευαισθητοποίηση του κόσμου και σμηνουργία. Αυτές υποστηρίζονται με τις πρακτικές των συνεργαζόμενων πόλεων μεταφοράς, μαζί με κάποιες συμβολές και τεχνάσματα. Και στο τέλος αποκαλύπτουμε πώς το κάναμε, κοιτώντας στο υπόβαθρο του ταξιδιού μεταφοράς.

Βιβλιοθήκη θεματικών ενημερωτικών δελτίων

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μεταφοράς δημιουργήσαμε μια βιβλιοθήκη με θεματικά ενημερωτικά δελτία σχετικά με τη βιοποικιλότητα, την εκπαίδευση, τον τουρισμό, τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μέλισσας και τις μελισσοδιαδρομές των συνεργαζόμενων πόλεων. Παρέχουν το κυρίως άρθρο για το θέμα, υποστηριζόμενο από μερικά επιστημονικά άρθρα – Η έξυπνη μέλισσα. Νέα από τις πόλεις των μελισσών και «Τι βουίζει;». Ιστορίες που εμπνέουν από συνεργαζόμενες πόλεις κατά τις συνελεύσεις και υλικό προώθησης και διάδοσης μπορούν να βρεθούν, ενώ εμπλουτίσαμε τα ενημερωτικά δελτία με χαριτωμένες, απροσδόκτες και ελκυστικές ιστορίες για περάσουμε στο ευρύ κοινό τη σημασία που έχουν οι μέλισσες. Απίστευτα στοιχεία για τις μέλισσες. Για να φτάσουν πιο κοντά στον ντόπιο πληθυσμό, αυτά τα ενημερωτικά δελτία μεταφράστηκαν στις γλώσσες όλων των συνεργαζόμενων πόλεων.

Μπορείτε να βρείτε τη βιβλιοθήκη με τα ενημερωτικά δελτία στη διεύθυνση:

www.bit.ly/3R7q6iw

Ακολουθήστε ιστορίες που εμπνέουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

BeePathNet

E-mail:

beepathnet@ljubljana.si

Περισσότερα σχετικά με το έργο:

www.urbact.eu/bees

9. Μια φιλική συμβουλή

Χώρος για τελικές σκέψεις και ιδέες

Καλά πράγματα συμβαίνουν μόνο όταν λέτε «ΝΑΙ!» σε νέες προκλήσεις

Klemen Strmšnik,
ο Επικεφαλής Κηφήνας
της κυψέλης BeePathNet

klemen@zavita.si

Αγαππητέ αναγνώστη / Αγαπητή αναγνώστριά,

Αν διαβάσετε αυτές τις γραμμές, σίγουρα το κεφάλι σας είναι γεμάτο με τις ιδέες, βέλτιστες πρακτικές, οδηγίες, συμβουλές, τα κόλπα και οτιδήποτε άλλο έχουν παρέχει αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές...

Το ξέρω, ακούγεται υπέροχο, αλλά ξέρω επίσης ότι βαθιά μέσα σας σκέφτεστε «είναι υπερβολική δουλειά για εμάς!», ή ίσως «σίγουρα, πρόκειται για μια υπέροχη ιστορία, αλλά δεν θα λειτουργούσε ποτέ στην πόλη μας!».

Ευτυχώς, σκέφτεστε επίσης πως «ξέρεις κάτι, σίγουρα θα τους ενδιέφερε αυτό!», ή ίσως «αλλά αυτό θα ήταν τέλειο γι' αυτούς!».

Αν σκέφτεστε έτσι, συγχαρητήρια! Έχετε ξεκινήσει ήδη να δημιουργείτε τη δική σας τοπική ομάδα εργασίας και κάνετε το πρώτο βήμα στη διαδικασία μεταφοράς της ορθής πρακτικής του BEE PATH στην πόλη σας!

Μην το σκέφτεστε πολύ, γιατί ποτέ δεν θα είναι η κατάλληλη στιγμή για να ξεκινήσετε. Ξεκινήστε όσο πιο αργά και ήπια θέλετε, αλλά ξεκινήστε. Η ορθή πρακτική του BEE PATH και οι δέκα πόλεις που την εφάρμοσαν με επιτυχία μέσω του δικτύου BeePathNet αποτελούν ζωντανή απόδειξη ότι είναι εφικτό. Ακόμα καλύτερα, με αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές, έχετε στα χέρια σας έναν ολοκληρωμένο οδηγό για το πώς να το κάνετε στην πράξη.

Ξέρετε, θα ήταν πραγματικά θαυμάσιο αν ένα ωραίο ηλιόλουστο πρωινό λάμβανα ένα e-mail από εσάς με το οποίο θα με ενημερώνατε ότι η μεταφορά ολοκληρώθηκε με επιτυχία και με προσκαλείτε να έρθω και να εξερευνήσω τη μελισσοδιαδρομή στην πόλη σας.

Εδώ είναι τα στοιχεία επικοινωνίας μου. Θα περιμένω το email σας! ☺

Αν εμπνεύσετε τους ανθρώπους να το κάνουν με «τον δικό τους τρόπο», θα ξεκινήσουν την ιδέα σας και θα τη μετατρέψουν σε κίνημα

Πρέπει να πιστέψετε στην ιδέα! Πρέπει να την πιστεύετε βαθιά μέσα σας, όχι απλώς ως μέρος των επαγγελματικών καθηκόντων σας. Πρέπει να την επαναλαμβάνετε συνεχώς στους ανθρώπους σας, κάθε εβδομάδα, οπότε χρειάζεστε πολλά σύντομα μηνύματα, δραστηριότητες... Από την άλλη, κατά καιρούς θα χρειάζεται να κάνετε κάτι εξαιρετικό ώστε να σας προσέξει και να σας θυμάται ο κόσμος. Πηγαίνετε με αργούς ή γρήγορους ρυθμούς, όπως ταιριάζει καλύτερα στην εκάστοτε κατάσταση, στην καρδιά και στην ψυχή της πόλης σας.

Αν σκέφτεστε ότι είστε το μοναδικό έξυπνο άτομο που ξέρει τι πρέπει να γίνει, αυτό είναι το μεγαλύτερο λάθος. Αφήστε την ποικιλομορφία των απόψεων και των θέσεων να κάνουν την πρωτοβουλία σας ολιστική και συμπεριληπτική. Αυτός είναι σίγουρα ο αργός και δύσκολος τρόπος, αλλά είναι και αυτός που θα έχει διάρκεια.

Φροντίστε να σχεδιάσετε προσεκτικά και να ετοιμάσετε τις δραστηριότητες με κάθε λεπτομέρεια, αλλά μη φοβάστε να κάνετε και λάθη, καθώς αποτελούν μέρος της διαδικασίας. Μέσα από τα λάθη γεννήθηκαν μερικές από τις μεγαλύτερες ιδέες και σημαντικότερες εφευρέσεις του κόσμου!

Ορισμένες φορές θα πρέπει να εγκαταλείψετε κάποιες καλές ιδέες προκειμένου να έχετε αρκετό χρόνο για κάποιες άλλες. Ορισμένες φορές είναι πολύ νωρίς για να υλοποιήσετε κάποιες ιδέες. Μην ανησυχείτε όμως, γιατί η κατάλληλη στιγμή θα έρθει. Απλώς καταγράψτε τις για το μέλλον.

Αν διαβάζετε αυτές τις γραμμές σημαίνει ότι κάτι κάναμε (τουλάχιστον κάποια πράγματα) σωστά. ☺

Τώρα είναι η ΣΕΙΡΑ ΣΑΣ ΓΙΑ ΣΜΗΝΟΥΡΓΙΑ!

Vesna Erhart,
η Δημιουργική
Ονειροπόλος Μέλισσα
της κυψέλης BeePathNet

vesna.erhart@EKOmeter.si

10.

Rejoignez le mouvement des villes Bee Path

Rejoignez le mouvement grandissant des villes d'Europe qui sont favorables aux abeilles !

Το όραμά μας

Οι Bee Path Cities είναι ένα **δίκτυο** τοπικών αρχών που έχουν ενωθεί με το κοινό όραμα της δημιουργίας πόλεων που είναι **φιλόξενες για τους επικονιαστές και συνεπώς φιλόξενες για τους ανθρώπους**.

Πιστεύουμε ότι έχουμε πολλά να κερδίσουμε και να μάθουμε από την ανταλλαγή μεταξύ πόλεων που θέλουν να ακολουθήσουν τα βήματα του έργου Bee Path προς πιο περιβαλλοντικά βιώσιμες και υγιείς αστικές περιοχές για όλα τα έμβια όντα.

Οι στόχοι μας

- **Μεταφορά γνώσεων** – κοινοποίηση πληροφοριών, ιδεών και πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της αστικής βιωσιμότητας.
- **Κοινές δράσεις** – αναζήτηση ευκαιριών για τη χρηματοδότηση κοινών δραστηριοτήτων υπό τη μορφή τοπικών δράσεων, κοινοποίησης πληροφοριών, εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενδυνάμωση του κινήματος σας σε όλο τον κόσμο.
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης** – βελτίωση της κατανόησης του κοινού για τη σχέση που έχει η ευημερία των επικονιαστών με τη γενικότερη αστική βιωσιμότητα.

Τα μέλη μας

Η ιδρύτρια αυτού του δικτύου είναι η Λουμπλιάνα (Σλοβενία).

Οι πόλεις στις οποίες έχει μεταφερθεί μέχρι τώρα η ορθή πρακτική της Λουμπλιάνα είναι: Αμαράντε (Πορτογαλία), Μπάνσκο (Βουλγαρία), Μπέργκαμο και Τσεζένα (Ιταλία), Μπίντγκουτς και Σοσνόβιεκ (Πολωνία), Hegynidék (Βουδαπέστη, Ουγγαρία), Νέα Προποντίδα (Ελλάδα) και Όσιγιεκ (Κροατία).

Η πιο πρόσφατη λίστα και ο χάρτης με τις πόλεις του Bee Path είναι διαθέσιμα μέσα από την ιστοσελίδα μας: www.urbact.eu/bees

Υποστηρίζει η πόλη σας τη φιλοσοφία που περιγράφεται σε αυτό το έγγραφο; Ελάτε μαζί μας σήμερα!

Γιατί να συμμετάσχετε

- Γίνετε μέλος ενός υποστηρικτικού δικτύου πόλεων.
- Μάθετε περισσότερα για τα οφέλη των επικονιαστών για την αστική βιωσιμότητα.
- Μοιραστείτε τις εμπειρίες της πόλης σας με άλλους.
- Επωφεληθείτε από τις γνώσεις και την εμπειρία των μελών μας.
- Δημιουργήστε τη δική σας μελισσοδιαδρομή ή βασιστείτε στο παράδειγμα της αρχικής ορθής πρακτικής από τη Λουμπλιάνα.
- Αντλήστε έμπνευση για συγκεκριμένες δραστηριότητες για τη στήριξη των επικονιαστών.

Δεν υπάρχει καμία οικονομική ή επίσημη υποχρέωση για να γίνει η πόλη σας μέλος του Bee Path. Το έργο βασίζεται αποκλειστικά σε μια κοινή επιθυμία για επικοινωνία και ανταλλαγή γνώσεων με άλλες πόλεις της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου.

Πώς να συμμετάσχετε

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Θέλετε να έρθετε στην επόμενη εποχική συνάντησή μας για πρωινό καφέ;

Θέλετε να επιβεβαιώσετε τη δέσμευσή σας; Συμπληρώστε τη διαδικτυακή φόρμα για να γίνετε επίσημο μέλος.

Επικοινωνήστε μαζί μας για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πώς η πόλη σας μπορεί να συμμετάσχει και να ξεκινήσει το ταξίδι του Bee Path.

beepathnet@ljubljana.si

www.urbact.eu/bees

Το URBACT δίνει τη δυνατότητα στις πόλεις να συνεργάζονται για την ανάπτυξη βιώσιμων λύσεων σχετικά με μεγάλες αστικές προκλήσεις, μέσα από δικτύωση, κοινοποίηση γνώσεων και εξέλιξη των ικανοτήτων των υπευθύνων αστικού σχεδιασμού. Από το 2022, το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, και από το 2002 από τα συνεργαζόμενα κράτη μέλη. Μέσω των βασικών δραστηριοτήτων του, ο Κόμβος Γνώσεων του URBACT συγκεντρώνει καλές πρακτικές από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με τις τελευταίες αστικές τάσεις, ώστε να γεμίζει τα κενά και να διασφαλίζει ότι όλοι έχουν πρόσβαση στη μάθηση. Από το 2013, το URBACT έχει στηρίξει οκτώ δίκτυα, τα οποία εργάζονται σε θέματα που σχετίζονται με τα βιώσιμα τρόφιμα και την αστική γεωργία. Οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκομίστηκαν από αυτά τα έργα συλλέχθηκαν και συγκεντρώθηκαν για να βοηθήσουν άλλες πόλεις να αναλάβουν δράση – αρκετά καλή τροφή για σκέψη!

Επικοινωνία

Γραμματεία του URBACT
communication@urbact.eu

Ελέγξτε τα τελευταία νέα στον ιστότοπο
www.urbact.eu/food

Και πολλά περισσότερα στον ιστότοπο
www.urbact.eu

Twitter: @URBACT
Facebook και LinkedIn: URBACT
Instagram: urbact.eu

Πόλεις που έχουν μεταφέρει καλές πρακτικές αστικής μελισσοκομίας από τη Λουμπλιάνα

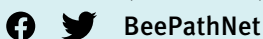
Mestna občina
Ljubljana

Περισσότερα σχετικά με το έργο
BeePathNet Reloaded:
www.urbact.eu/beepathnet-reloaded

Ακολουθήστε μας στα μέσα
κοινωνικής δικτύωσης:

BeePathNet

E-mail:
beepathnet@ljubljan.si

**Ελάτε κι εσείς στο κίνημα των πόλεων με
μελισσοδιαδρομές!**

Μάθετε για το όραμα του κινήματος των πόλεων με
μελισσοδιαδρομές και πώς να γίνετε κι εσείς μέρος
του.

Γνωρίστε τις πόλεις που έχουν δεσμευτεί να
προστατεύουν τους επικονιαστές.

www.urbact.eu/bees

Υπάρχουν κι άλλα βασικά έγγραφα που θα στηρίξουν τη
διαδικασία μεταφοράς των γνώσεών σας, όπως η πλήρης
έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών «Τα στάδια εξέλιξης
μιας πόλης φιλικής προς τις μέλισσες» στα αγγλικά, και οι
συντομευμένες εκδόσεις στα βουλγαρικά, κροατικά, αγγλικά,
γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ουγγρικά, ιταλικά, πολωνικά,
πορτογαλικά, σλοβενικά και ισπανικά.